[1]

1974

Μετά την Δικτατορία 196

DOSSIER

Διάφοροι λόγοι

Ὕστερα ἀπό μίαν ἑπταετῆ στρατιωτικήν δικτατορίαν ἡ ὁποία ὄχι μόνον ἀνέστειλε τήν πρόοδον τοῦ Ἔθνους εἰς ὅλους τούς τομεῖς ἀλλά καί ἐρύπανε παντοιοτρόπως ~~αὐτούς~~, ὁδηγήσασα εἰς μίαν γενικήν πολιτικήν, ἠθικήν καί κοινωνικήν ὀπισθοδρόμησιν, ὁ πολιτικός κόσμος τῆς χώρας καλεῖται ~~πρόρριζα~~ νά ἀνανεωθῆ ὥστε μέ νέας δυνάμεις, μέ νέας μεθόδους, μέ νέους ἰδεολογικούς προσανατολισμούς νά ἀνασυγκροτήση τήν ἐθνικήν μας ζωήν. Ἡ παράδοσις ὄχι ὡς δύναμις ἀνασχετική ἀλλά ὡς πηγή ἀνεξάντλητος ἀνανεώσεως, πλουσία ἀπό τήν πεῖραν τῶν ὅσων ἐδῶ ἐζήσαμεν καί τῶν ὅσων τά νεώτερα πολιτικά κινήματα μᾶς διδάσκουν, θά ἀνασυνδεθῆ τό ἔθνος μέ τόν ἑαυτόν του, μέ τήν πηγήν τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἀνθρωπιᾶς, πού ἀποτελεῖ τήν ~~βάσιν~~ τῆς ἐθνικῆς κληρονομίας.

[2.2]

Ύστερα από μία τακτική
στρατιωτική δικτατορία η
οποία όχι μόνον ανέστειλε την
πρόοδον του Έθνους εις όλους
τους τομείς αλλά και εχρέωσε
σαν τουρκοκρατούσα αυτός, ότι
μπορεί εις μίαν μόνη στιγ-
μήν, ηθική και κοινωνι-
κήν οπισθοδρόμησιν, ο στρα-
τιωτικός κόσμος της χώρας κατέ-
λαβε ~~[illegible]~~ προσπάθεια να ανα-
νεωθή τώρα με νέας δυνάμεις
με νέας μεθόδους, με νέους
ιδεολογικούς προσανατολισμούς
να ανασυγκροτήσωμεν την δημο-
κρατίαν μας μόνη. Η παράδοσις
όχι η δύναμις αναζητείται

αλλ' ως σωστή ανεξάρτητη
ανθρωπιστικός, αφού και την
[illegible] των όσων είδε φυσικά
και των όσων τα πολιτικά
σχήματα και κινήματα [illegible]
δικαιούν, ~~[illegible]~~ δι' αυτού
δείξει το έθνος με τον εαυτό
του, με την [illegible] της φυλής
και της ανθρωπότης, που έχει
λύει την βάση της εθνικής
ηγεμονίας

Ἐφ' ὅσον μεταξύ τῶν μελλόντων νά πραγματοποιηθοῦν ἀπό τήν ~~ἐκ τῶν~~ πρώτης ἐκλογῆς ~~μέλλουσαν νά προέλθη~~ Κυβέρνησιν, ὑπάρχουν ζητήματα τά ὁποῖα ἀπαιτοῦν μακροχρόνιον προγραμματισμόν ἤ μίαν γενικωτέραν ἀποδοχήν ἀπό τάς περισσοτέρας ἐν τῇ Βουλῇ πολιτικάς παρατάξεις, τό ...., ~~ἐφ' ὅσον θά εὑρίσκη~~ ἀνάλογον ἀνταπόκρισιν, θά ἔβλεπε εὐχαρίστως τήν διά τά τοιαύτης φύσεως ζητήματα, διακομματικήν συμφωνίαν, ὥστε ἐπί τούτων τοὐλάχιστον τῶν ζητημάτων νά μή μεταβάλλεται ἡ πολιτική γραμμή, μεταβαλλομένων τῶν φορέων τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας.

Ἡ πραγματοποίησις πασῶν τῶν ἀνωτέρω ἐξαγγελιῶν ἔχει ὡς κυρίαν προϋπόθεσιν τήν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ καί φροντίδα βελτιώσεως τῆς πνευματικῆς στάθμης ~~τοῦ λαοῦ~~, κατόρθωμα τό ὁποῖον θέτει τήν νέαν γενεάν εἰς μίαν θέσιν προνομιακήν διότι ἐπ' αὐτῆς κυρίως θά ἐδράζεται εἰς τό μέλλον ἡ πνευματική ἀνύψωσις τοῦ Ἔθνους.

Πρός τόν σκοπόν αὐτόν ἡ Παιδεία θά καταστῇ πρωτεύων στόχος τῆς πολιτικῆς του

Εἰς ~~πρῶτον στάδιον~~ ἡ Παιδεία θά εἶναι καθολική καί πέραν τῆς γενικῆς μορφώσεως θά ἀποβλέπῃ εἰς τήν διάπλασιν ἐλευθέρων ἀνθρώπων καί δημοκρατικῶν πολιτῶν. Τό ~~Συνέδριον~~ ἔχον πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ἐγγενῶν ἀδυναμιῶν εἰς τόν τομέα αὐτόν, τάς ὁποίας οὐδέποτε κατώρθωσε ἡ χώρα μας νά ὑπερνικήσῃ, θά ἐπιδιώξῃ τήν κατάστρωσιν ἑνός προγράμματος εὐρυτάτης ἀναγνωρίσεως τό ὁποῖον νά ἀποτελέσῃ ἕνα πάγιον καθεστώς ὅρος ἀπαραίτητος ὥστε νά βελτιωθῇ τό ἐκπαιδευτικόν ἐπίπεδον τῆς χώρας.

Τό ~~Συνέδριον~~ ἔχει ἐν ταὐτῷ ἐπίγνωσιν τῶν βαθέων μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι ἐπῆλθαν κατά τά τελευταῖα ἔτη εἰς τόν χῶρον τῆς Παιδαγωγικῆς Ἐπιστήμης καί ~~θά τολμήσῃ~~ νά κάνῃ ἅλματα πρός τά ἐμπρός ἵνα ἐξηγχρονισθῇ ἡ Παιδεία τῶν Ἑλλήνων χωρίς αὐτή ὅμως νά ἐξέλθῃ ἀπό τόν ἀστείρευτον ροῦν τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Πέραν ὅμως τῆς φροντίδος διά τήν γενικήν Παιδείαν

τό ~~Συνέδριον~~ Κίνημα θά έπιμεληθῆ κατά τρόπον έντελῶς ίδιαίτερον τῆς άνωτέρας Παιδείας τῶν άριστευόντων ~~καί~~ ικανοποιούντων / διατεθειμένων νά άφιερωθοῦν κατά κύριον λόγον εἰς τήν θεραπείαν τῆς Ἐπιστήμης ἤ τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ὅπως εἰς ὅλας τάς συγχρόνους πολιτείας πρέπει καί ἡ Ἑλλάς νά χαράξῃ τήν έρευνητικήν της πολιτικήν εἰς τούς τομεῖς επιμένων ὅπου δύναται καί όφείλει νά προσφέρῃ πρότυπα ἔργα εἰς τόν ~~χῶρον~~ χώρου τοῦ Δυτικο-εύρωπαϊκοῦ ~~κόσμου~~ πολιτισμού

Ἐκτός τῶν έρευνητικῶν Κέντρων καί τά Πανεπιστήμια θά εἶναι ~~ταυτοχρόνως~~ μεν άνώταται παιδευτικαί σχολαί προσιταί εἰς ὁλόκληρον τήν νεολαίαν τῆς χώρας άλλά ταυτοχρόνως καί χῶροι καλλιεργείας τῶν έπιστημονικῶν τομέων εἰς τούς ὁποίους ἡ χώρα μας δύναται και οφείλει νά πρωτεύσῃ.

Μέσα εἰς τό πλαίσιον αὐτῆς τῆςπαιδευτικῆς καί μορφωτικῆς πολιτικῆς θά εὕρουν αἱ νεώτεραι γενεαί τήν θαλπωρήν καί τήν δύναμιν δι᾽ ἕν καλλίτερον μέλλον.

Τό ~~Συνέδριον~~ Κίνημα διακατέχεται άπό τήν πεποίθησιν ὅτι ὁ μεγάλος ὄγκος τοῦ έλληνικοῦ λαοῦ, ὕστερα άπό ὅσα έδοκίμασε άπό τάς πρός πᾶσαν κατεύθυνσιν ὑπερβολάς, τά άλόγιστα πάθη καί τά μίση, θά συμπαρασταθῇ εἰς τό πολιτικόν κίνημα τό ὁποῖον θά διαπνέεται πάντοτε άπό τήν ἰδέα και τοῦ μέτρου, άπό τήν μετριοπάθειαν καί άπό τήν άπόφασιν νά ὁδεύσῃ ὁμαλῶς πρός τήν ὁμαλότητα καί τήν πραγματικήν προοδευτικήν δημοκρατίαν.

[2.6]

9

1

Ἐφ' ὅσον μέλλει τὸ μέλλον
νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ μέ-
σα τοῦ [illegible] [illegible]
νὰ [illegible] Κυβερνήσεως [illegible]
ζητήματα τὰ ὁποῖα [illegible]
μακροχρόνιον προγραμματισμόν.
ἢ μίαν γενικωτέραν ~~[illegible]~~
ἀνοικοδόμησιν τοῦ [illegible]
ἐν τῇ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], τὸ . . . . . . , ἐφ' ὅσον
θὰ εὕρισκε ἀνάλογον [illegible]
[illegible], θὰ [illegible] [illegible]
[illegible] διὰ τὰ [illegible] φύσεως
ζητήματα, [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] τῶν ζητημάτων

[2.7]

να μη μεταβληθεί η σημερινή
[illegible], μεταβληθησόμενον του
χρόνου της σημερινής εποχής

Ἡ πραγματοποίησις πασῶν τῶν ἀνωτέρω ἐξαγγελιῶν ἔχει ὡς κυρίαν προϋπόθεσιν τήν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ καί φροντίδα βελτιώσεως τῆς πνευματικῆς στάθμης τοῦ λαοῦ, κατόρθωμα τό ὁποῖον θέτει τήν νέαν γενεάν εἰς μίαν θέσιν προνομιακήν διότι ἐπ'αὐτῆς κυρίως θά ἐδράζεται εἰς τό μέλλον ἡ πνευματική ἀνύψωσις τοῦ Ἔθνους.

Πρός τόν σκοπόν αὐτόν ἡ Παιδεία θά καταστῇ πρωτεύων στόχος τῆς πολιτικῆς του. [2.9]

11

Εἰς πρῶτον στάδιον ἡ Παιδεία θά εἶναι καθολική καί πέραν τῆς γενικῆς μορφώσεως θά ἀποβλέπῃ εἰς τήν διάπλασιν ἐλευθέρων ἀνθρώπων καί δημοκρατικῶν πολιτῶν. Τό Συνέδριον ἔχον πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ἐγγενῶν ἀδυναμιῶν εἰς τόν τομέα αὐτόν τάς ὁποίας οὐδέποτε κατώρθωσε ἡ χώρα μας νά ὑπερνικήσῃ, θά ἐπιδιώξῃ τήν κατάστρωσιν ἑνός προγράμματος εὐρυτάτης ἀναγνωρίσεως τό ὁποῖον νά ἀποτελέσῃ ἕνα πάγιον καθεστώς ὅρος ἀπαραίτητος ὥστε νά βελτιωθῇ τό ἐκπαιδευτικόν ἐπίπεδον τῆς χώρας.

Τό Συνέδριον ἔχει ἐν ταὐτῷ ἐπίγνωσιν τῶν βαθέων μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι ἐπῆλθαν κατά τά τελευταῖα ἔτη εἰς τόν χῶρον τῆς Παιδαγωγικῆς Ἐπιστήμης καί θά τολμήσῃ νά κάνῃ ἅλματα πρός τά ἐμπρός ἵνα ἐξηγχρονισθῇ ἡ Παιδεία τῶν Ἑλλήνων χωρίς αὐτη ὅμως νά ἐξέλθῃ ἀπό τόν ἀστείρευτον ροῦν τῆς ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Πέραν ὅμως τῆς φροντίδος διά τήν γενικήν Παιδείαν τό Συνέδριον θά ἐπιμεληθῇ κατά τρόπον ἐντελῶς ἰδιαίτερον τῆς ἀνωτέρας Παιδείας τῶν ἀριστευόντων καί διατεθειμένων νά ἀφιερωθοῦν κατά κύριον λόγον εἰς τήν θεραπείαν τῆς Ἐπιστήμης ἤ τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ὅπως εἰς ὅλας τάς συγχρόνους πολιτείας πρέπει

./..

καί ἡ Ἑλλάς νά χαράξῃ τήν ἐρευνητικήν της πολιτικήν εἰς τούς τομεῖς ὅπου δύναται καί ὀφείλει νά προσφέρῃ πρότυπα ἔργα εἰς τόν στῖβον τοῦ Δυτικο-εὐρωπαϊκοῦ κόσμου.

Ἐκτός τῶν ἐρευνητικῶν Κέντρων καί τά Πανεπιστήμια θά εἶναι ταυτοχρόνως ἀνώταται παιδευτικαί σχολαί προσιταί εἰς ὁλόκληρον τήν νεολαίαν τῆς χώρας ἀλλά καί χῶροι καλλιεργείας τῶν ἐπιστημονικῶν τομέων εἰς τούς ὁποίους ἡ χώρα μας δύναται νά πρωτεύσῃ.

Μέσα εἰς τό πλαίσιον αὐτῆς τῆς παιδευτικῆς καί μορφωτικῆς πολιτικῆς θά εὕρουν αἱ νεώτεραι γενεαί τήν θαλπωρήν καί τήν δύναμιν δι᾽ἕν καλλίτερον μέλλον.

Το τελευταίο διακύβευμα που
την πραγματοποιούμε στο μεγάλο
όραμα του ελληνισμού μας, νομί-
ζω στο σύνθημα του δεν
τις ~~[illegible]~~ προσωπικό καλλι-
τεχνικό ισορροπίας, τε γενικά
σταθερά και τε γενικά δηλαδή
ρυθμίζεται ~~[illegible]~~ σε συγκεκρι-
μένη. Το οποίον διεκδική
του την ιδία τη μορφή, του
την μεταφράζουμε και από
την ασυνείδητη ν' οδηγήσει
εμπρός προς την συγκεκριμένη
και την συνείδηση προοδευ-
τική δημιουργία

Διά τό βαρύ αὐτό ἔργον χρειάζεται μία λαϊκή ὑποδομή εὐρυτάτου φάσματος. Ὅτε κατά τάς ἀρχάς τοῦ 1956 ὁ Κων.Καραμανλής ἀπεφάσισε νά συγκροτήσῃ τήν πολιτικήν δύναμιν ἡ ὁποία ἐπέπρωτο νά στηρίξῃ τό ἔργον τῆς ὀκταετίας ἀπηρνήθη πᾶσαν μονόπλευρον τοποθέτησιν καί ἐπεδίωξε κομματικόν σχηματισμόν εἰς τόν ὁποῖον θά ἠδύναντο χάρις εἰς τήν εὐρύτητα τοῦ ἐξαγγελθέντος προγράμματος νά μετάσχουν πολιτικοί ἄνδρες καί τῶν μέχρι τότε ἐντόνως ἀντιτιθεμένων παρατάξεων. Αὐτό τό ὁποῖον τότε ἐπεχείρησε, κρίνεται ὅτι σήμερον πρέπει νάγίνῃ καί πάλι καί δή εἰς εὐρυτέραν κλίμακα, καλουμένων εἰς ἰσότιμον συνεργασίαν πάντων τῶν συμφωνούντων πρός τάς σημερινάς προγραμματικάς ἐξαγγελίας καί τάς μεθόδους πραγματοποιήσεώς των. Ἡ χώρα πολλαπλῶς θά ὠφεληθῇ ἐκ τῆς τοιαύτης συνεργασίας.

Ἀπό τάς σκέψεις αὐτάς ἐμπνευσμένος ὁ Κων.Καραμανλής διατυπώνει ἐν πάσῃ συντομίᾳ τά κυριώτερα σημεῖα τοῦ βασικοῦ προγράμματός τ[ου]

[2.12]

Για τό βαρύ αὐτό ἔργο
χρειαζόταν μιὰ ~~[illegible]~~ εὐκίνητη(?) διοίκηση(?)
~~[illegible]~~ ἐπιτελικοῦ χαρακτήρα(?).
Ἔτσι μετά τις ἐκλογές τοῦ 1956
ὁ Κων. Κ. ἀποφάσισε νὰ ~~[illegible]~~
σχηματίσει(?) ἕνα συμβούλιο(?) δι-
[illegible] ἡ ὁποία συντόνιζε(?) τὸ
[illegible] τὸ ἔργο τῆς κυβερνήσεως(?)
[illegible] [illegible] μονοπρόσωπα(?)
[illegible] καὶ ἐπιλέχθη(?) ~~τὰ~~
~~[illegible]~~ ἱκανότατοι(?) συμπαραστάτες(?) τῆς του
ὁποίου ἡ [illegible] ~~[illegible]~~
~~τὸ~~ χάρις τὶς [illegible] τοῦ [illegible] [illegible]
ξεχωρίζοντας(?) νὰ [illegible] συζητήσεων(?) [illegible] [illegible]
καὶ τοῦ μέχρι τότε [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible]. Αὐτό τὸ ὁποῖον(?)
τότε [illegible], [illegible],

οι [illegible] [illegible] να γίνη
και [illegible] και [illegible] [illegible] (επιτρεπόμενη)
[illegible] ή (ιδιωτικόν) [illegible] [illegible]
του [illegible] πρός τάς
(συμφωνεί) [illegible] [illegible]
και λοιπές μεθόδους [illegible]
[illegible] του. ~~[illegible]~~ Η
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
φωνίες

Που
~~Η~~ τας [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] . Κ. Καρ.
[illegible] [illegible] [illegible]
ανθολογία τα [illegible]:
[illegible] του

5/ Μέσα εἰς τὴν μεγάλη ἡ
[illegible] μου χρονίζει ἤδη ἡ
σημερινή ~~[illegible]~~ λογική τοῦ
[illegible] ἐδάφους. Πιστεύω
καὶ γνωρίζω ὅτι αἱ ἔνοπλοι
δυνάμεις, ὁ ἑλληνικὸς [illegible]
[illegible] εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσ-
φέρουν [illegible] συνδρομὴν
~~[illegible]~~ προς [illegible] στρα-
[illegible].

Οἱ Ἕλληνες ὀφείλομεν νά κάνωμε ἑλληνικήν πολιτικήν καί νά μή παρασυρόμεθα ἀπό ἔξωθεν παρωθήσεις αἱ ὁποῖαι είς ἄλλα ἀποβλέπουν καί ὄχι ἀποκλειστικῶς είς τήν εὐημερίαν τοῦ ἔθνους μας.

Τά ἔθνη ὀφείλουν νά ἐπιδιώκουν μόνον σκοπούς τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις εἶναι ἐφικτή, ὑπό τάς ἑκάστοτε συνθήκας, μέ τάς ἰδικάς των δυνάμεις.

Δέν ἁρμόζει εἰς ὑπευθύνους (σοβαρούς) πολιτικούς ἄνδρας νά τάσσουν σκοπούς μεγάλους καί ὡραίους ἀλλά οἱ ὁποῖοι, ὑπό τάς δεδομένας συνθήκας, δέν εἶναι ἐφικτοί. Εὔκολον εἶναι νά δημαγωγῇς καί νά κολακεύῃς τόν λαόν, εἶναι ὅμως δύσκολον, ὅταν παρασυρθῇ ἀπό τάς κολακείας τῆς δημαγωγίας, νά τόν σώσῃς ἀπό τήν καταστροφήν.

Τό προηγούμενον καθεστώς δέν εἶχε μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας συνείδησιν τῆς ἀναξιότητός του, τῆς διεθνοῦς του ἀπομονώσεως καί τῆς ἐξαρθρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ. Στερούμενον στοιχειώδους πολιτικῆς σοβαρότητος ἐφαντάζετο ὅπως ἐπί ἑπτά ἔτη κατώρθωνε μέ τεχνάσματα νά ξεπεράσῃ τάς κρίσεις, θά κατώρθωνε καί τήν τελευταίαν φοράν νά κατορθώσῃ τό ἴδιον. Δέν ἦτο εἰς θέσιν οὔτε τοῦτο τό ἁπλοῦν νά ἀντιληφθῇ : ὅτι αὐτήν τήν φοράν εἶχαν ἀναμιχθῆ καί νέοι παράγοντες εἰς τήν ὑπόθεσιν.

[2-16]

Δέν γνωρίζω ποῖος ὑπῆρξε ὁ ἀνόητος καί ἐγκληματικός ἐφευρέτης τοῦ κατά Μακαρίου ἐγχειρήματος. Εἶμαι βέβαιος ὅμως ὅτι, ἄν δέν ἦτο προδότης τῶν συμφερόντων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καί εὐρύτερον τῆς διεθνοῦς κοινωνίας, ἦτο ἕνα καί κατά τό ἦθος καί κατά τήν σκέψιν, ἀθλιότατον πρόσωπον. Λυποῦμαι βαθύτατα δι᾽ὅσους παρεσύρθησαν ἀπό αὐτόν καί κατέστησαν συνεργοί του.

᾽Ενώπιον τοῦ χάους τό ὁποῖον ἐκλήθην νά δαμάσω ἡ πρώτη μου φροντίς ἦτο νά ἀσφαλίσω τήν ἀνεξαρτησίαν καί τήν ἀκεραιότητα τοῦ κυρίου κορμοῦ τῆς πατρίδος. Καί τοῦτο μέ τόν πατριωτισμόν, τήν ὁλονέν τελειουμένην ἑτοιμότητα τῶν ᾽Ενόπλων Δυνάμεων καί τοῦ ἐν ὅπλοις ἑλληνικοῦ λαοῦ πιστεύω ὅτι τό ἐπέτυχα πλήρως. Τό ἐθνικόν μας ἔδαφος εἶναι ἀπρόσβλητον.

᾽Εντός αὐτοῦ ὁ ἑλληνικός λαός δύναται νά ἐπιδοθῇ ἡσύχως εἰς τά ἔργα του, ἐμπιστευόμενος εἰς τήν οἰκονομικήν καί τήν κοινωνικήν σταθερότητα τήν ὁποίαν ἐξησφαλίσαμεν.

᾽Οφείλω νά τονίσω ὅτι εἰς τήν σωστικήν αὐτήν καί ὁμαλήν ἔξοδον ἀπό τήν ἀνωμαλίαν συνέβαλε ἀποφασιστικῶς ἡ καλή θέλησις καί ἡ σύμπνοια μεθ᾽ἧς προσφέρει τάς ὑπηρεσίας του, τό μεγαλύτερον μέρος τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Αὐτοῦ τοῦ κόσμου το οποίον εξ άλλου είχε καταπολεμήσει παντοιοτρόπως τό καταρρεῦσαν δικτατορικόν καθεστώς.

Οἱ Ἕλληνες ὀφείλομεν νά κάνωμε ἑλληνικήν πολιτικήν καί νά μή παρασυρόμεθα ἀπό ἔξωθεν παρωθήσεις αἱ ὁποῖαι εἰς ἄλλα ἀποβλέπουν καί ὄχι ἀποκλειστικῶς εἰς τήν εὐημερίαν τοῦ ἔθνους μας.

Τά ἔθνη ὀφείλουν νά ἐπιδιώκουν μόνον σκοπούς τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις εἶναι ἐφικτή, ὑπό τάς ἑκάστοτε συνθήκας, μέ τάς ἰδικάς των δυνάμεις.

Δέν ἁρμόζει εἰς ὑπευθύνους (σοβαρούς) πολιτικούς ἄνδρας νά τάσσουν σκοπούς μεγάλους καί ὡραίους ἀλλά οἱ ὁποῖοι, ὑπό τάς δεδομένας συνθήκας, δέν εἶναι ἐφικτοί. Εὔκολον εἶναι νά δημαγωγῇς καί νά κολακεύῃς τόν λαόν, εἶναι ὅμως δύσκολον, ὅταν παρασυρθῇ ἀπό τάς κολακείας τῆς δημαγωγίας, νά τόν σώσῃς ἀπό τήν καταστροφήν.

[2.18]

Αἱ μοῦ δοθῇ εὐκαιρία προσεχῶς
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Κράτος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] . . . .

[2.19]

Μέ τήν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ μας πλούτου θά βαίνῃ παραλλήλως καί ἡ διεύρυνσις τῆς οἰκονομικῆς μας πολιτικῆς . Δέν θέλω νά ἀναφερθῶ εἰς ὅσα ἐπετεύχθησαν κατά τήν Ὀκταετίαν. Ἀλλά νομίζω ὅτι τά τότε, ὑπό δυσμενεστέρας συνθήκας, ἐπιτευχθέντα, ἀποτελοῦν τήν καλλιτέραν ἐγγύησιν διά τό μέλλον. Τοῦτο θά ἤθελα ἀπό τοῦδε νά τονισθῇ, ἐκεῖνο τό ὁποῖον πρωτίστως ἐνδιαφέρει δέν εἶναι ἡ δημιουργία νέων θεσμῶν ἀλλά ἡ καλλιτέρα ὀργάνωσις καί λειτουργία τῶν ὑπαρχόντων. Γνωρίζω τάς λειτουργικάς τῶν ἀδυναμίας, αἱ ὁποῖαι καταλήγουν εἰς τήν καταταλαιπώρησιν τοῦ κοινοῦ. Τήν ἄρσιν αὐτῶν πρέπει νά ἐπιδιώξωμεν, μέ τήν συνδρομήν πρωτίστως τοῦ ἰατρικοῦ κόσμου καί τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν, ἀλλά καί τῶν πλημμελῶς λειτουργουσῶν εἰς πολλά σημεῖα ὑπηρεσιῶν. Ἀναγνωρίζω ὅτι ὁ λαός εἰς τό σημεῖον τοῦτο δικαιοῦται νά ἀξιώσῃ ἀπό τούς μέλλοντας κυβερνήτας πολλά. Καί αὐτό δέν πρόκειται νά τό ἀγνοήσω. Δι'αὐτό καί δέν θά παραλείψω προσεχῶς καί συγκεκριμένα ἐπί τῶν θεμάτων τούτων μέτρα.

Τό ἴδιον θά πράξω καί δι'ἕν ἄλλο ζήτημα, τήν παιδείαν. Δέν θά ἐπαναλάβω τόν κοινόν τόπον ὅτι ἡ παιδεία πρέπει νά εἶναι τό μέγιστον μέλημα κάθε Κυβερνήσεως. Καί δέν θά ἐπαναλάβω τούς ἄλλους κοινούς τόπους διά τά ἰδανικά τῆς παιδείας καί διά τά ὑλικά πού χρειάζεται καί δέν διαθέτει. Θά εἴπω ὅμως τοῦτο

./..

τό κύριον : ὅτι ὁ χειρότερος ἐχθρός τῆς παιδείας εἶναι αἱ συχναί μεταβολαί εἰς τά ἐφαρμοζόμενα συστήματα. Ἡ ἐκπαιδευτική πολιτική πρέπει νά γίνῃ διακομματική πολιτική. Κάποτε νά συμφωνοῦμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐπί ὡρισμένων βασικῶν ἀρχῶν καί αὐτάς νά τάς ἐφαρμόσωμεν παγίως διά τήν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν μας, ~~βελτιώνοντες μόνον εἰς τάς λεπτομερείας ὅσα ἡ πρᾶξις ἀπέδειξε ἀναγκαίας~~.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν Ἀνωτάτην Παιδείαν καί τήν μετ᾽αὐτῆς συνδεομένην προαγωγήν τῶν ἐπιστημῶν δέν εἶναι ἀνάγκη νά τονίσω ὅτι εἰς ἕν δημοκρατικόν καθεστώς εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ἐλευθερία τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας καί τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Μέ πᾶσαν στοργήν θά περιβάλωμεν τήν μέλλουσαν ἡγέτιδα τάξιν ἡ ὁποία φοιτᾶ εἰς τά Πανεπιστήμια. Ἡ στοργή μας ὅμως αὐτή θά ἀποβλέπει εἰς τήν πνευματικήν καί ἠθικήν ἄρτισιν τῶν νέων καί ὄχι ἡ κολακεία καί αἱ ἐπί βλάβῃ τῆς νεότητος χαριστικαί πράξεις. Εἶναι εὔκολον νά εἶναι κανείς μάγειρας τερπνῶν ἐδεσμάτων πού προκαλοῦν ἀσθενείας. Τό δύσκολον εἶναι νά εἶναι ὁ ἰατρός πού μέ τά φάρμακά του, κάποτε πικρά, σώζει τήν ὑγείαν καί τήν ζωήν τῶν νέων ἐνίοτε καί παρά τήν θέλησίν των. Δέν θά μοιράσω χάριτας, θά δώσω παιδείαν ἀληθινήν πού θά καταστήσῃ τούς νέους ἐλευθέρους ἀνθρώπους, γερούς ἐπιστήμονας καί δημιουργικούς ~~πολίτας~~.

Ἴσως μερικοί ἀπό σᾶς νά ἀνέμενον πλέον δελεαστικάς ἐξαγγελίας. Ἀλλά οἱ παλαιότεροι ἐνθυμεῖσθε ὅτι συνηθίζω νά ὑπόσχομαι ὀλιγώτερα ἀπό αὐτά τά ὁποῖα πράττω, καί ὅτι δέν ἐπεδίωξα ποτέ νά ὑφαρπάσω τήν ψῆφον σας μέ ὡραίους φενακισμούς. Οἱ καιροί, μετά τήν θεομηνίαν τῆς δικτατορίας εἶναι σκληροί καί δέν μᾶς ἀφήνουν περιθώρια διά πειραματισμούς καί διά παιχνίδια μέ φρούδας ἐλπίδας. Οἱ καιροί ἀπαιτοῦν αὐτοσυγκράτησιν ψύχραιμον σκέψιν καί σοβαρότητα. ~~Ἡ~~ μεθαυριανή ψῆφος ~~εἶναι~~ ~~γεμάτη~~ ἀπό βαρυτάτας εὐθύνας ~~διά τό μέλλον~~ τοῦ Ἔθνους. Ἄν θέλετε νά σταθῆτε εἰς τό ἐπίπεδον τῶν ἄλλων ἐλευθέρων λαῶν τῆς Ἀτλαντικῆς Εὐρώπης, ὡς πολιτιστικῶς καί πολιτικῶς ἀρτίως ἀνεπτυγμένος λαός, θά σκεφθῆτε πρωτίστως ποία κατάστασις θά διαμορφωθῇ ἄν δέν προκύψῃ μία ἰσχυρά Κυβέρνησις ἀπό αὐτάς τάς

ἐκλογάς, Κυβέρνησις τῆς ὁποίας τήν ἑνότητα θά ἐγγυᾶται ἡ ἑνότης τῆς παρατάξεως καί τό κῦρος τῆς ἡγεσίας της. Θά σκεφθῆτε, παραμερίζοντες τυχόν ὑπάρχοντας συναισθηματισμούς, τί θά γίνῃ εἰς τόν τόπον ἄν λείψῃ αὐτή ἡ πολιτική δύναμις καί ἐπικρατήσουν αἱ ἀκρότητες καί ἡ πολυκοιρανία.

Σκεφθῆτε ὅτι ψηφίζετε ὄχι διά νά ἱκανοποιήσητε τά πολιτικά σας πάθη, ἀλλά διά ἐξασφαλίσετε τήν ζωήν καί τήν εὐημερίαν τήν ἰδικήν σας, τῆς οἰκογενείας σας καί ὅλης τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος.

Η πραγματοποίησις πασῶν
τῶν ἀνωτέρω εφαρμογῶν
ἔχει τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφω-
τικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ καὶ
τὴν μὲ πᾶσαν προσοχὴν τῆς
φροντίδος τήρησιν τῆς [illegible]
[illegible] τοῦ λαοῦ, ~~[illegible]~~
[illegible] τὸ ὁποῖον δὲν
τὴν νέαν γενεὰν ἢ για
[illegible] [illegible] διότι
τὸ [illegible] ἔδαφος τὸ
[illegible] ἡ [illegible] [illegible]
τοῦ ἔθνους

[3.1]

1) Δια Τσιά αντιλήψεως.

2) Έχει η συνεχεία

[illegible]

Έλληνες μας

Επτά σχεδόν εβδομάδες ~~παρέμεινα και συνέβη~~, ύστερα από επτά ετών δικτατορίαν, κάλεσα να στηρίξης μάταιη ~~μια Κυβέρνησιν που~~ ικανούς σου δείξης να σε κυβερνήσουν.

Όταν ~~την 23 Ιουλίου~~ κατά την δραματικήν νύκτα της 23 Ιουλίου έφθασα στο Αεροδρόμιον του Ελληνικού είχα δύο σκοπούς με καθαρά πώς να διασώσω την χώραν από την καταστροφήν και να αποκαταστήσω, ~~και~~ χαρίζοντας λαμπρής ~~[illegible]~~ του ελληνικού δημοκρατικού [illegible] εις την Ελλάδα.

Διά το πρώτον πρώτων έπρεπε [illegible] ήτο ανθρώπινως αδύνατον. Και όμως να διαπιστώσω ότι [illegible]

9) τοῦ χρόνου μέ ἐντατικό [illegible] (είναι)

[illegible], ~~[illegible]~~

χρόνος [illegible] δι' αὐτό

~~Η [illegible]~~ [Κατωρθώσαμεν [illegible]

[illegible] νά [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ἤδη] [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

ἤδη τό [illegible] μας

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~

Και [illegible]

Μόνον ἀπό [illegible]

ἐγκυνόμενος ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~

[illegible] ἀμέσου [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~

[3.4] 3

Μὲ ~~τις~~ [illegible] [illegible]

~~[illegible] [illegible]~~ (ἐδῶ [illegible]) 3
τοῦ [illegible] [illegible]

τὰ [illegible] [illegible] καὶ

[illegible] μου καὶ ἡ [illegible]

Ἀπὸ τὸ [illegible]. Ἔμαθα ὅτι

[illegible] (εἰς τὸν ἴδιον) νὰ [illegible] Κυ-

βερνήσεως ἐθνικῆς πολιτικὸν

τοῦτο καὶ ἐν τούτῳ [με [illegible]]

[ὁμογενοῦς] ~~[illegible]~~ ~~Κα~~ [illegible] ὅτι καὶ

τὴν κρίσιν μου [illegible] τὰ

ἐθνικὰ συμφέροντα καὶ [illegible]

[illegible] ἀντιπάλους καὶ

ἀντιμετωπίσω μετ' ἐμοῦ

~~Ἀρχικῶς [illegible] εἰς τὰ~~ [illegible] [illegible], [illegible]

~~[illegible] [illegible] τῆς [illegible]~~ ὅροι τοῦ [illegible]

~~[illegible] τῆς [illegible]~~ ὀρχό-

~~[illegible]~~. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] τῆς [illegible] τοῦ εἰς

τοῦ [illegible] μας. ~~Απο~~ Του φοβι-
σμένου και μελαγχολικοῦ
ἀνθρώπου τοῦ [illegible] [illegible]
οἱ μόνοι [illegible] οἱ δημοκρατικοί
[illegible] γενναῖος [illegible]
και γενναῖος κριτικός. Και [illegible]
τὸ ἱκανοποιοῦν να [illegible] οἱ
ὁ [illegible] κριτικός και συ-
κριτικός ἦταν ὁ ἴδιος [illegible]
ὁ ὁποῖος [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] τους
[illegible] μας την [illegible]
να μὴ [illegible]. [illegible]
διὰ τὸ [illegible] και [illegible]
τους τὸ [illegible], [illegible] διὰ
τὴν [illegible] αὐτὴν [illegible]
Η δημοκρατία χρειάζεται, [illegible]

ήδη ~~[illegible]~~ χειροτερεύσει και
και ουσιωδέστατα

Καμμιά όμως κυβερνητική
κρίσις δεν δύναται να αρχί-
σει ακόμα ότι

βλέπεπε ὅτι εἶναι ἀπεριόριστος. Ἦλθα νά ἀποκαταστήσω τήν Δημοκρατίαν, τό πολίτευμα εἰς τό ὁποῖον ἀνέκαθεν πιστεύω καί τό ὁποῖον προσιδιάζει εἰς τό ἦθος καί τό πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καί τό ἔπραξα.

Ἐντός δυόμιση μηνῶν ἐξήλωσα ἕνα ἑπταετές δικτατορικόν καθεστώς. Ἀπεκατέστησα, ὅπου ἦτο δυνατόν, τούς διωχθέντας. Ἀπεκατέστησα τό δίκαιον ἐκεῖ ὅπου ἐπί ἑπτά ἔτη ἐβασίλευσε ἡ αὐθαιρεσία. Ἡ κρατική μηχανή ἀπό τῆς κορυφῆς τῆς ἱεραρχίας μέχρι τῶν συμβουλίων τῆς τελευταίας κοινότητος ἤλλαξε ὄψιν. Ἐπανῆλθον σχεδόν ὅλοι οἱ νόμιμοι κάτοχοι δημοσίων θέσεων καί ἀξιωμάτων καί ἕνας νέος ἀέρας ἐφύσηξε ἐπάνω ἀπό ὅλην τήν χώραν. Ποῖος ἔντιμος καί καλόπιστος ἐπικριτής θά τολμήσῃ νά ἀρνηθῇ ὅτι ἡ μεταβολή εἶναι τεραστία, ὅτι ἐγένοντο τά περισσότερα, τά ἀποφασιστικά βήματα πρός τήν δημοκρατικήν ὁμαλότητα; Ἴσως νά μένουν νά γίνουν καί ἄλλα. Οἱ δίκαιοι καί καλόπιστοι ὅμως θά παραδεχθοῦν ὅτι ~~αὐτά~~ ἠμπορεῖ νά γίνουν ~~καί~~ βραδύτερον καί ὅτι μέ αὐτά πού ἔγιναν ἡ δημοκρατία ἀπεκαταστάθη καί ἐστερεώθη. Οἱ παθόντες ζητοῦν κυρώσεις. Κυρώσεις ὑπῆρξαν καί θά ὑπάρξουν. Τά ἐγγυᾶται ἡ ἑλληνική δικαιοσύνη. Τό ἐγγυᾶται ἡ ψῆφος σας. Ἀλλά, νά συνεννοούμεθα, ἡ δημοκρατία, ἡ ὁποία δέν θέλει νά εἶναι ὀχλοκρατία, δέν ἐκδικεῖται. Ἡ δημοκρατία δικάζει καί δέν στηρίζεται σέ πάθη, ὁσονδήποτε καί ἄν εἶναι ψυχολογικῶς δικαιολογημένα, ἀλλά εἰς τά ἀντικειμενικά κριτήρια τοῦ δικαίου.

Δέν εἶμαι διατεθειμένος, ἀφήνοντας τά ~~πάθη~~ ἀχαλίνωτα, νά ἀνοίξω ἕνα νέον ἐμφύλιον πόλεμον. Ἀρκετά ἐδοκιμάσθη καί ἀρκετά ἐζημιώθηκε ὁ τόπος ἀπό τάς ἀκρότητας τῶν μέν καί τῶν δέ. Ἀπεκατέστησα τήν δημοκρατίαν, τό πολίτευμα τό ὁποῖον ἀπαιτεῖ πρός παντός μετριοπάθειαν καί ἤμερα ἤθη. Καί θά ἀγωνισθῶ διά νά ἐπιβάλω αὐτό τό ἤπιον κλῖμα, χωρίς τό ὁποῖον θά γνωρίσῃ ὁ τόπος νέας περιπετείας.

./..

Πολλά δε μπορώ να σου
πω, όσον αφορά [illegible]
[illegible] ή το [illegible]
και των δυο με [illegible]
λεπτομερή παράδειγμα. Αλλά [illegible]-
[illegible] να σημειώσω τα [illegible]
σε [illegible] το γλώσσα, πολύ
~~[illegible] [illegible]~~ τόσο το [illegible]
[illegible] [illegible] τον γλώσσα
σε, και [illegible] δια το
[illegible] γλώσσα, δε μπορώ-
ή [illegible]

Μοναδική [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible], [illegible]
[illegible], ~~[illegible]~~
[illegible] να [illegible] τον [illegible]

Μόνον μία τοιαύτη Δημοκρατία θά είναι ικανή νά διεξαγάγη έπιτυχῶς τόν μακρᾶς διαρκείας άγῶνα πρός σωτηρίαν τῆς Κύπρου.

Δέν εἶναι δυνατόν μία Κυβέρνησις νά άναπτύξη λας αύτάς τάς δυνάμεις πρός άντιμετώπισιν τοῦ έξωτερικοῦ κινδύνου, ὅταν δέν εἶναι έδραιωμένα τά θεμέλιά της είς τό έσωτερικόν. Ζητοῦμεν τήν εύρεῖαν λαϊκήν βάσιν διά νά χειρισθῶμεν έπιτυχῶς τό μέγα έθνικόν θέμα τῆς Κύπρου καί μερικά άλλα πού άποπειρῶνται μερικοί νά συνδέσουν μέ τό κυπριακόν.

Μέ τήν άνατροπήν τῆς δικτατορίας έπῆλθε ἤδη μία τεραστία έπί τά βελτίω μεταβολή. Άπό τήν άνυποληψίαν καί τήν άπομόνωσιν ὅπου εύρισκόμεθα έπί έπτά έτη είσήλθομεν πάλιν είς τόν χῶρον τῆς Άτλαντικῆς Εύρώπης ὡς ἴσοι πρός ἴσους, ὡς φίλος πρός φίλους. Ἦτο άδύνατον πλέον νά έμποδίσωμεν τά τετελεσμένα έν Κύπρῳ. Ὅμως δέν εἶναι άργά διά νά άναλάβωμεν ἕνα μακροχρόνιον καί δύσκολον, άλλά καί έθνικῶς έπιβαλλόμενον άγῶνα.

Ὁ άγών αύτός θά διεξαχθῆ μέσα είς τάς πλαίσια μιᾶς σταθερᾶς έξωτερικῆς πολιτικῆς ἡ όποία άναχωρεῖ άπό τήν άρχήν ὅτι ἡ Ἑλλάς άνήκει είς τήν Άτλαντικήν Εύρώπην.

Έντός αύτῆς θά άναπτύξη πλήρως ὅλας τάς οίκονομικάς της δυνατότητας. Μέ αύτήν κυρίως πραγματοποιεῖ τάς έμπορικάς άνταλλαγάς. Ἡ δέ προώθησις αύτῆς μέσα είς τούς Εύρωπαϊκούς οίκονομικούς όργανισμούς θά τήν καταστήση τμῆμα άναπόσπαστον τῆς εύρωπαϊκῆς οίκονομίας.

Πλέον τούτου είς τόν ἴδιον αύτόν χῶρον σφυρηλατοῦνται οί κυριώτεροι πολιτικοί της δεσμοί. Ἡ οίκονομικῶς ἡνωμένη Εύρώπη κατ'άνάγκην θά άναπτύξη στενωτέρους πολιτικούς δεσμούς τόσον έσωτερικῶς ὅσον καί πρός τάς φίλας ὑπερατλαντικάς χώρας, τόν Καναδᾶ καί τάς Ἡνωμένας Πολιτείας. Είς αύτόν τόν κόσμον άνήκει ἡ Ἑλλάς καί δυνάμει τῶν ίσχυουσῶν συνθηκῶν άλλά καί άπό τήν φύσιν τῶν πραγμάτων. Τούς πρός τόν κόσμον αύτόν δεσμούς μας, ὄχι μόνον θά διαφυλάξωμεν, άλλά καί θά καταστήσωμεν στενωτέρους.

Πρέπει κάποτε νά κατανοηθῆ ὅτι αί μικραί χῶραι εἶναι

[3.10]

ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι κυρίως χρειάζονται τήν διεθνῆ συνεργασίαν εἰς ὅλους τούς τομεῖς καί τήν δημιουργίαν μιᾶς ἰσχυρᾶς, μιᾶς διεθνοῦς οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς τάξεως.

Ἡ ἔνταξίς μας εἰς τήν Ἀτλαντικήν Εὐρώπην οὐδόλως σημαίνει ὅτι δέν πρόκειται καί πρός τάς ἄλλας χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καί τόν Τρίτον κόσμον νά καταβάλωμεν κάθε προσπάθειαν διά νά ἀναπτύξωμεν τάς οἰκονομικάς καί μορφωτικάς ἀνταλλαγάς. Ἀσχέτως πρός τάς ἐνδεχομένας κοσμοθεωρητικάς διαφοράς ἀποτελεῖ ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς ἡ δημιουργία σχέσεων καλῆς γειτονίας καί πρός τάς χώρας αὐτάς.

Ἡ Ἑλλάς, χώρα κατ᾽ἐξοχήν φιλειρηνική ἕν μόνον ζητεῖ ἀπό ὅλους : τόν σεβασμόν τῆς ἀνεξαρτησίας καί ἀκεραιότητός της, τήν ἐπί ἴσοις ὅροις πάντοτε διαπραγμάτευσιν ὅλων τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Καί αὐτό θά τό ~~ζητῆ~~ πάντοτε τόσον ἀπό τούς ἐνδεχομένους ἐχθρούς της, ὅσον καί ἀπό τούς φίλους της.

Τήν δραματικήν νύκτα τῆς 23ης Ἰουλίου, ἐνῷ ἡ ἐν Κύπρῳ καί ἐν Ἑλλάδι κατάστασις εἶχεν ἐκφύγει ἀπό τόν ἔλεγχον τῶν κρατούντων ἐκλήθην ἐσπευσμένως ἀπό τάς Ἐνόπλους Δυνάμεις καί ἀπό τόν Ἑλληνικόν Λαόν νά ἀναλάβω τάς εὐθύνας τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας, Εὐθύνας ~~αἱ ὁποῖαι~~ ἦσαν βαρύταται ἐξ αἰτίας μιᾶς ἀλύσεως ἀφρόνων ἐνεργειῶν τῆς τότε ~~κρατούντων~~ Κυβερνήσεως.

Δέν ἐδίστασα νά ἀναλάβω τάς εὐθύνας αὐτάς ὅταν ἐπείσθην ὅτι εἶχα τήν ἐμπιστοσύνην τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἠδυνάμην τότε νά σχηματίσω Κυβέρνησιν ἐκ μόνης τῆς παρατάξεως τῆς ὁποίας εἶχον ἡγηθῆ μέχρι τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐξ Ἑλλάδος. Δέν τό ἔπραξα ὅμως καί ἐκάλεσα τούς παλαιούς ἀντιπάλους μου νά μετάσχουν τῆς Κυβερνήσεώς μου, διότι τοῦτο ἐπέβαλε ἐκείνην τήν κρίσιμον ὥραν τό ἐθνικόν συμφέρον. Συνεκροτήθη οὕτω ~~ἡ ὑπ' ἐμέ~~ Κυβέρνησις ~~τῆς~~ Ἐθνικῆς Ἑνότητος διά νά διεξαγάγωμεν ὅλοι ἡνωμένοι τόν ἀγῶνα πρός διάσωσιν τῆς Κύπρου καί διά νά ἀποκαταστήσωμεν ἄνευ ἐπικινδύνων κλονισμῶν τήν καταλυθεῖσαν Δημοκρατίαν. Τίποτα δέν ἠδύνατο νά γίνῃ ἄν δέν ἀπεκαθίσταντο αἱ ἐλευθερίαι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἄν δέν ἀπεκαθίσταντο ὅλα ἐκεῖνα τά δικαιώματα τά ὁποῖα κατοχυρώνουν τήν εὐπρέπειαν καί τήν δύναμιν κάθε ἔθνουςκαί κάθε ἀνθρώπου. Ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν κατέστησα τούς ὑποστάντας ἐπί 7 ἔτη μίαν στυγνήν δικτατορίαν, ἐλευθέρους πολίτας, ἐλευθέρως ἐκφραζομένους καί ἐλευθέρως κρίνοντας.

~~Καί ὁμολογῶ ὅτι~~ Μέ ἱκανοποίησιν [γαρ?] εἶδον ὅτι ὁ πρῶτος κρινόμενος καί ἐπικρινόμενος ἤμην ἐγώ, ὁ δώσας εἰς τούς ἐπικριτάς μου τήν δυνατότητα νά μέ ἐπικρίνουν. Ἐλυπήθην ~~μόνον~~ διά τόν τόνον, ἕνα τόνον βίαιον καί τραχύν καί προσωπικόν, ὁ ὁποῖος δέν προάγει τόν δημοκρατικόν βίον, ~~ἀντιθέτως τόν δυσκολεύει~~. Διά τήν ἐπίκρισιν, ~~διά τήν διαφωνίαν ὅμως~~ δεν ... δέν ἐλυπήθην. Διότι Ἦλθα διά νά ἀποκαταστήσω τόν ἐλεύθερον διάλογον καί τό ἐπέτυχα. Ἦλθα διά νά ἀποκαταστήσω τήν ἐλευθερίαν τοῦ τόπου καί

Le Εκ... [margin handwriting, illegible]

Καταζήτημα [margin handwriting]

~~[illegible]~~ Πολλοί εἰς τῆς ἐργασίας μου ~~[illegible]~~ ἐπαγγέλματα τὸν λαό καὶ συγχέει τὴν Κυβέρνηση το την 17 Νοέμβρια

Τὴν 17 Νοεμβρίου ὁ
γενάρχης δημοκρατικοῦ [illegible] καὶ
~~[illegible]~~ παρακάλει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν
Κυβέρνησιν τῆς. Ὅταν κατὰ
τὴν [illegible] [illegible] τῆς
23 Ἰουλίου ἐγκατεστάθη εἰς τὸ
προεδρικὸν τοῦ Γυμνασίου
δύο σκηνὰς με [illegible]
νὰ διάσωσῃ τὴν Κύπρον
καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ
τὴν δημοκρατίαν ἡ τῆς
Ἑλλάδ. Εὑρέθη ὅτι τὸ σχέδιο
οἱ ὑπὸ ἀπόρρητον [illegible]
νὰ μὴ [illegible] ὁ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Ἀποφασίζ[illegible]

[8·13]

[3.14]

να υποδεικνύη ότι η Ελλάς
δεν θα δεχθή ~~οιονδήποτε~~
κατευθύνσεις από οιονδήποτε.

[3.15]

1

Ανάγκη

1) Χαρά μου [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] σήμερα

αγαθή [illegible] για να [illegible]

εξ [illegible]

2) Όλα [illegible] [illegible] αυτός ~~[illegible]~~
[illegible] για το γράμμα [illegible]

(Πρέπει να [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible])

Εάν δεν [illegible] αυτό — [illegible]

Εάν δεν [illegible] —

[illegible] αγρύπνια [illegible]
[illegible] —

3) Πάλι [illegible] <u>[illegible]</u> [illegible]
[illegible] [illegible] αδιάθετος

(Εργασίας [illegible] του U. Σ.
[illegible] [illegible] [illegible]

4) Παραίνεσις προς τον λαόν.
να σπάση τας αλύσεις [illegible]
[illegible]

5) Επίλογος: Το μέλλον — . . .

Egély

1 [3.17]

Θεωρώ ~~[illegible]~~ τον εαυτό μου
ευτυχή, πολύ πάνω από τους άλλους,
να εισακούονται και τα γρά-
φη σας. Δεν δύναμαι δυστυχώς
να ανταποκριθώ μέχρι σας εις τους
τας δύο χρόνια έχω μετά την Ελλάδ.
Αλλά παρακαλώ να με θεωρείτε
γνήσιον συμπολίτη.

Ευχαριστώ εις όλους τους ανθρώπους
που τον γνωρίζουν, που τον αγα-
πούσαν (την Ελλάδα) τον αυτόν τόπον
με ~~[illegible]~~ με αυτόν, με δικούς
ανθρώπους και με δικούς ανθρώπους
Το γνήσιον έθνος δείχνει
αγάπη ελληνικής. ~~[illegible]~~ Αρχαία
στον τουρισμό ήρωα

Κύπρος

Η ~~[illegible] Μεγαλόνησος~~, [illegible]
την [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] την [illegible] [illegible]
σήμερα [illegible] κατά μεγά-
λη [illegible] την κατάληψη τη
χώρα.

[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ ήδη
και [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible], ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible]
και [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
-[illegible] της ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] [illegible] της [illegible] και
της Κύπρου [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] και [illegible]
και [illegible] [illegible] [illegible]

Κράτη αυτήν Ένωση. Η χθες
αγορά μέλλει της μεσογειακής
~~της~~ ζωής. Ευχηθείτε αυτό η μεγά-
λη αυτή από της ενώσεως
και όσον μικρά αυτά τα
της μεγάλου.

Αυτό σκέπτονται τα καλά
θερμαίνονται από της την Ελλάδα
Ευχή μεταξύ ότι θα το εσ
λειτουργεί και της αναπνέει
της την μεγάλη έργον συνεχίζεται
διηγούμενα.

Ευχόμενοι αισθανθείτε
για θεραπεία διάθεση από
μπορεί να σκεφθεί την ψυ-
χή δικό μας. ~~Δια~~ Για της, ~~δια~~ για
της, για την Κύπρο

Χρυσαφ[illegible] την φωνή της
θα φθάσουν τα σήμερα σου
[illegible] [illegible] με πολλούς
και της ορχήστρας. Εσύ έχεις
την ποιητική και την ιδική
σου αγάπη. Θέλεις την ζωή
την [illegible] μια [illegible]
[illegible], τα [illegible] του
[illegible], την αρχή του
[illegible] [illegible] τα [illegible]
[illegible]

Και μια μεγάλη [illegible]
[illegible] οι [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] τα
λόγια, δεν [illegible] [illegible]
[illegible] τα [illegible], όσα και

[illegible]

[4.1]

DOSSIER

Πολιτικοί λόγοι
περιόδου 1974

Σχέδια κειμένων ή λόγων
που ετοίμασα στον Καραμανλή

Γενική
Πολ.

[4.2]

DOSSIER

Πολιτικά ἄρθρα

Κείμενα κτλ

[5.1]

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

- Τήν 15ην 'Ιουλίου, περί τήν 8ην πρωϊνήν, ἐκδηλοῦται τό πραξικόπημα τῆς 'Εθνοφρουρᾶς εἰς Λευκωσίαν, δι'ἐπιθέσεως κατά τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου μονάδων τῆς 'Εθνοφρουρᾶς καί τεθωρακισμένων. Τό Μέγαρον κανονιοβολεῖται. 'Αντιτάσσεται ἀντίστασις. 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος διαφεύγει. Τό πραξικόπημα ἐπεκτείνεται καθ'ἅπασαν τήν νῆσον καί τελικῶς, μετά 48 ὥρας περίπου, ἡ ἀντίστασις τῶν ἀφοσιωμένων εἰς τόν 'Αρχιεπίσκοπον δυνάμεων καί αἱ λαϊκαί ὑπέρ αὐτοῦ ἐκδηλώσεις συντρίβονται. 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος καταφεύγει εἰς Λονδῖνον. 'Επακολουθεῖ τριήμερον πρωτοφανοῦς διεθνοῦς κατακραυγῆς κατά τῆς 'Ελλάδος. Κατηγορίαι ἐκτοξεύονται περί ἐξαγωγῆς ἑλληνικῆς δικτατορίας εἰς Κύπρον καί ὁ 'Αρχιεπίσκοπος καταλαμβάνει τήν πρώτην θέσιν τῆς δημοσιότητος.

- Τήν 20ην 'Ιουλίου, τάς αὐγινάς ὥρας, τουρκικά στρατεύματα ἀρχίζουν ἀποβιβαζόμενα εἰς τήν Κύπρον. Τό γεγονός ἐπισκιάζεται ἀπό τήν διάχυτον εἰς τήν παγκόσμιον γνώμην συνείδησιν τῆς εὐθύνης τῆς 'Ελλάδος, ὁ στρατός τῆς ὁποίας εἶχεν ἀρχίσει χειρῶν ἀδίκων διά πραξικοπήματος ἐναντίον τῆς νομίμου Κυβερνήσεως τῆς Κύπρου. Αἱ ἐπιχειρήσεις συνεχίζονται, ἰδίως εἰς περιοχήν ἐγκατασταθέντος τουρκικοῦ προγεφυρώματος δυτικῶς τῆς Κυρηνείας, ἐνῶ τό Συμβούλιον 'Ασφαλείας συγκληθέν ἀρχικῶς ὑπό τοῦ Κυπρίου 'Αντιπροσώπου, κατόπιν τοῦ πραξικοπήματος τῆς 'Εθνοφρουρᾶς, ἔχει ἤδη ἐπιληφθῆ τῆς τουρκικῆς ἀποβάσεως ἐπιδιώκον ἐπιβολήν ἐκεχειρίας.

- Τήν 22αν 'Ιουλίου, τάς πρωϊνάς ὥρας, ἡ 'Ελλάς ~~ἀνακοινοῖ εἰς τόν Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας~~ ὅτι ἀποδέχεται τήν κατάπαυσιν τοῦ πυρός, ἐνῷ ταυτοχρόνως ὁ Βρετανός 'Υπουργός τῶν 'Εξωτερικῶν ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ 'Ελλάς ἀπεδέχθη τριμερῆ συνάντησιν ἐπί ἐπιπέδου 'Υπουργῶν 'Εξωτερικῶν ἐν Γενεύῃ. Σημειωτέον ἐν προκειμένῳ ὅτι ἡ ἀπόφασις περί καταπαύσεως τοῦ πυρός ἐλήφθη, ὡς ἀναφέρουν αἱ ἁρμόδιαι ὑπηρεσίαι τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν, κατόπιν τηλεφωνικῶν συνεννοήσεων μεταξύ τοῦ Ναυάρχου 'Αραπάκη, ἐνεργοῦντος ὡς ἐκπροσώπου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τοῦ κ. Σίσκο. Τοῦτο διότι παρά τάς προσπαθείας τῆς 'Αμερικανικῆς Πρεσβείας δέν κατέστη δυνατόν, ἐπί ὥρας, νά ἀνευρεθῆ ὁ Πρωθυπουργός κ. 'Ανδρουτσόπουλος καί ὁ ἁρμόδιος 'Υπουργός κ. Κυπραῖος.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

- Τήν 23ην Ἰουλίου, περί τήν μεσημβρίαν, ὁ Στρατηγός Γκιζίκης συγκαλεῖ τούς ἐκπροσώπους τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Παρουσία τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων δηλοῖ, ὅτι ἡ Κυβέρνησίς του ἐξηφανίσθη, ζητεῖ δέ ὅπως ὁ πολιτικός κόσμος τῆς χώρας ἀναλάβη τήν διακυβέρνησιν τοῦ τόπου.

- Τάς ἀπογευματινάς ὥρας, καλεῖται τηλεφωνικῶς ὁ εὑρισκόμενος εἰς Παρισίους κ. Καραμανλῆς, ὅπως ἐπανέλθη, ἵνα ἀναλάβη τόν σχηματισμόν πολιτικῆς Κυβερνήσεως.

- Περί τήν 2αν πρωϊνήν τῆς 24ης Ἰουλίου, ὁ κ. Καραμανλῆς ἀφικνεῖται καί συναντᾶται εὐθύς ἀμέσως, εἰς τό Πολιτικόν Γραφεῖον, μέ τόν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, τήν πολιτικήν καί στρατιωτικήν ἡγεσίαν τῆς χώρας.

-Ἡ ἀπόβασις τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων εἰς τήν Κύπρον καί ἡ ἀποδοχή τῆς ἀνακοχῆς ὑπό τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς χώρας ἦσαν ἤδη τετελεσμένα γεγονότα. θ

-Ἐν ὄψει τῆς κρισίμου καταστάσεως, ἀνταποκρινόμενος εἰς ἔκκλησιν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου καί τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας, ὁ κ. Καραμανλῆς ἀπεδέχθη τελικῶς νά σχηματίση Κυβέρνησιν, ὡρκίσθη δέ τήν 5ην πρωϊνήν τῆς 24ης Ἰουλίου. Πρό τῆς ἀποδοχῆς τοῦ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως εἶχε θέσει δύο ὅρους. Οὗτοι ἦσαν:

α) Ὅτι αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις θά ἐπανέλθουν εἰς τά ἔργα των καί δέν θά ἔχουν οὐδεμίαν ἀνάμιξιν εἰς τήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεώς του καί

β) Ὅτι αἱ πολιτικαί δυνάμεις τῆς χώρας θά συμπαρασταθοῦν εἰς τήν προσπάθειαν.

Οἱ ὅροι οὗτοι ἐγένοντο δεκτοί.

Οὕτως ἐξελίχθησαν χρονολογικῶς τά γεγονότα, τά ὁποῖα ὡδήγησαν εἰς τήν ὑπό τοῦ κ. Καραμανλῆ ἀνάληψιν τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας.-

Αὔγουστος 1974

'Επιθυμῶ νά ἐνημερώσω τόν ἑλληνικόν λαόν ἐπί τῶν γεγονότων τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Μετά τήν δολοφονικήν ἀπόπειραν κατά τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, πᾶς ἐχέφρων θά ἠδύνατο νά προβλέψη ὅτι ἡ Τουρκία θά ἐπενέβαινε στρατιωτικῶς ἐπί τῆς νήσου καί ὅτι θά ἐξεμεταλλεύετο τήν ευκαιρίαν νά ἱκανοποιήση παλαιά της σχέδια, τά ὁποία ἐπί ἔτη ἐματαιώναμε. 'Εντός ὡρῶν ἡ μοιραία ἐπέμβασις τῶν Τούρκων συνετελέσθη. 'Εκμεταλλευομένη τήν γεωγραφικήν ἐγγύτητα καί τήν ἀπό πολλοῦ στρατιωτικήν της ἑτοιμότητα, ἀπεβίβασε δυνάμεις εἰς τήν Κυρήνειαν, αἱ ὁποῖαι ἔκτοτε μαχόμεναι ὑπό τήν προστασίαν τῆς ἀεροπορίας, προωθοῦνται καί ἐδραιώνουν διαρκῶς ὁλονέν περισσοτέρας θέσεις.

"Οπου ἔφθασε ὁ τουρκικός στρατός, ἐκεῖ ἐκυριάρχησεν ἡ ὠμή βία, ἡ κακομεταχείρισις τῶν ἀμάχων, ἡ περιφρόνησις παντός κανόνος διεθνοῦς Δικαίου.

Καί ταῦτα μέν ἔπραττεν ἡ Τουρκία διά τῆς μιᾶς χειρός."Εσπευδε νά θέση τήν 'Ελλάδα, τό ΝΑΤΟ καί τά 'Ηνωμένα "Εθνη πρό τετελεσμένων γεγονότων. Διά τῆς ἄλλης χειρός, προσεποιεῖτο ἐν Γενεύη ὅτι ἐπεθύμη τήν εἰρηνικήν διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς καί τήν συμμόρφωσιν πρός τάς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας, τάς ὁποίας ἰταμότατα κατεπάτει εἰς τήν Κύπρον.

Τό διπλό αὐτό παιχνίδι ὅμως δέν ἦτο δυνατόν νά συνεχισθῆ ἐπ' ἄπειρον. [Η Τουρκία ἠναγκάσθη πρό τῆς σταθερᾶς στάσεως τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας, νά ματαιώση τόν διπλωματικόν διάλογον καί ἐβομβάρδισε τήν Λευκωσίαν, ἀδιαφοροῦσα μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς διά τάς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας.]

Καθ'ὅλον αὐτό τό χρονικόν διάστημα ἡ 'Ελλάς ἠγωνίσθη δι'ὅλων τῶν εἰρηνικῶν μέσων νά σταματήση τήν Τουρκίαν εἰς τόν κατήφορον. Εἶχε κάθε λόγον νά πιστεύη ὅτι καί τά 'Ηνωμένα "Εθνη καί ἡ 'Ατλαντική συμμαχία ἐνώπιον αὐτῆς τῆς ἐκδήλου παραβιάσεως κάθε ἠθικοῦ κανόνος, κάθε διεθνοῦς συνθήκης θά ἐνήργουν, ὅπως ὤφειλαν νά ἐνεργήσουν.

Δυστυχῶς αἱ μέν ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας ἀπεδείχθησαν πλατωνικαί, ἡ δέ 'Ατλαντική Συμμαχία εἰς οὐδεμίαν ἀποτελεσματικήν ἐνέργειαν ἐπροχώρησε. 'Οφείλω νά μήν ἀποκρύψω ἀπό τόν ἑλληνικόν λαόν ὅτι μέ μεγάλην πικρίαν διεπίστωσα καί ἄλλων ἰσχυρῶν παραγόντων τήν οὐδετέραν ἤ τήν ἀρνητικήν στάσιν. Καί ἐνῶ ἡ παγκόσμιος κοινή

./.

γνώμη, ἡ γνώμη τῶν ἐλευθέρων λαῶν, ἀντιδρᾶ ὑγιῶς εἰς τά ὑπό τῆς Τουρκίας τεκταινόμενα, οἱ διαχειριζόμενοι τῶν ἰδίων αὐτῶν λαῶν τάς ὑποθέσεις δέν παρακολουθοῦν τήν ἠθικήν τους στάσιν καθώς καί τῆς μεγίστης μερίδος τοῦ διεθνοῦς τύπου.

Ἡ Ἑλλάς ἐνώπιον αὐτῶν τῶν ἐξελίξεων θά ἀκολουθήση τόν μόνον ἀσφαλῆ καί ὀρθόν δρόμον· τόν δρόμον τοῦ ὑπερηφάνου ἀγῶνος εἰς τήν ἐπιδίωξιν τοῦ δικαίου. Ἐφ'ὅσον ἡ Ἀτλαντική Συμμαχία ἀπεδείχθη ἀπρόθυμος ἤ ἀνίκανος νά προστατεύση ἕν μέλος της ἀπό τήν ἐπίθεσιν ἑνός ἄλλου μέλους της, ἡ Ἑλλάς, χωρίς νά μεταβάλη τόν πολιτικόν της προσανατολισμόν, δέν ἔχει λόγον νά θέτη πλέον τάς Ἐνόπλους Δυνάμεις της εἰς τήν ὑπηρεσίαν μιᾶς ματαίας στρατιωτικῆς συμπράξεως.

Διαβεβαιῶ τόν ἑλληνικόν λαόν ὅτι δύναται νά αἰσθάνεται ἀσφαλής καί ἥσυχος. Αἱ Ἔνοπλοι ἡμῶν Δυνάμεις, αἱ μή δυνάμεναι νά δράσσουν εἰ μή περιωρισμένως ἐν Κύπρῳ, εἶναι ἱκαναί νά προασπίσουν ἀποτελεσματικῶς τό πάτριον ἔδαφος κατά οἱασδήποτε ἐπιθέσεως. Ψύχραιμοι καί ὑπερήφανοι δέν θέλομεν οὔτε νά ταπεινωθῶμεν, οὔτε νά προκαλέσωμεν. Αὐτήν τήν γραμμήν χαράσσομεν καί θά τήν ἐφαρμόσωμεν ἀτέγκτως. Εἶναι ἡ γραμμή πού ἁρμόζει εἰς τά Ἐθνικά συμφέροντα, εἰς τήν τιμήν μας καί εἰς τήν ἱστορίαν μας.

'Επιθυμῶ νά ἐνημερώσω τόν ἑλληνικόν λαόν ἐπί τῶν γεγονότων τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Μετά τήν δολοφονικήν ἀπόπειραν κατά τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, πᾶς ἐχέφρων θά ἠδύνατο νά προβλέψη ὅτι ἡ Τουρκία θά ἐπενέβαινε στρατιωτικῶς ἐπί τῆς νήσου καί ὅτι θά ἐξεμεταλλεύετο τήν εὐκαιρίαν νά ἱκανοποιήση παλαιά της σχέδια, τά ὁποία ἐπί ἔτη ἐματαιώναμεν, 'Εντός ὡρῶν ἡ μοιραία ἐπέμβασις τῶν Τούρκων συνετελέσθη. 'Εκμεταλλευομένη τήν γεωγραφικήν ἐγγύτητα καί τήν ἀπό πολλοῦ στρατιωτικήν της ἑτοιμότητα, ἀπεβίβασε δυνάμεις εἰς τήν Κυρήνειαν,αἱ ὁποῖαι ἔκτοτε μαχόμεναι ὑπό τήν προστασίαν τῆς ἀεροπορίας, προωθοῦνται καί ἑδραιώνονται εἰς ὁλονέν περισσοτέρας θέσεις.

"Οπου ἔφθασε ὁ τουρκικός στρατός, ἐκεῖ ἐκυριάρχησεν ἡ ὠμή βία, ἡ κακομεταχείρισις τῶν ἀμάχων,ἡ περιφρόνησις παντός κανόνος διεθνοῦς Δικαίου.

Καί ταῦτα μέν ἔπραττεν ἡ Τουρκία διά τῆς μιᾶς χειρός."Εσπευσε νά θέση τήν 'Ελλάδα,τό ΝΑΤΟ καί τά 'Ηνωμένα "Εθνη πρό τετελεσμένων γεγονότων. Διά τῆς ἄλλης χειρός, προσεποιεῖτο ἐν Γενεύῃ ὅτι ἐπεθύμη τήν εἰρηνικήν διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς καί τήν συμμόρφωσιν πρός τάς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας,τάς ὁποίας ἰταμότατα κατεπάει εἰς τήν Κύπρον.

Τό διπλό αὐτό παιχνίδι ὅμως δέν ἦτο δυνατόν νά συνεχισθῇ ἐπ' ἄπειρον.'Η Τουρκία παρά τήν σταθεράν ἀλλά καί ἄψογον στάσιν τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπ ροσωπείας, ἔκρινε συμφερώτερον νά τορπιλλίση τόν διπλωματικόν διάλογον καί, ἀπορρίπτουσα τό προσωπεῖον, ἀπεδύθη εἰς νέας στρατιωτικάς ἐπιχειρήσεις βομβαρδίζουσα τήν Λευκωσία καί ἀδιαφοροῦσα διά τήν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας καί δ ά τάς ἐν Γενεύῃ συζητσεις.

Καθ'ὅλον αὐτό τό χρονικό διάστημα ἡ'Ελλάς ἠγωνίσθη δι'ὅλων τῶν εἰρηνικῶν μέσων νά σταματήση τήν Τουρκίαν εἰς τόν κατήφορον.Εἶχε κάθε λόγον νά πιστεύῃ ὅτι καί τά 'Ηνωμένα "Εθνη καί ἡ 'Ατλαντική συμμαχία ἐνώπιον αὐτῆς τῆς ἐκδήλου παραβιάσεως κάθε ἠθικοῦ κανόνος,κάθε διεθνοῦς συνθήκης θά ἐνήργουν, ὅπως ὤφειλαν νά ἐνεργήσουν.

Δυστυχῶς αἱ μέν ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας ἀπεδείχθησαν πλατωνικαί, ἡ δέ 'Ατλαντική Συμμαχία εἰς οὐδεμίαν ἀποτελεσματικήν ἐνέργειαν ἐπροχώρησε. 'Οφείλω νά μήν ἀποκρύψω ἀπό τόν ἑλληνικόν λαόν ὅτι μέ μεγάλην πικρίαν διεπίστωσα καί ἄλλων ἰσχυρῶν παραγόντων τήν οὐδετέραν ἤ τήν ἀρνητικήν στάσιν. Καί ἐνῶ ἡ παγκόσμιος κοινή γνώμη, ἡ γνώμη τῶν ἐλευθέρων λαῶν, ἀντιδρᾶ ὑγιῶς εἰς τά ὑπό τῆς Τουρκίας τεκταινόμενα, οἱ διαχειριζόμενοι τῶν ἰδίων αὐτῶν λαῶν τάς ὑποθέσεις δέν παρακολουθοῦν τήν ἠθικήν τους στάσιν καθώς καί τῆς μεγίστης μερίδος τοῦ διεθνοῦς τύπου.

'Η 'Ελλάς ἐνώπιον αὐτῶν τῶν ἐξελίξεων θά ἀκολουθήση τόν μόνον ἀσφαλῆ καί ὀρθόν δρόμον· τόν δρόμον τοῦ ὑπερηφάνου ἀγῶνος εἰς τήν ἐπιδίωξιν τοῦ δικαίου. 'Εφ'ὅσον ἡ 'Ατλαντική Συμμαχία ἀπεδείχθη ἀπρόθυμος ἤ ἀνίκανος νά προστατεύση ἕν μέλος της ἀπό τήν ἐπίθεσιν ἑνός ἄλλου μέλους της, ἡ 'Ελλάς,χωρίς νά μεταβάλη τόν πολιτικόν της προσανατολισμόν,δέν ἔχει λόγον νά θέστη πλέον τάς 'Ενόπλους Δυνάμεις της εἰς τήν ὑπηρεσίαν μιᾶς ματαίας στρατιωτικῆς συμπράξεως.

Διαβεβαιῶ τόν ἑλληνικόν λαόν ὅτι δύναται νά αἰσθάνεται ἀσφαλής καί ἥσυχος. Αἱ 'Ενοπλοι ἡμῶν Δυνάμεις, αἱ μή δυνάμεναι νά δράσσουν εἰ μή περιωρισμένως ἐν Κύπρῳ,εἶναι ἱκαναί νά προασπίσουν ἀποτελεσματικῶς τό πάτριον ἔδαφος κατά οἱασδήποτε ἐπιθέσεως.Ψυχραιμοι καί ὑπερήφανοι δέν θέλομεν οὔτε νά ταπεινωθῶμεν, οὔτε νά προκαλέσωμεν. Αὐτήν τήν γραμμήν χαράσσομεν καί θά τήν ἐφαρμόσωμεν ἀτέγκτως. Εἶναι ἡ γραμμή πού ἁρμόζει εἰς τά 'Εθνικά συμφέροντα, εἰς τήν τιμήν μας καί εἰς τήν ἱστορίαν μας.

Ημερολόγιο

1958 Συμφωνία Ζυρίχης-Λονδίνου

. . . Ο Αρχ. Μακάριος . . . -

- . . . ~~[illegible]~~

1964 Δημιουργία Εθνοφρουράς.
Γ. Διοι. (Γρίβα)

~~19~~ Μονομερής de facto
παραμερισμός συμφωνιών

[illegible] [illegible]

Κάθοδος Γρίβα

1967 Επεισόδια 1967.

Διακοινοτικαί διαπραγμα-
τεύσεις

Σχηματισμός ΕΟΚΑ Β'.
(Επιστροφή Γρίβα εις Κύπρον)

Υποστήριξις ΕΟΚΑ από Κυβέρνησιν

Αντίθεσις με Μακάριον

1974 Αρχή ανοικτής συγκρούσεως Μακαρίου - Κυβερνήσεως

~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
625.

Σχέδιον εξοντώσεως Μακαρίου

Ανατροπή Μακαρίου

Ημερολόγιο

~~Για να δοξάζεται ο Λαός~~

I

Δεν είναι η ώρα πανηγυρισμού ειδώσεων. Είναι όμως η ώρα όπου αρχίζει να σημειωθεί εις την μνήμην καθενός η Νέα Χρονική λέξις ~~[illegible]~~ μεγάλων νικών. Και τούτο διά να αποτυπωθεί εις το μέλλον σημείωσις τας οποίας οι στρατιώται έχουν [illegible] σύγχρονοι και προπαγάνδισαν.

Από μακρού οι έλεγχοι του Δημοσίου είχαν συμπληρωθεί με τους ελέγχους της Κύπρου. Με την εισαγωγή [illegible] [illegible] ή [illegible] σοβαράς [illegible]

σήμερα συνεργασθοῦμεν
να εφαρμόσουν δια τους οι
Κυπρ. πολιτικοί των, ταὶ μάλι-
στα [illegible] [illegible] τῷ
ἔχουν δίς και τρίς εφαρμοσ-
θεῖ [illegible] ήδη, υπό άλλα ονό-
ματα. Ο [illegible] [illegible]-
[illegible]; Να δοξολογηθῇ ὁ Μα-
καριος, διότι είχε μέχρι το
~~[illegible]~~ τὸ σύνολον σχεδόν των ~~[illegible]~~ [illegible].
κινήσεων και υπό την έξ-
[illegible] [illegible] [illegible]
Νά καταγραφῇ η [illegible]
με τους [illegible] [illegible]
των [illegible] και [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] μαζί του οἱ Ἑνωτικοί
Αυτό το σχέδιο ~~[illegible]~~ συνεχίσθη
ήδη
και [illegible] [illegible] [illegible]

Οι στρατιωτικοί φοβούνται —
[illegible] αίσθησης
[illegible] το είχαν αποφασίσει και το
[illegible]. Ο Μακάριος το
[illegible] και δια της οδού του
[illegible]
το [illegible]. [illegible]...

Τη... ~~20~~ 15η

Ιουνίου το ~~[illegible]~~ γεγονός [illegible]. Ο
Μακάριος [illegible] διά-
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] τον θάνατον και
[illegible] και [illegible]
[illegible] οι [illegible]
[illegible] της ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] των [illegible]
[illegible] Κυβερνήσεως, [illegible]

[9.4]

Κράτος. Πολύ μπόρτα του της

~~20ης~~ 15ης μέχρι της ~~25~~ 20ης

Ο κ. Καραγάτσης αγωνιστεί εις

το Πέρας [illegible] εις τον [illegible]

[illegible] γιατί το: Τραγούδια

~~[illegible]~~, δεν νοσταλγεί ανθρώπους

και παλιά με γυναίκα; Δεν βγά-

ζει ότι η [illegible] δεν [illegible]-

[illegible] της [illegible] αυτής

[illegible] στον [illegible] [illegible];

Άλλα ποιός είπε την 20ης

την φωνή
[illegible] ~~του~~ Καραγάτση. Ο Καρα-

γάτσης είναι ο [illegible] ή

[illegible]
[illegible] ο ~~[illegible]~~ [illegible], [illegible]

[illegible]. Και, δεν του [illegible]

ο [illegible] [illegible] [illegible] οι [illegible]

και [illegible] δια

[9.5]

την ανάληψη του κινήματος
της Ανεξαρτησίας. ~~του~~ Του τελευταίου
μήνα μόνον ότι της διαγωγής
την δοξολογούσε ο Μακάριος.
Κατά τα άλλα όπως της σημερινής
νέας. Έμεινα μερικά και-
ρια ήρεμη διαμαρτυρία, με την
εντύπωση ότι αυτός δεν έχει
καμμιά αναφορά σε την του
Πάντως και όλα αυτά που γίνονται
σε την Κύπρο είναι δείγμα
τον Κυπριακό λαό, όπως δείχνει
τον Γρίβα και ο ...
της 21 Απριλίου, και της
και 25 Νοεμβρίου
~~Τινα τι λόγους ή ...~~
Συναγωνιστών οι μονάρχαι

ἐκρήξεις. Οἱ Τοῦρκοι δηλώ-
νουν φανερὰ νὰ ἐπιβάλουν
~~καὶ μετὰ~~ ἢ ἐφαρμογὴ τοῦ
Συντάγματος τοῦ 1960 καὶ μετὰ
νὰ ἐπιβάλουν μετ' ἐκεῖνο καὶ
οἱ Ἕλληνες. Οἱ Ἄγγλοι ἀδια-
φοροῦν, μετὰ τὸ σύστημα [illegible]
μονιμοποιοῦν οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ
τὴς Ἀνεξαρτησίας, ποντάρουν στὸ
νὰ ἐξοντώσουν τὸν ~~[illegible]~~ ἀνθρώπινα
τὸν Μακάριο. Ἡ Ἀθήνα καὶ
ἡ Λευκωσία θέλουν ὅσοι
νὰ γίνει ~~[illegible]~~ ἀκέραια / ἕνωση
μὲ τὴ Ἑλλάδα.

~~Ἡ [illegible] τῆς [illegible]~~
~~Κυβερνήσεως [illegible]~~
Ἡ Κυβέρνησις [illegible]
σὲ ὕφος πολυσύνθετον δίλημ-

[9.7]

ότι τα συμβάντα αποτελούν
εσωτερικήν υπόθεσιν της
Κυπριακής Δημοκρατίας. Και
νομίζουν ότι με τούτον τον
στρουθοκαμηλισμόν θα ξε-
φύγουν. Μακάριος

[9.8]

[9-9]

~~Λέξεις: Οι Τούρκοι της ...~~
~~αποβιβάζονται εις την Κυρήνειαν~~
~~και δηλούν ότι [illegible] δια σφυρηλάτησιν να καταλάβουν~~
~~Ο εκπρόσωπος της Κυβερνήσεως~~
~~Ανδρουτσόπουλος εις το Ακρόπολ...~~
~~να ζήση~~

Εις τας 20 Ιουλίου το μεσημέρι
βέβαια δι' όσους είχαν σχέση
της φρίκης αντελήφθη: οι Τούρκοι
αποβιβάζονται εις την Κυρήνειαν
Οι νικηταί εις τον εμφύλιον
αγώνα δεν κατόρθωσαν να
φυλακίσουν την απόβασιν
Ήτο γνωστόν αδύνατον να το
εντοπίσουν. Από ~~μέχρις~~ τότε και μέχρι της 14 Αυγ.
~~Ιουλίου~~ αμέσως οι Τούρκοι διευρύνουν

[9.10]

το πραξικόπημά του κι
η Κυβέρνησις [της Κυπρ.] ~~Ανδρουτσοπούλου~~
τότε προσέφυγε εις το Συμβούλιον
Ασφαλείας, το οποίον επέβαλε
τη σύναψιν μιας εκεχειρίας
και την έναρξιν διαπραγματεύσεων.

Την 22 Ιουλίου η Κυβέρνησις
~~[illegible]~~ Ανδρουτσοπούλου + [illegible] [?] την
εκεχειρίαν και [ζητούσε [?]] δέχεται [?] την
έναρξιν συνομιλιών μετά των
Τούρκων. Τας συνομιλίας θα

+ δια τού αντιπροσώπου της [illegible]

διηύθυνε ο κ. Κυπραίος [?]. Έτσι
τό απεφάσισε ότι εντός του
προσώπου θα αντιμετώπιζε τα
Τουρκικά εις το πρόσωπο [illegible]
αι σοβαραί γνώμες [illegible]
Αλλά τί να γίνει; [illegible]

ζ' Εγώ τον [illegible].
Η φήμη όπου [illegible] ~~[illegible]~~
~~της~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
και [illegible] εις την [illegible]
του [illegible] και του [illegible]-
[illegible]. Να γίνει ή [illegible]
κυβέρνησις και να [illegible]
[illegible] αρχή, [illegible] του [illegible].
Μέσα σ' [illegible] [illegible] [illegible]
ο [illegible] την [illegible]
[illegible] όπου τους ~~[illegible]~~ [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], ο [illegible] [illegible]
[illegible], ποιους; τους [illegible]
του στρατεύματος κι όσο τι [illegible]

[9.12]

νὰ γίνῃ. Τί σημαίνει νὰ γίνῃ,
τώρα ποὺ (ἔμαθαν ἤδη μερικοὶ ἔξω τὸ
κεφάλι. Μιὰ συνέχεια με ἐκείνη
τὴν κουβέντα εἴχαν διαπιστώσει
τοὺς "ἕλληνες": Θέλει ὅσο
δυνατὸ τώρα ποὺ
γνώση δηλαδή — τί νὰ γίνῃ — [illegible]
ὅσο δυνατό μας, σημαίνει:
νὰ γίνῃ μόνος ὁ Καραγκιόζης
διότι τὸν Καραγκιόζη δὲν
μπορεῖ νὰ τὸν ἔχουμε ὑπόδειγμα
μας. Κι εἶναι ὁ Καραγκιόζης ἡ
συνέχεια τῆς λησμονιᾶς. Ἀλλὰ
μιλοῦσαν ὡς τὰ παραδοσιακὰ
οἱ Ἕλληνες. Ἀλλὰ οἱ φανατικοὶ λόγιοι
κι μιὰ φορὰ εἶπαν: Καραγκιόζη

και όλοι και οι σύντροφοί της
απο τις γενικές πληροφορίες (+)
Σπαρτιάτισσες (συμπατριώτισσες και
οι ίδιοι, βρίσκοντας το αδιέξοδο/
σημαίναν τον αύριο, με την
προσφυγή γιατί, όταν ο γέρος
ο γέρος, τί κατέβαιναν [illegible] τα
λαιμός στο Σύνταγμα και να
συγκεντρώνουν το μυαλό από
φυλακή της βίας.
Συμφωνήσαμε σε τις 23 Ιουνίου
ώρα 6½ [to ασφαλές] ο κόσμος συμπορεύτηκε
όλοι [illegible] ο Καραμανλής, αλλά
όλοι [illegible]. Σε ~~[illegible]~~ για όσοι
~~απο~~ άκρων ως άκρων της Ελλάδος
ειδοποιήθηκε ο καιρός όσο την
ίχνη „Εκκλησία". ~~[illegible]~~ Αθήνα, ~~[illegible]~~

(+) Και τις από- δράσεις της Κυβέρ- νησης και της τον οποίον αυτής ηγού- ντο τα ηγεμ.

Τρόμου [illegible] 36 ώρα [illegible] σ' εκείνους οι [illegible] της 21ης Απριλίου επάνω χαράχτηκε τον ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] ο δρόμος [illegible] με αναλογία [illegible] [illegible]

[9.14]

ο Πειραιάς, ~~στη~~ Θεσσαλονίκη.

~~[illegible] τα~~ ~~τα παρα-~~ [illegible]

σύρθηκαν [illegible].

τα ανθρώπινα διηγήματα

~~[illegible] στα στη~~ [illegible] της

διέξοδο και τ' απομνήματα

των Ελλήνων ~~[illegible]~~ [illegible]-

όνταν στα χρόνια του [illegible],

του [illegible], τα [illegible]

τα αποδιωγμένα [illegible]

~~[illegible]~~ τ' [illegible] του

της [illegible] τ' [illegible]

τ' [illegible] και [illegible]

ίδιο για να ξαναζωντανέψει τη

νέα Ελλάδα. Οι [illegible]

δεν [illegible]. Είχαν

[9.15]

~~Δ~~ ; αυτό το σχέδιο να μην

έρθουν δύο συνθήματα, πριν οι

Ιταλοί προσφέρουν στην Τουρκία
ήδη
την ευκαιρία να ~~[illegible]~~ το

αιτιολογεί στο σχέδιο της.

24 Ιουλίου Χαράμπελα: Την

ώρα που ο Καραγιάννης έβγαζε

το λόγο στο Σύνταγμα για

να αναλάβει την ηγεσία του

Έθνους, ήξερε ότι είναι πια

ότι θα συνέλθη, ανεπηρέ-

αστα γεγονότα, ~~[illegible] ήξερε ότι~~

~~[illegible] αυτός [illegible] [illegible]~~

~~[illegible] [illegible] [illegible].~~ ότι ένοχο

αυτός θα υποβεί θα ~~[illegible]~~
θα υπολογισθεί.
~~[illegible]~~ μονομάχοι ~~[illegible] [illegible]~~

οι συνέπειαι του πολέμου

σου είχαν διασχισθή σαν
κεντρί μέσα στην καρδιά. Γνώρισε
τη ζωή την ~~το~~ ανεπανόρθωτα
περιπέτειες του ως την μεγάλη
γνωστά και αγνώριστα μέρη.
Εχάθη, ποτέ μήτε να βρεθή.
[illegible] εἰς την [illegible]
και την [illegible] του [illegible]
[illegible], εἰς την [illegible] του νὰ
[illegible]
~~[illegible]~~
την [illegible] βίαν, ~~εἰς την~~
~~[illegible]~~

Δεν είναι δυνατόν για κυβέρνηση να αναστείλει όλη αυτή τη δύναμη ~~[illegible]~~ όσο αντιμετωπίζουμε τον φοβερό κίνδυνο, αλλά δεν είναι ιδρυμένη η θεωρία της ζ' το πολιτικοί. Συλλογίζομαι την αίρεση βάσει της οποίας να ~~[illegible]~~ κληροδοτηθεί [illegible] το μέγα [illegible] της Κύπρου και [illegible] άλλα [illegible] ~~[illegible]~~ καταστρέφεται γράμματα και [illegible] με τα [illegible].

Με την αναφορά της [illegible] σπουδή [illegible] για [illegible] το τα [illegible]. Από την [illegible] πάλι την αποφασίζουν ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ (αναφορική) ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ όσον αφορά [illegible] το [illegible] σπουδών [illegible]

εξ' ένα μέρος της Αγγλικής
Εκρίσεως ως ίσος προς ίσον
ως ~~[illegible]~~ γύρος προς γύρον. Απο
αδύνατον σχεδόν
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ να ~~[illegible]~~ προσδιορίση
τι ~~[illegible]~~ (ανήκει;) λειτουργεί. Όμως ~~[illegible]~~
δεν είναι αρχή διά να αναλάβωμε
έναν μάλιστα και δοκιμαστικόν
έργο να Μόνιμον ~~[illegible]~~ έδαφος συνεννοήσεως
σήμερα.

Ο αγών αυτός δε διεξάγεται
μεταξύ της τα ετοιμασία για ολ-
ίγης πολιτικής σημασίας
η τοιαύτη ~~[illegible]~~
αναφορά του τι έργου οι
ίδιοι δυνάμει εξ' των Αγγλικών
Εκρίσεων, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Εκτός αυτής ~~διατάξεις~~ δεν θα αλλάξει [ημερομ.] [illegible] της οικονομικής της Δημοκρατίας. Με αυτόν [illegible] οργανισμοί της εξωτερικής συναλλαγής. Η δε οργάνωση αυτής μετέχει τοις ευρωπαϊκούς οικονομικούς οργανισμούς δε [illegible] κατάστημα [illegible] ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Πρέπει παρόλα εις τον ίδιον [illegible] [illegible] [illegible] οι [illegible] σύμβουλοι της [illegible]. Η οικονομική [illegible] της [illegible] και [illegible] [illegible] και [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

όσον και αρχής της ψυχής νεορ-
αγωνιστικής ψυχής του Καναδά
και της Ανατολικής Ευρώπης
Ξεχωριστοί του κόσμου αυτοί
η Ελλάς και δοκιμάζει τις ισχυ-
ρούς αυθεντικούς (ελλ)ηνικά από τις
~~διαλέξεις~~ γνώσεις τα σύμβολα.
Τους ~~Οι~~ (αρχούς του κόσμου αυτού
της Αγαρτικής Ευρώπης Στο-
μοίρας, όχι μόνον θα δια-
φυλάξουν, αλλά και θα ανα-
δημιουργήσουν ολοκληρωθεί.
Πρέπει κάποτε να πολιτο-
ποιηθεί ότι το μυαλό μπορεί και
ενώνει σε οποίες κόσμους Αλ-
φαβήτα της διεθνής συνεργα-
σίας της όλης τους τομείς

καὶ κάποιο διαχωρισμὸ μέσ(α) στὴ
σφαῖρα τῆς διεθνοῦς οἰκονο-
μικῆς καὶ πολιτικῆς τάξεως.

Ἡ ἔνταξίς μας εἰς τὴν Ἀτλαν-
τικὴ [illegible] οὐδόλως σημαί-
[ὅτι δὲν ἀφορᾶ]
νει στροφὴ τῆς [illegible] τῆς
Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καὶ τὸ
Τρίτον Κόσμο [καὶ μάλιστα] ~~[illegible]~~
[illegible] καθὼς προσπαθοῦμε
δὲ νὰ ἀναπτύξουμε τὶς
οἰκονομικὲς καὶ πολιτικὲς
ἀνταλλαγές. Ἀφετέρου στὸ
τῆς ἐνδεχόμενης [illegible]
[illegible] διαφορᾶς [illegible]
[illegible] τῆς [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] καὶ

τροφή της μέρας αυτής.

Η Ήρα, μέρα ~~[illegible]~~ [εκτέλεσης] συγκεκριμένη
η μόνη μέλει από μας: την
αθλιότητα της ανεξαρτησίας
και απογοητεύσεως της, την
του ίσου όρου σκοπού δια-
κηρύττουσα όλων την διαφω-
νία της ...; Και αυτό δε το
μέλει σκοπού τόσο από
τον ~~[illegible]~~ ανθρώπους
σώματος της όσο και από
τον [illegible] της

Με την αναθεώρηση του ιδιώ-
μη σχολείου δε λύνεται το πρό-
βλημα και η διαφορά της
αναφορικής με τη σημασία
θα πρέπει να αναφερθεί εις
όσα συνέβησαν κατά την
Κατοχή. Αλλά νομίζω
το ότι, όσο λογικώς
ανήκουν συμβάντα, που-
λούν την παράδοση επί
ον δια τα μέλη. Τούτο
θα έλεγα αποτελεί να το-
νίσω, εκείνο το οποίον
πρόκειται να διαφέρει δεν
είναι η λογοτεχνία που δια-
φορά η παράδοση σήμερα
και λειτουργεί τη σύνταξη

2/ [11.2]

Γνωρίζω τις μεταρρυθμιστικές
τοποθετήσεις, αι οποίαι καλύ-
πτουν εἰς τὴν καταλαμβανό-
μενον τοῦ κοινοῦ. Και έχουν
πολλοί αρχίσει να συνδυάζονται
με την συνθετική ορθόδοξη
του παλαιικού κόσμου και τὴν
κοινωνικοῦ μεταρρυθμιστοῦ, αλλά
και τοῦ σημερινοῦ μεταρρυθμιστοῦ
εἰς ὅλα τα σημεῖα
(ἐκκλησιαστικοῦ). Αναγνωρίζω ότι
σημαντικό εἰς τὸ σημεῖο τοῦτο
δημιουργεῖ καὶ άποψη από
τοὺς κατέχοντας (κυβερνήτας) σήμερα. Και
αυτό δεν ορίζονται και το
αγνοούν. Δι' αυτό και τελευταίως
εμφανίζεται προσοχή και συ-
γκεκριμένα εις τα θέματα

[11.3]

αυτού μέρος.

Το ίδιο θα γράψω και
δι' άλλο βιβλίο, την παι-
δεία. Διότι θα αναγραφε-
τον μονοί τους όλοι οι πα-
τέρες γονείς και είναι το μέ-
γιστον μέγα και καθημερινή
σιος. Και δεν θα συναφέ-
ρω τοις άλλους μονούς το
σου μέ τα ~~ιδανικά~~ ιδανικά της
παιδείας και δια τα όμοι-
α τους μέγα μέλη και δεν θε-
λει. Θα αναλογώ τούτο
το κομμάτι: ότι ο μέγιστος
εχθρός της παιδείας είναι αι
οργανοί μεταβολαί εις τα εγχώ-
ρια σχολικά ~~και~~

Η αποσχολική στάθμη
έρχεται να μην διαμορφώ-
νει απλή ομιλία. Κάποτε οι
συγγραφείς [illegible] ως οι ρήτορες
του ορισμένου βασικού ύφους
και αυτοί να τη εφαρμόζουν
σαφώς δια την μόρφωση
του παιδιού μας, αγνοώντας
μόνοι τη λέξη φιλολογικά
όσα η γραφή αποδίδει
επικαιρώς.

Όσον αφορά την ολική
παιδεία και την μέθοδο
συνδεομένη ομοαγωγή των
τουρκιστών [illegible]
να λογίσουν [illegible]
πρακτικοί [illegible]
[illegible]

[11.5]

εσωτερικής
της ~~εσωτερικότητας~~ διδασκαλίας
και της εσωτερικότητας της τέχ-
νης. Με οποιαν μορφή δη-
σχηματίζομεν την γλώσσαν
[illegible] τάξει; όποιο γρα-
[illegible] τα [illegible]. Η
μορφή της όπως αυτή εδώ
[illegible] σε μια σκοτει-
νή και ηδονική [illegible]
τη νύχτα και όχι η ημέρα
και σε του βάθη της [illegible]
χαρακτηριστικά [illegible]. Είναι
ευνόητο να είναι και σε
γραφή [illegible] [illegible]
του [illegible] [illegible]
~~Το διανόημα~~ Το διανόημα
είναι να είναι ο ήλιος σου
με τα φάρμακά του, κάποτε

(11.6)

σκυρά σώμα την ύμνει
και την ψυχή την νέαν
εύκολη και σαρκά την δημιου-
ργόν. Δεν θα μπορέσουν χαρές
θα δώσω, σαν δίκαιος, παιδιά
αγαθύνει σου θα καλλιτέχνας
τους νέους εμπόρους ανθρώπους
γεροί τωρινούς και λυρικά
μικροί κορίτσι

[11.7]

ίσως μερικοί από σας κι
ανήκατε σ' εκείνη [illegible]
[illegible]. Αλλά οι περισσότεροι
ενθυμούνται [illegible] κι
[illegible] [illegible] από την
το οποίο [illegible]. και όλοι
δεν [illegible] πολύ να [illegible]-
[illegible] την [illegible] μας με
[illegible] [illegible]. Οί
καιροί, ~~[illegible]~~ [illegible] την [illegible]
[illegible] της [illegible]
ήταν [illegible] και δεν [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] και ~~[illegible]~~ δεν [illegible]-
~~[illegible]~~ παιχνίδια / με [illegible] [illegible]
Οι καιροί [illegible] αυτο-

[11.8]

-σχηματισμού, φρόνημα αυτό
και σταθερότητα. Η μεγαλοφροσύνη
φύλος είναι μεγάλη του βαρ-
τάτης ευθύνης δια το μέλλον
το Έθνος. Αι θυσίαι και
στάθηκαν εις το συνέδριον του
αγώνα μας και της Δυ-
τικής Ευρώπης, ο σο-
σιαλιστικός και κομμουνιστικός χώρος
αντιλαμβάνεται μας, θα ευρεθή
προβλήματα όσα
καταστροφή θα
διαμορφωθή
αν δεν σχηματισθή μία ισχυρά
Κυβέρνησις που αυτή τη
στιγμή, Κυβέρνησις της
οποίας τον σκοπόν θα έχουν
η ευθύνη της παραιτήσεως και

τὸ κῦμα τῆς συγκινήσεως. Θὰ
πεισθῆτε, [illegible] [illegible] τώρα
[illegible] συναισθηματικῶς,
τίποτα μόνον ~~[illegible]~~ τὸ ἴδιο
ἂν μείνῃ αὐτὴ ἡ σχέσις· δέ-
σμες καὶ ~~[illegible]~~
δυνάμεις συμπληρωματικαί αἱ ἀκρό-
τητες καὶ ἡ [illegible]
πεισθῆτε ὅτι ἠμπορεῖτε ὄχι μό-
νο νὰ [illegible] ~~τῆς~~ τὴν σχέσιν
σας αὐτή, ἀλλὰ διὰ νὰ [illegible]
[illegible] καὶ τὴν
ὅτι [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
τὴν ἰδικήν σας, τὴν [illegible]
σας καὶ ὅλης τῆς [illegible]
σελίδος

1

Την [illegible] της 23ης Ιουνίου, [illegible]
ενώ η [illegible] [illegible] είχε
[illegible] πολλοί [illegible] του
[illegible] [illegible]
[illegible] της Ευρώπης
[illegible] και [illegible] του Υπουργικού
[illegible] να παραλάβω της [illegible]
της [illegible] της [illegible]
[illegible] αι οποίαι, [illegible]
[illegible] δι' αιτίας [illegible] [illegible]
[illegible] του τότε [illegible].
Δεν [illegible] να της παραλάβω
[illegible] όταν [illegible] [illegible] ότι είχα
[illegible] [illegible] [illegible] Ευρ-
ωπ[αϊκ]ών Δυνάμεων και της [illegible]
[illegible] [illegible] του [illegible]

τικοῦ. ~~Δεν ηδύνατο ποτέ~~ να ~~παραμείνη~~ Ηδυνάμην τότε να σχηματίσω Κυβέρνησιν εκ μόνης της παρατάξεως της οποίας ηγούμην ~~και [illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ μέχρι της αναγνωρίσεως [μου] της Χώρας. Δεν το έπραξα όμως και εκάλεσα τους πολιτικούς αντιπάλους μου να μετάσχουν της Κυβερνήσεώς μου, διότι τούτο επέβαλε ~~το~~ η κρίσιμος ~~[illegible]~~ περίοδος [illegible] το εθνικόν συμφέρον. Επικρατούσε [όλων] εις την Κυβέρνησιν της Εθνικής Ενότητος ότι να ~~[illegible]~~ διεξάγωμεν όμως ~~[illegible]~~ ισχυρώς ~~τον~~ τον αγώνα

[12.3]

διάσωσιν

3/ πρὸς ~~ἀπελευθέρωσιν~~ τῆς Κύπρου
καὶ διὰ νὰ προστατεύσωμεν
ἕνα ἑκατομμύριον ~~ἀνθρ~~ Ἑλ-
λήνων τὴν καταλυθεῖσαν Δη-
μοκρατίαν. Τίποτε δὲν
ἠδύνατο νὰ μᾶς, ἂν δὲν
ἀποκαθίσταντο αἱ γέφυραι
τοῦ ἔθνους μας, ἂν δὲν
ἀποκαθίσταντο ὅλα ἐκεῖνα
τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα
κατοχυρώνουν τὴν ἀξιοπρέ-
πειαν καὶ τὴν δύναμιν
~~ἑνὸς~~ κάθε ἔθνους (καὶ κάθε ἀνθρώπου). Ἐκτὸς ὅμως
ἡμερῶν καλοκαιριοῦ τοῦ
~~[illegible]~~ (νοσταλγίας τοῦ 7ην) μίαν ἀλογίαν
δικτατορίας, γεμάτην
[illegible], γεμάτος [illegible]

[12.4]

4/

και γκρεμνοτάρας [^κρινοντας^] ~~ακροατηρίων~~.
Και ορμώμαι ότι μεί ικανοποίησα
είδον ότι ο άρρωστος κρινόμενος
και σωματικόμενος έχει μείζ,
ο διττός εις τους σωματικές
μου την διπλοτυπία με γιά
σωματικόν. Ήθελα [^γνώση^] δια
το τόνον, ένα λαόν βίαιον
και ξηρόν και προσωπικόν.
ο οποίος δεν ορμάζει τον
διχοτομημένον βίον, ανάδελφο
του διπλασμένου. Διά την
σωτηρίαν, δεν την διεγράψε
[^αφού^] δεν γνωρίζω. Ήθελα να
ξαναβρώμω τον γκρεμνόρα
δρόμον και το σώμα
Ήθελα να ξαναβρώμω

την γνωστικήν τό ποσόν
καί ~~τά~~ βγαίνει ~~[illegible]~~ οἱ
στην ~~[illegible]~~ εσωτερικότητα.
Ήδη τα αποκαλύπτουσα τη
Δημιουργίαν, το σχηματισμό
ς το οποίον ανακαλύπτει [illegible]
καί το οποίον ~~[illegible]~~
αποκαλύπτει ς το ήθος και τη
ουσία του γίγνεσθαι μου
και το έργο μου
Τέλος διαρκώς μικρού έξι-
ζωσα την τελική διαλε-
κτική κατάσταση. Αποκα-
λύπτουσα όσον ως δυνατόν ~~(τους~~ [illegible]. Και
καταλύουσα τα δυνατά και
όσον το τότε τη συνέχεια
ή αντίστροφα. Η κριτική

[12.6]

μικραίνει από τις πορείες (της ιεραρχίας) τεχνι-
κών συμβουλίων της ~~πολιτείας~~ ηγεσίας
ήγαγε όργανα. ~~Ήδη~~ Επειδή
οι νόμιμοι (εκλεγμένοι) κάτοχοι [δημοσίων θέσεων και αξιωμάτων] και ικα-
νοί άρχοντες εγκατέλειψαν ποτέ
από αυτή τη χώρα. Ποιος
έντιμος και ικανός πο-
λίτης θα τολμήσει να ~~ειπεί~~ ισχυρισθεί
ότι η μεταβολή είναι τυχαία,
ότι γίνονται τα σπασμωδικά,
τα αποτυχημένα βήματα
προς την δημοκρατική
ομαλότητα; Ίσως ~~κρυμμένοι~~ κρυμμένοι
~~και~~ άλλοι. ~~Αν είναι~~ Οι δίκαιοι
και ικανοί όμως θα παρα-
δεχθούν ότι αυτό υπάρχει
κρυμμένον και υποδαυλίζεται;

[12.7]

ότι με αυτά που έγιναν η δημοκρατία αποτελειώθη και τελειώθη.

Οι σπουδαστές μιλούν ειρωνικώς. Κύριοι νομίζαν και θα νομίζουν. Το έγκλημα η Ελληνική δικαιοσύνη. Το έγκλημα ο φόνος σας. Εγώ, να σκεφτώ. σίγουρα, η δημοκρατία, η οποία δεν θέλει να είναι ολιγαρχία, δεν εκδικείται.

Η δημοκρατία διαφέρει και των ολιγαρχιών σε τούτο, συνδικάζει και αν είναι ψυχολογικώς δικαιολογημένη αλλά την αντικειμενικά ~~αλλά~~ κριτήρια του δικαίου

Δεν είμαι διατεθειμένος
~~να ανοίξω~~, αγγίζοντας τα σκε-
λετά[illegible], να ανοίξω ένα (νέο) γε-
ρον σχήμα. Αρκετά στο
κεφάλι ~~[illegible]~~ και
αρκετά ξεχωρίζει ο λόγος
~~και~~ από τις απόψεις
τού μεν και τού δε.
(Αποκαλύπτοντας την δημο-
κρατία, τα σφίγγει το
νόημα ακόμα όσο πολύ
μεταρρυθμίζεται και ήρεμα

+ το ύποπτον δε γνωρίζει ο λόγος της σκέψης Σ.

έδη Και δε αγωνίζομαι δια να +
[illegible] το [illegible] [illegible], [illegible]
Μόνον για τούτο, Δημο-
κρατία (δημοκρατικά [illegible]) είναι ικανή να
~~[illegible]~~ διαφυλάξει του
λαού το γνήσιο διαμόρφωσης
άμεσα όπως αυτόματα της Κυβερν-

Τήν δραματικήν νύκτα τῆς 23ης Ἰουλίου, ἐνῷ ἡ ἐν Κύπρῳ καί ἐν Ἑλλάδι κατάστασις εἶχεν ἐκφύγει ἀπό τόν ἔλεγχον τῶν κρατούντων ἐκλήθην ἐσπευσμένως ἀπό τάς Ἐνόπλους Δυνάμεις καί ἀπό τόν Ἑλληνικόν Λαόν νά ἀναλάβω τάς εὐθύνας τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας. Εὐθύνας αἱ ὁποῖαι ἦσαν βαρύταται ἐξ αἰτίας μιᾶς ἀλύσεως ἀφρόνων ἐνεργειῶν τῶν τότε κρατούντων.

Δέν ἐδίστασα νά ἀναλάβω τάς εὐθύνας αὐτάς ὅταν ἐπείσθην ὅτι εἶχα τήν ἐμπιστοσύνην τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἠδυνάμην τότε νά σχηματίσω Κυβέρνησιν ἐκ μόνης τῆς παρατάξεως τῆς ὁποίας εἶχον ἡγηθῆ μέχρι τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐξ Ἑλλάδος. Δέν τό ἔπραξα ὅμως καί ἐκάλεσα τούς παλαιούς ἀντιπάλους μου νά μετάσχουν τῆς Κυβερνήσεώς μου, διότι τοῦτο ἐπέβαλε ἐκείνην τήν κρίσιμον ὥραν τό ἐθνικόν συμφέρον. Συνεκροτήθη οὕτω ἡ ὑπ'ἐμέ Κυβέρνησις τῆς Ἐθνικῆς Ἑνότητος διά νά διεξαγάγωμεν ὅλοι ἑνωμένοι τόν ἀγῶνα πρός διάσωσιν τῆς Κύπρου καί διά νά ἀποκαταστήσωμεν ἄνευ ἐπικινδύνων κλονισμῶν τήν καταλυθεῖσαν Δημοκρατίαν. Τίποτα δέν ἠδύνατο νά γίνῃ ἄν δέν ἀπεκαθίσταντο αἱ ἐλευθερίαι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἄν δέν ἀπεκαθίσταντο ὅλα ἐκεῖνα τά δικαιώματα τά ὁποῖα κατοχυρώνουν τήν εὐπρέπειαν καί τήν δύναμιν κάθε ἔθνουςκαί κάθε ἀνθρώπου. Ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν κατέστησα τούς ὑποστάντας ἐπί 7 ἔτη μίαν στυγνήν δικτατορίαν, ἐλευθέρους πολίτας, ἐλευθέρως ἐκφραζομένους καί ἐλευθέρως κρίνοντας. Καί ὁμολογῶ ὅτι μέ ἱκανοποίησιν εἶδον ὅτι ὁ πρῶτος κρινόμενος καί ἐπικρινόμενος ἤμην ἐγώ, ὁ δώσας εἰς τούς ἐπικριτάς μου τήν δυνατότητα νά μέ ἐπικρίνουν. Ἐλυπήθην μόνον διά τόν τόνον, ἕνα τόνον βίαιον καί τραχύν καί προσωπικόν, ὁ ὁποῖος δέν προάγει τόν δημοκρατικόν βίον, ἀντιθέτως τόν δυσκολεύει. Διά τήν ἐπίκρισιν, διά τήν διαφωνίαν ὅμως δέν ἐλυπήθην. Ἦλθα διά νά ἀποκαταστήσω τόν ἐλεύθερον διάλογον καί τό ἐπέτυχα. Ἦλθα διά νά ἀποκαταστήσω τήν ἐλευθερίαν τοῦ τόπου καί

./..

βλέπετε ὅτι εἶναι ἀπεριόριστος. Ἦλθα νά ἀποκαταστήσω τήν Δημοκρατίαν, τό πολίτευμα είς τό ὁποῖον ἀνέκαθεν πιστεύω καί τό ὁποῖον προσιδιάζει είς τό ἦθος καί τό πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καί τό ἔπραξα.

Ἐντός δυόμιση μηνῶν ἐξήλωσα ἕνα ἑπταετές δικτατορικόν καθεστώς. Ἀπεκατέστησα,ὅπου ἦτο δυνατόν, τούς διωχθέντας. Ἀπεκατέστησα τό δίκαιον ἐκεῖ ὅπου ἐπί ἑπτά ἔτη ἐβασίλευσε ἡ αὐθαιρεσία. Ἡ κρατική μηχανή ἀπό τῆς κορυφῆς τῆς ἱεραρχίας μέχρι τῶν συμβουλίων τῆς τελευταίας κοινότητος ἤλλαξε ὄψιν. Ἐπανῆλθον σχεδόν ὅλοι οἱ νόμιμοι κάτοχοι δημοσίων θέσεων καί ἀξιωμάτων καί ἕνας νέος ἀέρας ἐφύσηξε ἐπάνω ἀπό ὅλην τήν χώραν. Ποῖος ἔντιμος καί καλόπιστος ἐπικριτής θά τολμήση νά ἀρνηθῇ ὅτι ἡ μεταβολή εἶναι τεραστία, ὅτι ἐγένοντο τά περισσότερα, τά ἀποφασιστικά βήματα πρός τήν δημοκρατικήν ὁμαλότητα; Ἴσως νά μένουν νά γίνουν καί ἄλλα. Οἱ δίκαιοι καί καλόπιστοι ὅμως θά παραδεχθοῦν ὅτι αὐτά ἠμπορεῖ νά γίνουν καί βραδύτερον καί ὅτι μέ αὐτά πού ἔγιναν ἡ δημοκρατία ἀπεκαστάθη καί ἐστερεώθη. Οἱ παθόντες ζητοῦν κυρώσεις. Κυρώσεις ὑπῆρξαν καί θά ὑπάρξουν. Τό ἐγγυᾶται ἡ ἑλληνική δικαιοσύνη. Τό ἐγγυᾶται ἡ ψῆφος σας. Ἀλλά, νά συνεννοούμεθα, ἡ δημοκρατία, ἡ ὁποία δέν θέλει νά εἶναι ὀχλοκρατία, δέν ἐκδικεῖται. Ἡ δημοκρατία δικάζει καί δέν στηρίζεται σέ πάθη, ὁσονδήποτε καί ἄν εἶναι ψυχολογικῶς δικαιολογημένα ἀλλά είς τά ἀντικειμενικά κριτήρια τοῦ δικαίου.

Δέν εἶμαι διατεθειμένος, ἀφήνοντας τά πάθη ἀχαλίνωτα, νά ἀνοίξω ἕνα νέον ἐμφύλιον πόλεμον. Ἀρκετά ἐδοκιμάσθη καί ἀρκετά ἐζημιώθηκε ὁ τόπος ἀπό τάς ἀκρότητας τῶν μέν καί τῶν δέ. Ἀπεκατέστησα τήν δημοκρατίαν, τό πολίτευμα τό ὁποῖον ἀπαιτεῖ πρός παντός μετριοπάθειαν καί ἥμερα ἤθη. Καί θά ἀγωνισθῶ διά νά ἐπιβάλω αὐτό τό ἤπιον κλῖμα, χωρίς τό ὁποῖον θά γνωρίση ὁ τόπος νέας περιπετείας.

./..

[13.3]

Μόνον μία τοιαύτη Δημοκρατία θά εἶναι ἱκανή νά διεξαγάγῃ ἐπιτυχῶς τόν μακρᾶς διαρκείας ἀγῶνα πρός σωτηρίαν τῆς Κύπρου.

Δέν εἶναι δυνατόν μία Κυβέρνησις νά ἀναπτύξῃ ὅλας αὐτάς τάς δυνάμεις πρός ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐξωτερικοῦ κινδύνου, ὅταν δέν εἶναι ἑδραιωμένα τά θεμέλιά της εἰς τό ἐσωτερικόν. Ζητοῦμεν τήν εὐρεῖαν λαϊκήν βάσιν διά νά χειρισθῶμεν ἐπιτυχῶς τό μέγα ἐθνικόν θέμα τῆς Κύπρου καί μερικά ἄλλα πού ἀποπειρῶνται μερικοί νά συνδέσουν μέ τό κυπριακόν.

Μέ τήν ἀνατροπήν τῆς δικτατορίας ἐπῆλθε ἤδη μία τεραστία ἐπί τά βελτίω μεταβολή. Ἀπό τήν ἀνυποληψίαν καί τήν ἀπομόνωσιν ὅπου εὑρισκόμεθα ἐπί ἑπτά ἔτη εἰσήλθομεν πάλιν εἰς τόν χῶρον τῆς Ἀτλαντικῆς Εὐρώπης ὡς ἴσοι πρός ἴσους, ὡς φίλος πρός φίλους. Ἦτο ἀδύνατον πλέον νά ἐμποδίσωμεν τά τετελεσμένα ἐν Κύπρῳ. Ὅμως δέν εἶναι ἀργά διά νά ἀναλάβωμεν ἕναν μακροχρόνιον καί δύσκολον ἀλλά καί ἐθνικῶς ἐπιβαλλόμενον ἀγῶνα.

Ὁ ἀγών αὐτός θά διεξαχθῇ μέσα εἰς τάς πλαίσια μιᾶς σταθερᾶς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἡ ὁποία ἀναχωρεῖ ἀπό τήν ἀρχήν ὅτι ἡ Ἑλλάς ἀνήκει εἰς τήν Ἀτλαντικήν Εὐρώπην.

Ἐντός αὐτῆς θά ἀναπτύξῃ πλήρως ὅλας τάς οἰκονομικάς της δυνατότητας. Μέ αὐτήν κυρίως πραγματοποιεῖ τάς ἐμπορικάς ἀνταλλαγάς. Ἡ δέ προώθησις αὐτῆς μέσα εἰς τούς Εὐρωπαϊκούς οἰκονομικούς ὀργανισμούς θά τήν καταστήσῃ τμῆμα ἀναπόσπαστον τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας.

Πλέον τούτου εἰς τόν ἴδιον αὐτόν χῶρον σφυρηλατοῦνται οἱ κυριώτεροι πολιτικοί της δεσμοί. Ἡ οἰκονομικῶς ἡνωμένη Εὐρώπη κατ' ἀνάγκην θά ἀναπτύξῃ στενωτέρους πολιτικούς δεσμούς τόσον ἐσωτερικῶς ὅσον καί πρός τάς φίλας ὑπερατλαντικάς χώρας, τόν Καναδᾶ καί τάς Ἡνωμένας Πολιτείας. Εἰς αὐτόν τόν κόσμον ἀνήκει ἡ Ἑλλάς καί δυνάμει τῶν ἰσχυουσῶν συνθηκῶν ἀλλά καί ἀπό τήν φύσιν τῶν πραγμάτων. Τούς πρός τόν κόσμον αὐτόν δεσμούς μας, ὄχι μόνον θά διαφυλάξωμεν, ἀλλά καί θά καταστήσωμεν στενωτέρους.

Πρέπει κάποτε νά κατανοηθῇ ὅτι αἱ μικραί χῶραι εἶναι

./..

[13.4]

ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι κυρίως χρειάζονται τήν διεθνῆ συνεργασίαν εἰς ὅλους τούς τομεῖς καί τήν δημιουργίαν μιᾶς ἰσχυρᾶς, μιᾶς διεθνοῦς οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς τάξεως.

Ἡ ἔνταξίς μας εἰς τήν Ἀτλαντικήν Εὐρώπην οὐδόλως σημαίνει ὅτι δέν πρόκειται καί πρός τάς ἄλλας χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης καί τόν Τρίτον κόσμον νά καταβάλωμεν κάθε προσπάθειαν διά νά ἀναπτύξωμεν τάς οἰκονομικάς καί μορφωτικάς ἀνταλλαγάς. Ἀσχέτως πρός τάς ἐνδεχομένας κοσμοθεωρητικάς διαφοράς ἀποτελεῖ ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς ἡ δημιουργία σχέσεων καλῆς γειτονίας καί πρός τάς χώρας αὐτάς.

Ἡ Ἑλλάς, χώρα κατ᾽ἐξοχήν φιλειρηνική ἕν μόνον ζητεῖ ἀπό ὅλους : τόν σεβασμόν τῆς ἀνεξαρτησίας καί ἀκεραιότητός της, τήν ἐπί ἴσοις ὅροις πάντοτε διαπραγμάτευσιν ὅλων τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Καί αὐτό θά τό ζητῆ πάντοτε τόσον ἀπό τούς ἐνδεχομένους ἐχθρούς της, ὅσον καί ἀπό τούς φίλους της.

Μέ τήν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ μας πλούτου θά βαίνῃ παραλλήλως καί ἡ διεύρυνσις τῆς οἰκονομικῆς μας πολιτικῆς . Δέν θέλω νά ἀναφερθῶ εἰς ὅσα ἐπετεύχθησαν κατά τήν Ὀκταετίαν. Ἀλλά νομίζω ὅτι τά τότε, ὑπό δυσμενεστέρας συνθήκας, ἐπιτευχθέντα, ἀποτελοῦν τήν καλλιτέραν ἐγγύησιν διά τό μέλλον. Τοῦτο θά ἤθελα ἀπό τοῦδε νά τονισθῇ, ἐκεῖνο τό ὁποῖον πρωτίστως ἐνδιαφέρει δέν εἶναι ἡ δημιουργία νέων θεσμῶν ἀλλά ἡ καλλιτέρα ὀργάνωσις καί λειτουργία τῶν ὑπαρχόντων. Γνωρίζω τάς λειτουργικάς του ἀδυναμίας, αἱ ὁποῖαι καταλήγουν εἰς τήν καταταλαιπώρησιν τοῦ κοινοῦ. Τήν ἄρσιν αὐτῶν πρέπει νά ἐπιδιώξωμεν, μέ τήν συνδρομήν πρωτίστως τοῦ ἰατρικοῦ κόσμου καί τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν, ἀλλά καί τῶν πλημμελῶς λειτουργουσῶν εἰς πολλά σημεῖα ὑπηρεσιῶν. Ἀναγνωρίζω ὅτι ὁ λαός εἰς τό σημεῖον τοῦτο δικαιοῦται νά ἀξιώσῃ ἀπό τούς μέλλοντας κυβερνήτας πολλά. Καί αὐτό δέν πρόκειται νά τό ἀγνοήσω. Δι᾽αὐτό καί δέν θά παραλείψω προσεχῶς καί συγκεκριμένα ἐπί τῶν θεμάτων τούτων μέτρα.

Τό ἴδιον θά πράξω καί δι᾽ἕν ἄλλο ζήτημα, τήν παιδείαν. Δέν θά ἐπαναλάβω τόν κοινόν τύπον ὅτι ἡ παιδεία πρέπει νά εἶναι τό μέγιστον μέλημα κάθε Κυβερνήσεως. Καί δέν θά ἐπαναλάβω τούς ἄλλους κοινούς τύπους διά τά ἰδανικά τῆς παιδείας καί διά τά ὑλικά πού χρειάζεται καί δέν διαθέτει. Θά εἴπω ὅμως τοῦτο

τό κύριον : ότι ὁ χειρότερος ἐχθρός τῆς παιδείας εἶναι αἱ συχναί μεταβολαί εἰς τά ἐφαρμοζόμενα συστήματα. Ἡ ἐκπαιδευτική πολιτική πρέπει νά δίνῃ διακομματική πολιτική. Κάποτε νά συμφωνοῦμεν ὅλοι οἱ ἕλληνες ἐπί ὡρισμένων βασικῶν ἀρχῶν καί αὐτάς νά τάς ἐφαρμόσωμεν παγίως διά τήμ μόρφωσιν τῶν παιδιῶν μας, βελτιώνοντας μόνον εἰς τάς λεπτομερείας ὅσα ἡ πρᾶξις ἀπέδειξε ἀναγκαῖα.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν Ἀνωτάτην Παιδείαν καί τήν μετ᾽αὐτῆς συνδεομένην προαγωγήν τῶν ἐπιστημῶν δέν εἶναι ἀνάγκη νά τονίσω ὅτι εἰς ἕν δημοκρατικόν καθεστώς εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ἐλευθερία τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας καί τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Μέ πᾶσαν στοργήν θά περιβάλωμεν τήν μέλλουσαν ἡγέτιδα τάξιν ἡ ὁποία φοιτᾶ εἰς τά Πανεπιστήμια. Ἡ στοργή μας ὅμως αὐτή θά ἀποβλέπει εἰς τήν πνευματικήν καί ἠθικήν ἄρτησιν τῶν νέων καί ὄχι ἡ κολακεία καί αἱ ἐπί βλάβῃ τῆς νεότητος χαριστι καί πράξεις. Εἶναι εὔκολον νά εἶναι κανείς μάγειρας τερπνῶν ἐδεσμάτων πού ποκαλοῦν ἀσθενείας. Τό δύσκολον εἶναι νά εἶναι ὁ ἰατρός πού μέ τά φάρμακά του, κάποτε πικρά, σώζει τήν ὑγείαν καί τήν ζωήν τῶν νέων ἐνίοτε καί παρά τήν θέλησίν των. Δέν θά μοιράσω χαρές, θά δώσω παιδεῖαν ἀληθινήν πού θά καταστήσῃ τούς νέους ἐλευθέρους ἀνθρώπους γερούς ἐπιστήμονας καί δημιουργικούς πολίτας.

Ἴσως μερικοί ἀπό σᾶς νά ἀνέμενον πλέον δελεαστικάς ἐξαγγελίας. Ἀλλά οἱ παλαιώτεροι ἐνθυμεῖσθε ὅτι συνηθίζω νά ὑπόσχομαι ὀλιγώτερα ἀπό αὐτά τά ὁποῖα πράττω, καί ὅτι δέν ἐπεδίωξα ποτέ νά ὑφαρπάσω τήν ψῆφον σας μέ ὡραίους φενακισμούς. Οἱ καιροί, μετά τήν θεομηνίαν τῆς δικτατορίαςεἶναι σκληροί καί δέν μᾶς ἀφήνουν περιθώρια διά πειραματισμούς καί διά παιχνίδια μέ φρούδας ἐλπίδας. Οἱ καιροί ἀπαιτοῦν αὐτοσυγκράτησιν ψύχραιμον σκέψιν καί σοβαρότητα. Ἡ μεθαυριανή ψῆφος εἶναι γεμάτη ἀπό βαρυτάτας εὐθύνας διά τό μέλλον τοῦ Ἔθνους. Ἄν θέλετε νά σταθῆτε εἰς τό ἐπίπεδον τῶν ἄλλων ἐλευθέρων λαῶν τῆς Ἀτλαντικῆς Εὐρώπης, ὡς πολιτιστικῶς καί πολιτικῶς ἀρτίως ἀνεπτυγμένος λαός, θά σκεφθῆτε πρωτίστως ποία κατάστασις θά διαμορφωθῇ ἄν δέν προκύψῃ μία ἰσχυρά Κυβέρνησις ἀπό αὐτάς τάς

ἐκλογάς, Κυβέρνησις τῆς ὁποίας τήν ἑνότητα θά ἐγγυᾶται ἡ ἑνότης τῆς παρατάξεως καί τό κῦρος τῆς ἡγεσίας της. Θά σκεφθῆτε, παραμερίζοντας τυχόν ὑπάρχοντας συναισθηματισμούς, τί θά γίνῃ είς τόν τόπον ἄν λείψῃ αὐτή ἡ πολιτική δύναμις καί ἐπικρατήσουν αἱ ἀκρότητες καί ἡ πολυκοιρανία.

Σκεφθεῖτε ὅτι ψηφίζετε ὄχι διά νά ἱκανοποιήσητε τά πολιτικά σας πάθη, ἀλλά διά ἐξασφαλίσετε τήν ζωήν καί τήν εὐημερίαν τήν ἰδικήν σας, τῆς οἰκογενείας σας καί ὅλης τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος.

[14.1]

Εἰς [illegible] τῆς [illegible]
τοῦ [illegible] τῆς Κυριακῆς
καὶ τῆς [illegible] τοῦ
[illegible] τῆς 20 Ἰουλίου
[illegible] τοῦ [illegible]: ὁ
[illegible] [illegible]
[illegible]. Ἡ [illegible]
[illegible] Κυβερνήσεως τῆς [illegible]
διὰ τῶν ἀρχηγῶν [illegible] ὀργάνων
[illegible] καὶ [illegible] τῆς [illegible]
[illegible] καὶ τῶν διαπραγ-
ματεύσεων. Ὁ [illegible] τῆς
τῆς [illegible] Ἀθηνῶν [illegible]
καὶ [illegible] τῆς 22α Ἰουλίου
καὶ ~~[illegible]~~ αὐτὸς [illegible] ὁ
ἄλλος ὑπουργὸς τοῦ [illegible]

ότι η τότε γερμανική Κυβέρνησις
[illegible] κατέληξε και
η Γενική [illegible] διαφημί-
[illegible], ότι και γερμανικοί
[illegible] [illegible] ο
κ. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ότι
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ και συνηγόρει
το Υπουργείον [illegible] το
οποίον όμως [illegible] [illegible]
[illegible] να διαχειρισθή, διότι εν τω
μεταξύ ο ~~[illegible]~~ Πρόεδρος
της Δημοκρατίας κ. [illegible]
[illegible] ότι [illegible] Κυβέρνη-
σις, [illegible] [illegible] του
[illegible] του [illegible]
[illegible]. Η συνάντησις [illegible]

[14.3]

τὴν μεσημβρίαν τῆς 23ης

Ἰουνίου.

Ἡ συνάντησις συνεχίσθη εἰς

τὸ στρατιωτικὸν ὄρος καὶ τέλος

μετὰ τὴν ἐπίσημον στρατιωτικὴν

οἱ συμμετέχοντες τῆς συναντήσεως

κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα

ὅτι μόνη ἐξασφάλισις θὰ ἦτο

ἡ μετακίνησις τοῦ Κ.Κ. ...

ἐπιμελῶς τῶν στρατιωτικῶν

Κυβερνήσεων.

Ἀπὸ τῆς 7ης στρατιωτικῆς

μεταβαλλομένας προσπαθείας συ-

ζητήσεως τῆς ἀφίξεως τοῦ Κ.Κ.

Ὥρα 2½ τῆς 24 Ἰουνίου

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ ὁ κ. Κ.Κ., ...

... τὸ ... ...

αφοσιωμένος υπό του Προέδρου
της Ελληνικής Δημοκρατίας, [illegible]
εις τα [illegible] το Ελληνικό
[illegible] την [illegible]
~~[illegible]~~ της [illegible] και την
την [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
τα [illegible] [illegible] της [illegible]
τα.

[illegible] τας [illegible] [illegible]
σε τις ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
της [illegible] [illegible].

Διότι οι [illegible] [illegible]
[illegible] την [illegible] [illegible]
[illegible] με την [illegible]
της [illegible] του Μακαρίου
με την [illegible] που [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~

-~~κεσαμ~~ το μυθιστόρημα ἤ τὸ-
το ἄθλημα, όλο ἐνδιαφέρον
το διακατόρθωμα καθώς τέλος-
δὲν θὰ μποροῦσαν ποτέ ὅλο-
της σπουδής και των διαστροφ-
ματιών, εχθές θα ξαναγύρισαν
ελπίδες, θα ορμήσουν και
θα συνεφέρουν τον χρόνο. Αυ-
-τὸ τὸ ἔργο - τοὺς εξουσία ὁ
Κεραμάρης! Όταν γονεύ τέτο
στο τέρμα δίνει μυθοστρίφου
ο γείτονας αυτός θα τ
μεσου τι το κοσμο
δουλειά, τέλεια καθώς συμπλ
τροπή μεθοδικά της τέχ-
ρυθμός στο αναγέρσεις
και τι τους εγκαιο το στομα.

Είς ἀπάντησιν τῆς ἀποβάσεως τῶν Τούρκων είς Κυρήνειαν καί τῆς ἐκεῖ ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν τήν 20 Ἰουλίου ὑπάρχουν δύο πολιτικαί : ὁ πόλεμος ἤ ἡ ἐκεχειρία καί αἱ διαπραγματεύσεις. Ἡ τελευταία Κυβέρνησις τῆς δικτατορίας, διά τῶν ἁρμοδίων αὐτῆς ὀργάνων, προέκρινε τήν ὁδόν τῆς ἐκεχειρίας καί τῶν διαπραγματεύσεων. Ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτῆς εἰς τά Ἡνωμένα Ἔθνη ἀπεδέχθη τήν ἐκεχειρίαν τήν 22αν Ἰουλίου καί ταυτοχρόνως ἀνεκοίνου ὁ ἄγγλος ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ἡ τότε ἑλληνική Κυβέρνησις Ἀνδρουτσοπούλου ἀπεδέχθη τήν ἐν Γενεύῃ ἔναρξιν τῶν διαπραγματεύσεων, ὁπότε τήν ἑλληνικήν πλευράν θά ἐξεπροσώπει ὁ κ. Κυπραῖος. Ταῦτα εἶχον συντελεσθῆ τήν νύκτα τῆς 22ας πρός τήν 23ην Ἰουλίου ὅτε καί συνῆλθε τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον τό ὁποῖον ὅμως ἤρχισε ἄγνωστον πως νά διαλύεται, ~~διατί~~ ἐν τῷ μεταξύ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Γκιζίκης βλέπων ὅτι εὑρίσκεται ἐκάλεσε τήν γνωστήν σύσκεψιν τῶν ἐκπροσώπων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Ἡ σύσκεψις ἤρχισε τήν μεσημβρίαν τῆς 23ης Ἰουλίου.

Ἡ σύσκεψις συνεχίζεται μέχρι τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν καί τέλος κατά τήν ἕκτην ἀπογευματινήν οἱ συμμετέχοντες τῆς συσκέψεως καταλήγουν εἰς τό συμπέρασμα ὅτι μόνη ἀπομένουσα λύσις εἶναι ἡ μετάκλησις τοῦ Κ.Κ. νά ἀναλάβῃ τόν σχηματισμόν Κυβερνήσεως.

Ἀπό τῆς 7ης ἀπογευματινῆς καταβάλλονται προσπάθειαι ἐπισπεύσεως τῆς ἀφίξεως τοῦ Κ.Κ.

Ὥρα 2,30' τῆς 24ης Ἰουλίου ὁ κ. Κ.Κ., ἐπιβαίνων τοῦ φιλοφρόνως προσφερθέντος ἀεροσκάφους ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, φθάνει εἰς τό ἀερόδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ὁρκίζεται τήν 5ην πρωϊνήν τῆς 24ης Ἰουλίου καί τήν 4ην ἀπογευματινήν τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁρκίζει τά κύρια μέλη τῆς Κυβερνήσεώς του.

Αὐτές τίς ἡμερομηνίες πρέπει νά συγκρατήσῃ γερά στή μνήμη του [illegible]

Διατί οἱ ἐγκληματίαι πού ἐξαπέλυσαν τήν θύελλα στή Μεγαλόνησο μέ τήν ἀπόπειρα δολοφονίας τοῦ Μακαρίου, μέ τήν ἀναισχυντία πού τούς διακρίνει θά ρίξουν - τό ψιθυρίζουν ἤδη - τό σύνθημα, ὅτι ἄν διετηρεῖτο τό δικτατορικόν καθεστώς, αὐτοί

[15.1]

Κατά την έκτακτη συνεδρίαση
του Υπουργικού Συμβουλίου της
9ας Δεκεμβρίου αποφασίσθηκε ομο-
φώνως η διεξαγωγή του εορτασμού
της 17 Νοεμβρίου. Από διάφορα
σημεία πρόσωπα και διάφορα όργανα
του τόπου ζητούν να μελετη-
ται η μορφή της εκδηλώσ-
εως

Ζητεῖται ἡ ἀναβολή τοῦ ἐκφρα-
στοῦ ἔργου μέ ἡ ~~ἰδέα~~ ...
χρόνου ~~σταθερά~~ εὐχερῶς ἐγκαταλείπεται
τῆς μεγάλης σειρήνου ἀπειρί-
α ... ἐς μιᾶς διηνεκοῦς-
ἐπιμονῆς μέσα καί ἀπό
ἔργου ἡ ἰδία ὅμως ἐνδιαφέροντα
τοῦ ἴσου δική του ἀποκρούσεως
ἡ τοῦ ἴσου, ἐξ ὅλου μιᾶς
ἀνεκδότου ἔργου.

Τὰ συμπεράσματα ὅμως
εἶναι κοινά. Δέν ὑπάρχει
καιρός νά ὀργανωθοῦν τά
ποιήματα. Δέν ὑπάρχει καιρός
νά ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τα
καταφρόνηση τῆς ... ἡ τε-
χνική μηχανή.

Τα σημερινά κόμματα δεν
ικανοποιούν. Μια σημερινή οργάνωσις
[illegible] γέννησις και η ανάπτυξις
του γένους του αγρότου θα
έπρεπε την [illegible] πρωτοβουλία
αντιδημοκρατικήν [illegible]
της Κυβερνήσεως. Δεν καλεί
σήμερα την δικτατορίαν του
προλεταριάτου, διά να δια-
διαμορφώσει την δικτατορία
των ολίγων. Την κατευθύνσι
διά να δυνηθή τον λόγον εις
τον λαόν. Μια σημερινή οργά-
νωσις υπάρχει εις όλας τας τά-
ξεις, ίσου βάθους και ίσης εκτά-
σεως. Καμμία παράταξις δεν
είναι σήμερον ωργανωμένη και

καμμία δὲν ὑπάρχει σχέσις ὀργανικῶς, ἐπειδὴ δὲν ἐπιτυγχάνει χρόνος. Οὐδεὶς του μέρος ἐδικαιώθη καὶ οὐδεὶς μειονεκτεῖ. Ὅλοι ξεκινοῦν ἀπ' ἴσης ὅρους καὶ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἀδιαμφισβήτητα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεγαλυτέραν ἀπομάκρυνσιν τῆς ὑψηλῆς μηχανῆς, αὐτὴ εἶναι ἄλλο μέσα τὸ δύο μέρη. ~~Η διαφο-~~ ~~[illegible]~~ Ολ, ὑπὸ ... να ... διὰ τῆς ... δέσεως καὶ τῆς ... ὁδοῦ, κατὰ μέγα μέρος ... τὸ ... εἰς τὸ βαρὺ ...

αναρχία ή δημοτική γλώσσα
Δημοτικισταί οι συγκεντρωταί του
νομικού κράτους, οι βασιλικοί,
οι αρχιερατικοί, οι βαρείς
του ζυγού, οι καθαρολόγοι.
του δημοτικού [illegible]. Δημοτικής
με όλη τη σημασία του του-
λάχιστον διαλόγου και πολι-
τικής της δημοκρατικής πολι-
τείας. Η δημοκρατία δεν
επιβάλλεται διατάξει. Και
μέχρι της αρχής του σημερι-
νού [illegible] αναδείξη αναλόγως
την αντίληψη του λαού.

Αλλά και άλλοι οι διαφο-
ρετικοί εις τη δημοτική γλώσ-
σα και τα Σχολεία [illegible]

[15.6]

τελευταίας εἶναι τουριστικές κατά
~~[illegible]~~ κινδύνους ἐσωτερικοῦ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ τῶν ψηφοφόρων κά-
μιά ὕπαρξις. Απόλυτος εἶ-
ναι σύγχρονη ὕπαρξη κινδύνου
ἐσωτερικοῦ, κατὰ [illegible],
ἀπὸ ~~[illegible] ἀντίδοτα τῆς~~ μερικὰς ὁμάδας
ἐξάλλου, ἰδίως εἰς τὰς μεγάλας
πόλεις, οἱ ὁποῖοι καταδιώκουν
εἰς δικτάτορα "[illegible]" τους
συνδικαλιστικὰ [illegible]
[illegible] οἱ ὁποῖοι [illegible]
να μὴν [illegible] [illegible]
ἢ να μὴν [illegible] εἰς τὰς
παραγωγούς
ἀγρότας [illegible]. Ἡ μέθοδος αὐτή
~~[illegible]~~ εἶναι γνώριμος εἰς τους
[illegible]. Ἐφαρμόζεται εἰς

τοὺς χρόνους τῆς «Ἐπανάστα-
σης», ὅταν ὅσοι δὲν ἦσαν τα-
γμένοι ἦσαν ~~[illegible]~~ ~~συμφέροντος~~
τοποθετημένοι στὸ συμφέρον
τοῦ ἐχθροῦ.

Πόσο ~~[illegible]~~ σοφὰ εἶναι τὰ λό-
για τῆς προφήτισσας ὑπάρχουν ἄλλα
σκέψεις ἢ ~~ἄλλοι~~ καὶ ἄλλα γραφτά.
Η ~~[illegible]~~ ποίησις [illegible] εἶναι ὅτι ὁ χρόνος
φθείρει τοὺς ποιητὲς τῶν
ἰδεῶν καὶ οἱ προσωπικοί,
ὁ καθ' ἡμέραν φθειρόμενος εἶναι κι
ὁ καθ' ἡμέραν [illegible] τῶν φονιάδων,
ὁ Καραγκιόζης. Καὶ ἡ ποίησις φθεί-
ρει ὅτι τοὺς δημιουργοὺς σο-
φοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δημι-
ουργοὺς [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] τὸ [illegible]

[15,8]

σφραγισθούν πολύ [illegible]
Είναι προφανές όμως ότι δεν
μπορεί να αντιμετωπισθεί ότι ~~[illegible]~~
οι αντιδράσεις της [illegible] συν-
καταστάσεως ὁ κοινός αγών κατά
τῶν δικτατόρων, θα μπορούσε
τώρα, με την ανάπτυξη της
[illegible] [illegible], να φέ-
ρεται. Ο άγγλος όμως [illegible]
με τὸ [illegible] [illegible]
[illegible] ότι ἄν [illegible] συνεβαίν-
οντο τὸ [illegible] τῶν [illegible]
[illegible] και [illegible] [illegible]
[illegible] την [illegible], τὰ [illegible]
ἡ [illegible] τῶν [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] ὡς το
[illegible] καὶ ἡ [illegible] θα [illegible]
[illegible] ὡς την [illegible]

[15.9]

Είναι επομένως φανερόν να τονίσωμεν ότι η αναβολή δημοσιεύσεως αυτής της αδυναμίας του στρατιωτικού δυνάμεων ακριβώς επειδή αι οποίαι επιδιώκουν την αναβολήν των εκλογών.

Η ~~αναβολή~~ ταχεία διεξαγωγή των εκλογών επιβάλλεται εν πρώτοις διά λόγους εσωτερικής πολιτικής. Μόνον μετά τας εκλογάς θα αναγνωρισθή η Ελλάς ως [illegible] εις τον χορόν των δημοκρατικών κρατών, εις την Ηνωμένην Ευρώπην. Μόνον αι εκλογαί θα τερματίσουν εις το εσωτερικόν το σύστημα της [illegible] δικτατορίας. Μόνον Κυβέρνησις

[15.10]

ἰσχυρὰ καὶ διαμορφωμένη εἰς
τὸ ὕψος τοῦ ρόλου, εἰς τὴν
ἐγκαταλελειμμένην μας Βορρᾶ, ὥστε
να ἀντιμετωπίσῃ τὰ ἐθνικὰ
ζητήματα εἰς τὸ ζήτημα ὑπὲρ
τῆς Κύπρου, ἕνα ἀγῶνα μακρᾶς
διαρκείας ὁ ὁποῖος δὲν ἀποκλείεται
να κερδηθῇ μέχρις ἐντελοῦς
τέρματος, ~~διαμορφώνονται~~ ἐφ' ὅσον
διαμορφωθῇ εἰς προσωρινὰς
καταστάσεις, ὅ,τι ἡ σημερινὴ

[15.11]

ἡ ἔγκαιρη διεξαγωγὴ τοῦ [illegible]

Σοβαρώτερες αἰτίες γιὰ τὰ

λάθη ἀποτυχίας [illegible]

Πρέπει τὸ [illegible] νὰ ἀρχίσῃ

ἡ ἐγγραφὴ τοῦ γραμματικοῦ

προγράμματος ἀπὸ τὴν οἰκο-

νομικὴ καὶ τὴν κοινωνικὴ

ἀνασυγκρότηση τῆς χώρας

Πρῶτο ὅρος τὸ [illegible]

~~[illegible]~~ τὸ ἀπαραίτητο

καὶ βασικὴ προϋπόθεση τῆς

ὁριστικῆς διαφορᾶς τοῦ σο-

[illegible], τὴν [illegible] τοῦ

καὶ [illegible]. [illegible]

τὴ [illegible] τῆς [illegible] τὸ

~~[illegible]~~ ἐγὼ [illegible] [illegible] νὰ [illegible]

σὲ αὐτὰ [illegible] [illegible]

καὶ νὰ [illegible] ὁ λαὸς νὰ [illegible]

τοῦ [illegible] του

(καὶ [illegible])

[15.12]

Ἡ κατοχή γερμανῶν κι ~~[illegible]~~ ἀναγκάζουν κι ἔμοιαζαν δεν να μίλαγαν οἱ στρατιῶτες τῆς στρα-τιωτικῆς. Ἡ δειλία τῶν στρατιωτῶν τῆς τῆς ἔμαθαν τότε τον να διαφοροῦν τῆς ἀδικίας — καὶ ἐπαναστάτης ἡ Κυβέρνησις, τῆς τῆς ἀνάγκη κι παρακολουθοῦν τοὺς ἐν τῇ Κυβερνήσει διαφωνοῦντας ὁμο-ιδεάτες τους, ἀλλὰ και της καλῆ ἄλλο, ὅμως ἐπικαλοῦμαι; τῆς τον φόβον τῆς ἐπιστροφῆς ἀνα-μείξεως

Τελικῶς ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν Γερμανῶν μου δὲ ἀντιλαμβάνεται αὐτὰ καὶ δεῖ τί ἐπιτυχίας δεινῶς

Κατά τήν τελευταίαν συνεδρίασιν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς 2ας 'Οκτωβρίου ἀπεφασίσθη ὁμοφώνως ἡ διεξαγωγή τῶν ἐκλογῶν τήν 17ην Νοεμβρίου. 'Από διάφορα ὅμως πρόσωπα καί διάφορα ὄργανα τοῦ Τύπου ἐξακολουθεῖ νά ζητῆται καί ἡ πέραν τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς ἀναβολή τῶν ἐκλογῶν ἀπό ἄλλους μέν κατά τρόπον εὐπρεπῆ καί ἁρμόζοντα εἰς τάς μεταξύ πολιτικῶν ἀνδρῶν συζητήσεις εἰς μίαν δημοκρατουμένην χώραν καί ἀπό ἄλλους εἰς τόνον ὀξύ, ἐνθυμίζοντα τόν τόσα δεινά ἐπισσωρεύσαντα εἰς τόν τόπον, ἀλήστου μνήμης ἀνένδοτον ἀγῶνα.

Τά ἐπιχειρήματα ὅμως εἶναι κοινά. Δέν ὑπάρχει καιρός νά ὀργανωθοῦν τά κόμματα. Δέν ὑπάρχει καιρός διά νά ἐκκαθαρισθῇ ἀπό τά κατάλοιπα τῆς Χούντας ἡ κρατική μηχανή.

Τά ἐπιχειρήματα αὐτά δέν εὐσταθοῦν. Μία πλήρης ὀργάνωσις ἀπαιτεῖ μῆνας καί ἡ ἀναβολή ἐπί μῆνας τῶν ἐκλογῶν θά ἀπετέλει τήν πλέον κραυγαλεάν ἀντιδημοκρατικήν πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως. Δέν καταλύσαμεν τήν δικτατορίαν τῶν συνταγματαρχῶν, διά νά ἐγκαθιδρύσωμεν τήν δικτατορίαν τῶν πολιτικῶν. Τήν καταλύσαμεν διά νά δώσωμεν τόν λόγον εἰς τόν λαόν. Μία σχετική ὀργάνωσις ὑπάρχει εἰς ὅλας τάς παρατάξεις, ἴσου βάθους καί ἴσης ἐκτάσεως. Καμμία παράταξις δέν εἶναι πλήρως ὠργανωμένη καί καμμία δέν στερεῖται σχετικῆς ὀργανώσεως, ἱκανῆς διά ἕνα ἐκλογικόν ἀγῶνα. Οὐδεῖς ἑπομένως ἀδικεῖται καί οὐδείς μειονεκτεῖ. Ὅλοι ξεκινοῦν ἐπί ἴσοις ὅροις καί τά παράπονα εἶναι ἀδικαιολόγητα.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν λεγομένην ἀποχουντοποίησιν τῆς Κρατικῆς Μηχανῆς, αὐτη ἔκανε ἅλματα μέσα σέ δύο μῆνας. Ὅ,τι ἦτο δυνατόν νά ἐπιτευχθῇ διά τῆς νομοθετικῆς καί τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, κατά μέγα μέρος συνετελέσθη καί ἤδη τόνπρῶτον ρόλον εἰς τό βαρύ τοῦτο ἔργον ἀνέλαβε ἡ δικαστική ἐξουσία. Διώκονται οἱ σφετερισταί τῶν νομίμων ἐξουσιῶν, οἱ βασανισταί οἱ ἀσχημονήσαντες εἰς βάρος τοῦ λαοῦ, εἰς κάθε τομέα τοῦ δημοσίου βίου. Διώκονται μέ ὅλας τάς ἐγγυήσεις πού ἐπιβάλλει τό δίκαιον καί ἡ ἠθική τάξις μιᾶς δημοκρατικῆς κοινωνίας. 'Η δημοκρατία δέν ἐκδικεῖται, δικάζει. Καί μέχρι τῆς ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν θά ἐπιδιώξῃ ἀνενδότως τήν ἐπιβολήν τοῦ νόμου.

'Αλλά καί σήμερον ἡ διαμορφωθεῖσα εἰς τάς δημοσίας ὑπηρεσίας καί τά Σώματα 'Ασφαλείας κατάστασις εἶναι τοιαύτη

./..

ὥστε κίνδυνος ἐπηρεασμοῦ τῶν ψηφοφόρων νά μήν ὑπάρχῃ. Ἀντιθέτως ἄν σήμερον ὑπάρχει κίνδυνος ἐπηρεασμοῦ, αὐτός προέρχεται ἀπό μερικάς ὁμάδας ἐξάλλων, ἰδίως εἰς τάς μεγάλας πόλεις, οἱ ὁποῖοι καταδιώκουν ὡς δῆθεν "χουντικούς" τούς οἱουσδήποτε δημοκρατικούς πολίτας οἱ ὁποῖοι τυχαίνει νά μήν συμφωνοῦν μαζί τους ἤ νά μήν ὑποκύπτουν εἰς τάς παραλόγους ἀξιώσεις των. Ἡ μέθοδος αὐτή εἶναι γνώριμος εἰςτούς παλαιούς. Ἐθριάμβευσε εἰς τούς χρόνους τῆς "εαμοκρατίας", ὅταν ὅσοι δέν ἦσαν εαμῖται ἐστιγματίζοντο ὡς συνεργάται τοῦ ἐχθροῦ.

Πίσω ἑπομένως ἀπό αὐτάς τάς προφάσεις ὑπάρχουν ἄλλαι σκέψεις καί ἄλλαι ἐλπίδες. Ἡ κυρία σκέψις εἶναι ὅτι ὁ χρόνος φθείρει τούς ἀσκοῦντας τήν ἐξουσίαν καί ἐν προκειμένῳ ὁ κατ᾽ἐξοχήν φθειρόμενος εἶναι καί ὁ κατ᾽ἐξοχήν ἀσκῶν τήν ἐξουσίαν, ὁ Καραμανλής. Καί ἡ κυρία ἐλπίς εἶναι ὅτι ἐπί δεκαετίαν σοβοῦσαι ἀντιθέσεις καί ἐπί δεκαετίαν ἐκκολαπτόμεναι διαφοροποιήσεις θά γίνῃ τό θαῦμα νά ἐξαφανισθοῦν ἐντός ἑβδομάδων. Εἶναι ἀπορίας ἄξιον πῶς δέν γίνεται ἀντιληπτόν ὅτι αἱ ἀντιθέσεις τάς ὁποίας συνεκάλυπτε ὁ κοινός ἄξων κατά τῶν δικτατόρων, θά γίνουν τώρα, μέ τήν ἀνάκτησιν τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, πολύ ὀξύτεραι. Ὁ ἑλληνκκός ὅμως λαός μέ τό ἁπλοῦν ἔνστικτόν του γνωρίζει ὅτι ἄν ποτέ συνέβαινε αὐτό τό μωσαϊκόν τῶν δυνάμεων καί ἰδεολογιῶν νά κατακτήσῃ τήν ἐξουσίαν, θά ἤρχιζε ἡ ἀποσύνθεσις τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων, ὅπως εἰς τό παρελθόν καί ἡ χώρα θά περιέπιπτε εἰς τήν ἀκυβερνησίαν.

Εἶναι ἑπομένως πλάνη νά νομίζεται ὅτι ἡ ἀναβολή θεραπεύει αὐτάς τάς ἀδυναμίας τῶν πολιτικῶν δυνάμεων ἀκριβῶς ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἐπιδιώκουν τήν ἀναβολήν τῶν ἐκλογῶν.

Ἡ ταχεία διεξαγωγή τῶν ἐκλογῶν ἐπιβάλλεται ἐν πρώτοις διά λόγους ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Μόνον μετά τάς ἐκλογάς θά ἀναγνωρισθῇ ἡ Ἑλλάς ὡς ἀνήκουσα εἰς τόν χορόν τῶν δημοκρατικῶν κρατῶν, εἰς τήν Ἡνωμένην Εὐρώπην. Μόνον αἱ ἐκλογαί θά ἐξαλείψουν εἰς τό ἐξωτερικόν τό στίγμα τῆς ἑπταετοῦς δικτατορίας. Μόνον Κυβέρνησις ἰσχυρά καί στηριζομένη εἰς

τήν ψῆφον τοῦ λαοῦ, εἰς τήν ἐμπιστοσύνην μιᾶς Βουλῆς, δύναται νά ἐπιστρατεύσῃ ὅλας τάς ἐθνικάς δυνάμεις εἰς τόν ἀγῶνα ὑπέρ τῆς Κύπρου, ἕνα ἀγῶνα μακρᾶς διαρκείας ὁ ὁποῖος δέν δύναται νά διεξαχθῇ μέχρις ἐπιτυχοῦς τέρματος, ἐφ᾽ ὅσον στηρίζεται εἰς προσωρινάς καταστάσεις, ὡς ἡ σημερινή.

Ἐπιβάλλεται ἐπίσης ἡ ταχεῖα διεξαγωγή τῶν ἐκλογῶν καί διά λόγους ἐσωτερικῆς πολιτικῆς. Πρέπει τό ταχύτερον νά ἀρχίσῃ ἡ ἐφαρμογή τῶν μακροπνόων προγραμμάτων διά τήν οἰκονομικήν καί τήν κοινωνικήν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας. Τοῦτο ὅμως τό τεράστιον ἔργον ἔχει ὡς ἀπαραίτητον καί βασικήν προϋπόθεσιν τήν ὁριστικήν διαμόρφωσιν τοῦ πολιτεύματος, τήν ψήφισιν τοῦ νέου Συντάγματος. Ἐκπλήσσεταί τις πῶς δέν κατανοεῖται τό μέγα ἐθνικόν συμφέρον νά τελειώσουν ὅλαι αἱ πολιτειακαί ἐκκρεμότητες καί νά δυνηθῇ ὁ τόπος νά ἐπανεύρῃ τόν ὁμαλόν καί δημιουργικόν ρυθμόν του.

Ἡ ἐπιμονή μερικῶν νά ἀναβληθοῦν αἱ ἐκλογαί δέν νομίζομεν ὅτι στηρίζεται εἰς ἐπιχειρήματα. Ἡ διαφωνία των στηρίζεται εἰς τήν ἔμμονον τάσιν των νά διαφωνοῦν εἰς ὁτιδήποτε ἀποφασίζει ἡ Κυβέρνησις, εἰς τήν ἀνάγκην νά παρενοχλοῦν τούς ἐν τῇ Κυβερνήσει θεωρουμένους ὁμοιδεάτας των, ἀλλά καί εἰς κάτι ἄλλο, οὐχί εὐκαταφρόνητον : εἰς τόν φόβον τῆς ἐκλογικῆς ἀναμετρήσεως.

Εὐτυχῶς ἡ μεγάλη πλειοψηφία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τά ἀντιλαμβάνεται αὐτά καί θά τά ἐκτιμήσῃ δεόντως.

./.

Διά ~~[illegible]~~ χρόνον [illegible]
ότι ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως
και ιδρυτής της ΕΡΕ κατά
τάς συγχρονισμένας προς τάς
~~[illegible]~~ διαπιστώσεις (τα του συγ-
καιρινού) διά την αντι-
μετώπισιν [illegible] εθνικών
στρατιωτών. Ιδιαιτέρως τονί-
ζει ότι κατέβαλε ο πρωθυ-
πουργός [illegible] [illegible]
εις [illegible] με τας δυνάμεις
να [illegible] εις την ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] του δημο-
κρατικού [illegible] και
την [illegible] του [illegible]-
[illegible] 200 την [illegible] [illegible]

[18.2]

Ἐν ὄψει τοῦ [illegible] [illegible] τὸ [illegible] [illegible] [illegible] ὅσον ἡ Ἐθνικὴ Ριζοσπαστικὴ Ἕνωσις [illegible] [illegible] [illegible] εἰς τὴν [illegible] τοῦ [illegible] [illegible] καὶ βαθείας ἀνανεώσεως.

Καθ' ὅσον δὲ [illegible] [illegible] [illegible] τῆς [illegible] [illegible] ὁ [illegible] [illegible] εἰς τὸν [illegible] [illegible] [illegible] τῆς ΕΡΕ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible], ἡ [illegible] τοῦ [illegible] [illegible] τῆς ΕΡΕ [illegible] [illegible] [illegible] τῆς [illegible] τῆς ΕΡΕ τὸ 1956 μέχρι τῆς [illegible]-

3/

[18.3]

γνωρίσουν ότι εις τας εκλογάς του 1963 συνεπολιτεύθησαν με την ηγεσίαν της, ενώ σήμερα τα στελέχη του και οι ψηφοφόροι της ~~της~~ νεοσυστάτου παρατάξεως της Νέας Δημοκρατίας την συνθέτουν σχεδόν.

Εν τούτοις όσον αφορά την ή οριστική συγχώνευσις του της ΕΡΕ και ή διάλυσις αυτής, ό σημαντικώτερος παράγων του ... της ... παρατάξεως δεν έχει ακόμη λόγον υπάρξεως.

Καθ' ην στιγμήν όμως αφορά ... ό συνθέτης ... την ... , η διάλυσις της ΕΡΕ όπως η ... απέφυγε ... τον Παναγ. Κανελλόπουλον, τον ...

[18,4]

τῆς πολιτικῆς τοῦ Κωνστ. Καρα-
μανλῆ, ἀναλαμβάνει το 1964
ἐσφαλμένως
ἡ ΕΡΕ ἀρχηγὸν της ὁ Παν.
Κανελλόπουλος τοῦ ὁποίου καὶ
ὅμως τῆς ἔλειπε τὸ βάρος
τῆς ἡγεσίας ποὺ ἀπαιτοῦσαν οἱ δύσ-
κολες καὶ ταραγμένες ἡμέ-
ρες, δηλώνοντας τὴν πολιτι-
κὴ τῆς λογικῆς τῶν συμφερόντων
καὶ ὅσων οἱ στρατιωτικοὶ κινήσεις
θὰ ὁδηγοῦσαν εἰς τὴν ...
ἀλλὰ καὶ οἱ κρατικοὶ τοῦ ἰδίου
... ἀρχηγοὶ τῆς ΕΡΕ ...
... καὶ ...
... κατὰ ... ...
τοῦ ἀρχὴν τοῦ ... καὶ τα

[18.5]

βάσει τοῦ ὅρους τοῦ ἰδίου
ἢ ὁμοῦ τὴν ψῆφον τοῦ κομ-
ματος, [illegible] τῆς [illegible] [illegible]
[illegible]

Οἱ ~~[illegible]~~ ἀποχωρήσαντες ~~ἐκ~~ τὴν Δε-
ξιὰν τῆς ΕΡΕ βουλευταὶ
[illegible] εἰς [illegible] [illegible]
τοῦ νὰ ἐκφράσουν πρὸς τὸν
Π.Κ. τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύ-
νην των διὰ τὸν ἀγῶνα καὶ ἀνάδειξιν
[illegible] [illegible] τὸ Κόμμα [illegible]
[illegible] [illegible] καὶ [illegible]
καὶ τὸν θαυμασμόν [illegible]
διὰ τὴν [illegible] [illegible]
καὶ [illegible]. Η [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ἢ τὴν διάλυσιν
τῶν [illegible] [illegible] ἰδεολο-

[18.6]

της ώρας όσο όλα τα φαίνεται
μια μόνη κατάσταση. Όμως
ο καιρός των συγκαιρινών
και σημερινών
χρόνων όλα γράφονται
μεγαλύτερα σελ. 13 της
Ελληνικής ιστορίας

Μεταπολίτευση 1974-1975

(κείμενα λογίων κτ;)

ΟΜΙΛΙΕΣ [20.1] [1975;]

Μετά τη Χούντα 1974 ένα χρόνο

Πολέμησα κατά τη βάση του [illegible]
κατά τη δόξα του δημοσιογραφικού
και κατά τους διάφορους προσβολ[illegible]
και στο χώρο της οικονομίας γενικότερα
και στο χώρο της ανεργίας

Μέσα σε ένα χρόνο [illegible]
η [illegible]. Βρισκόμαστε
[illegible] του [illegible] του [illegible]
[illegible] οι αντιπρόσωποι του
λαού και τα όργανα της τοπικής
αυτοδιοίκησης. Εκφράζουμε
Καλωσορίζουμε [illegible] της Νέας και
[illegible] και ο Κανονισμός της Βουλής
Αρχίζει η λειτουργία [illegible]
διαδικασία για την ~~Ένωση~~ [illegible]
και οικονομικής της Ένωσης με τη

[20.2]

Ευρώπης. Με μεγάλη εθνική δι-

γάλα ευχαριστώ, ~~και~~ με την γνώση

της ανθρώπινης συνεισφοράς το

λαού, για σταθερή σταθερή, έκτακτη

και ισότιμος, που καλεί στά-

θμη τη προσθήκη αλλά και που το

δεν θα κατορθώσει τα δίκαια ~~του~~ του Έθνους

και την αξιοπρέπεια του έργου

όλων [μεταρρυθμίσεων] ιστορία του [illegible] του

όπως κατάρτιση ενδιαφέρον για

σημερινή συμβολή [illegible] του

λαού και για όλη την περίοδο

με λόγια ~~λαού~~ χώρα που της απορροφάει

[20.3]

Κατά το αυτό ~~χρονικό διάστημα~~ [illegible] ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ κατέβηκε αποδεκατισμένη

[illegible] να επανέλθει η διοίκη-

[illegible] [illegible] της [illegible] και

[illegible] [illegible] η οποία [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible].

Ύστερα η δικαιοσύνη [illegible]

το [illegible] της ~~[illegible]~~, και

[illegible] τη [illegible]

~~[illegible]~~ και του [illegible] [illegible]

το έθνος, θα [illegible],

~~[illegible]~~ ψυχή [illegible] του νόμου,

να το [illegible]

Αλλά η [illegible] ~~[illegible]~~ το έθνος

δεν [illegible] και δεν [illegible] να

[illegible] προς το [illegible]. [illegible]

[illegible] προς το [illegible]. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible], καὶ [illegible], καὶ

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible], [illegible] καὶ

[illegible], [illegible]

[illegible]

[illegible]

[21.I]

Για τους συνταγματάρχες 1974

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Εφόσον ύπαρξη [illegible]

να λάβη [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~, τούτο

θα [illegible] [illegible] [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] και [illegible] της

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] και της

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] και [illegible]

[illegible]

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μέχρις ὁλοκληρώσεως τῶν και-
νούργιων διευθετήσεων [illegible] συμφω-
νία [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ἕνα [illegible]
Ἐφ' ὅσον ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] νὰ [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ
[illegible] τῆς [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] θα [illegible] τὸ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] εἰς [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] τῶν [illegible]
τὸν [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] τῆς [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[22.1]

Λόγος πρὸς τὸν στρατὸ
σὲ ἀκριτικὴ θέση
μετὰ τὴν χούντα

[22.2]

Εύχομαι επιτυχία σου με την
συνέχεια της σημερινής εορτής
ρυθμό κι γνωριμία του
πολλά λόγια τραγούδια της
ελληνικής παράδοσης. Να
ενισχύει τη παράδοση της
τέχνης κι αναθυμάται [illegible]
και τραγουδάει σου τώρα
για τη ο Ελληνικός λαός.
Ναι, το τραγουδάει, ο Έλ-
ληνικός λαός ο οποίος ~~[illegible]~~ ήταν
το δρόμο που συνδέεται όλους
[illegible] των [illegible]
[illegible] και [illegible]
[illegible] για τη [illegible]
του καθ' Έλληνος

Μακρὰ καὶ ἔνδοξη εἶναι ἡ
ἱστορία τῆς σπουδῆς ἐπάνω
τοῦ ἡ καλλιέργεια καὶ τῆς
ὁποίας τὴν ~~[illegible]~~ συνεχίζουν ἀπὸ
κοντά του οἱ νεώτεροι.
Καὶ ἐμεῖς γενναιόδωρα κάρπωσις
Αὐτὴ εἶναι ἡ φιλολογία σας
καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀξία σας.
Γιὰ νὰ νομίζετε ὅτι δὲν
γνωρίζομε πόσο βαρὺ καὶ
σημαντικὸ εἶναι τὸ ἔργο σας
ὅσο μεγαλώνει ὁ τεχνικός/ές
~~[illegible]~~
γίνονται οἱ μέθοδοι τῆς σύγχρονης
τέχνης, τόσο τὸ ἔργο γίνεται
δυσκολότερο. Πόσο περισ-
σότερο αὐξάνονται οἱ ἀπαιτήσεις

Ειρηνικός είναι ο λαός μας
και θέλει ειρήνη εννοώντας
αρκεί να μη θίγεται η αξιο-
πρέπειά του και να μην κα-
ταπατείται η ανεξαρτησία και
η ελευθερία του. Και όσο,
τα [illegible] του, δεν [illegible]
[illegible] [illegible], αλλ'
η αγρυπνία της ειρήνης του
[illegible] [illegible] [illegible] μας
όχι διότι έχει κατακτητικές
βλέψεις, αλλά για να αμυνθεί
στο έργο [illegible]. Και
[illegible] [illegible] [illegible] ειδικά [illegible]
η [illegible] την [illegible] [illegible]
και όλοι [illegible] [illegible] [illegible]
η [illegible] και [illegible] του.

[22.5]

Μιὰ ἀπέραντη σχεδὸν πολυ-
δρόμη ὅπου κάθε λεπτοδουλε-
μένος, μοναδικὴ καθαρότη-
τα δείχνει πολὺ πῶς ἀκόμη
τὸ ἔθνος μας στὸ σύγχρονο
κόσμο καὶ ποιὰν συμβολή
σημειώνει νὰ προσφέρη. Ἡ
Ἑλλὰς εἶναι χώρα τῆς κρίσης
τῆς τέχνης καὶ τοῦ διεθνοῦς
νόμου στὴν ~~αὐτὴ~~ τόσο εὐαίσθη-
τη ~~[illegible]~~ περιοχὴ τοῦ κόσμου ποὺ
βρίσκεται. Μπορεῖ νὰ εἶναι
μικρὴ ἡ [illegible] συγκριτικὰ
μὲ τοὺς Ὠκεανοὺς καὶ
ὅμως περιέχει τὸ μεγαλο-
πρεπέστερο βάθος ὅπου τόσο ἀκόμη
συναντιοῦνται καὶ συγκρούονται
ὅσοι οἱ πολιτισμοί. Ἡ Ἑλλά-

[22.6]

και φορτώσεις του ιστορι-
κοί ακόμα σήμερα και οί
στο μεγάλο ξεκίνημα του Ιου-
στινιανού και φέρνουν όλη
και αυτήν θεωρούν ως τό
μεγαλύτερο όλεθρο των αι-
ώνων τους.

Αλλά δεν συμφωνούν οι
αυτοί με τη χώρα μόνο οι ίδιες
δυνάμεις του λαού. Εδώ
συναντιούνται και οι αντίπα-
λες τους δυνάμεις. Εδώ
στην εποχή μας ~~γεννιούνται~~ συναντιούνται
και ~~αυτοί~~ αναμετρούνται οι μορφές του
σημερινού που μορφοποιούν
όλη την οικουμένη. Κι εδώ οι
περισσότερες γεννήθηκαν και
ίσως τελειώνουν

[22.7]

~~Ἐκεῖ~~ Ἐδῶ στοχαζόμαστε πάνω
στίχο ἡ Γῆ χρειάζεται τόν
ἐκείνος καί σύγχρονος, γιατί τήν
δύσκολη ἀναγέννηση τῆς καρδιᾶς
νά ἑρμηνεύσῃ. Μέ βάση τήν
ρυθμική σειρά καί τήν
ἠχηρή ~~δυ~~ δύναμη που διαλέγει
ρυθμό, σ' ἄλλους τόνους
τοῦ στίχου, καί ὄχι τοῦ
δημοτικοῦ συγγενικοῦ, νά
προσαρμόσῃ στοιχεῖα στόν ἀγγλο-
σαξονικό, δικαιώνοντας ἔτσι
καί τήν ὕπαρξη καί τήν
ἀξία τῆς μεγάλης οἰκονομί-
ας τῶν σημερινῶν μας
Ἄλλος εἶναι ὁ σκοπός τῆς

[22.8]

αυτή είναι η ταυτότης της

~~Μ~~ Μια κοινωνία γενναίων

ανθρώπων που ξέρει να διατηρή

την σημερινή γενιά από την

παράδοση και την ~~κ~~ κοινωνι-

κή από την Ευρωπαϊκή μας

που, παρ' όλους τους παραδοσιακούς

εκσυγχρονισμούς και τα μοιραία

όλη μας κάθε γιου παραπλα-

νήματα, ξέρει ~~τι~~ στις κρίσιμες

ώρες, να ξαναβρίσκει το

δρόμο του ορθού λόγου, που για

ρια τη σφραγίδα της αιωνιό-

τητας όλοι εμείς σήμερα

αναγνωρίζουμε.

Αυτή της η ανανέωσις που.

καί
ολικής υποκειμενικότης ή συνδυασ-
φορής. Διότι μετά τη διάκρι-
ση ευφροσύνης όχι μπορούν
νά ενδυναμώσουν καί νά
χαθούν

Αυτά είναι όχι τα δημιουρ-
γικά έργα καί εξαιρετικά ή
σοφία των ηγητόρων. Από χρόνια
τη αναδρομή των γεγονότων και
ή σοφία καί δημιουργική
δεξιοτεχνία όμως των άλλων
είναι μάταιη.

—

Μπορεί ό σοφός μας φιλό-
σοφ ~~…~~ προσπαθήσας να τής δη-
μιουργία καί μήν μπορεί νά τά
επιφέρει ή νά τα οραματί με

τή ζωή του. Να αισθάνε-
ται όλος και παρ' όλους τους
μεγαλύτερους στη συγκινήσεις,
πολύ αποδεχτούν το βάθος
του, την ουσία του μόνο
τῇ ψυχῇ του. Γι' αυτό πολλοί
συμπαθούνται αυτή ~~ενα~~ στιγμή
~~μαζί και~~ μαζί και ολόκληρο
στόν ερχόμενο λόγο που
τούς δένει στο ίδιο άρμα
~~στο~~ για τον ίδιο σκοπό.

Γι' αυτό και τους μένει
να έχουν βέβαια, ότι τους
λείπει ένα λόγο ολίγο μόνο χρησιμοποιεί
να παρασπαλύτο
για το λαό, για το έθνος
για το μέλλον μας.

[23.1]

(προ-1977 γιατί αναφέρεται στον Μακάριο, σελ. 4)

Κυπριακό. 1974 ; 75

μετά την εισβολή

Γνώμες : Ασφαλώς αδημοσίευτες προς ποιόν;

[23.2]

1)

Δεν γνωρίζω καλά οἱ Κύπριοι και ξένοι εδώ [illegible] σήμερα στα την δίγλωσση γλώσσα. και προτιμούν την γλώσσα των κατοικιών Κυπρίων στα ή σκέψη διά του περισσότερον κατοικιών να εξακολουθούν ή μεγαλύτερα [illegible] της κυπριακής ομιλίας είναι ευχάριστη. Εντούτοις νομίζω ότι είναι φροντίς ή χρήσις της συστηματικής διαδόσεως των γλωσσικών μορφών με το ομοιόμορφο σύστημα. Αντίθετος το [illegible] αυτό θα είναι [illegible] ο διαρκής προσπάθεια που θα [illegible]

[23.3] 2

2) αντιμέτωπο της ερμηνεύτριας φωνής.

Αν τολμάς οι σκηνές είναι ορθές τη μεγάλη το δίφωνο σολής τρίτον κι διαφορετικό ως ένα ανεξάρτητο λειτουργικό μηχανισμό, τότε το κύριο θέμα είναι: η ~~σσσ~~ ένταση και η συμπόρευση έξω της ερμηνευτριακής φωνής που θα ορίζει κι καθαρά τεχνικό οικονομικώς το ζητούμενο ερμηνευτριακό κριτήριο.

Ως διευκρινίσω είναι οι φωνές της ιδιότητας ερμηνευτικής φωνής, και θα είναι οποιοσδήποτε περιορισμό

3/ [23.4]

επειδή που υπάρχει σύγχυση
τώ δύο κυβερνήσεις της
νήσου. Ο Τούρκος, φοιτητής
το ίδιο πρόβλημα της βιωσιμό-
τητος του δικού του κρά-
τους δεν θα ξεπεράσει τα
μισά του 18% — που αναλο-
γεί στον αριθμό των Τουρκο-
κυπρίων. Η Μακ. θα δώσει
από ποσοστό επίσης μεταξύ
18% και 27%. Φυσικά, όσο
το μέρος που θα καλύπτεται
στους Ελληνοκυπρίους και με-
γαλύτερη η αποζημίωση του
συμφώνου είναι μεγαλύτερη
τόσο μικρότερα θα είναι τα
μονοπώλια και έχουμε στο
κομμάτι

[28.5]

4) Μπορεί τώρα-με οι εξουσιο-
δότοι αιρετής οικονομι-
κής μονάδας με σκοπό: τούτη
τη θέση, δηλ. της οικονομικής
του σύστασης, χωρίς οποιο-
δήποτε να απογυμνωθούν
όλη εξουσιοδότησαν μόνη
ώστε να έχει τούτη τον απο-
φασιστικό μόνιμο χώρο;
Ποιός από τούς δικούς μας
θα παραμορφώσει και θα
γκρεμίσει αυτή τη μονάδα, ώστε
α μη ώρα διασφαλιστεί
να ισχύει τεχνικώς ίσως;
Όσο για την κατοχύρω-
σή της αυτή θα υπάρχει όσο
υπάρχει ομοφωνία: και δεν;

5) α/ ένα πρόχειρο περίγραμμα
εξωτερικής πολιτικής —

1) Η αναγνώρισις του ιερού
του Χάρτου των Ηνωμ. Εθνών

2) Η μη συμμετοχή εις τους
δύο συνασπισμούς

3) Πιστώς εκτελούμεν τας
διεθνείς συμβάσεις — μη πολι-
τική γνωμάτευσις — δι' ής
θα υπάρχει ομόνοια.

Δεν νομίζω ότι θα υπάρχει
δυνατή κοινή διαφορετική
αντιπροσώπευσις. Θα υπάρχει
έστω κοινή εξωτερική
πολιτική όσον γνωστοί να
υπάρξει.

Μόνον εις εξαιρετικάς περι-
στάσεις θα ήτο δυνατόν να
αναφανή κοινή αντιπροσώπευσις

[23.7]

β) βάσει ad hoc συγγονίας
τῶν δύο κεφαλαίων. — Η
ὄψιμος αὐτῆς γένεσις, φοβοῦ-
μαι ὅτι εἶναι ἡ μόνη δυνα-
μικὴ γένεσις, διότι καμ-
μία χρονικὴ δὲν ὑπάρχει

β/ Στὴν ἐπιστήμη σήμερα
θὰ ὑπάρχουν ~~συγ~~ συγγονίαι
~~τοι~~ ἀπαραίτητος σε θέματα
κληρονομικῆς, γενικῆς, ~~ἀσφαλείας~~ δημοσίας
τηλεπικοινωνιῶν. Ὡς ὅσον
αὐτὰ θὰ εἰσαχθοῦν συντονισ-
τικὰ ὄργανα, ἐπομένως θὰ
τὴν ἐθνικὴ νομοθετικὴ
ρυθμίσεων ἡ ὁποία θὰ τεθῇ
γάμου τῆς ἐπιστήμης τῶν

[23-8]

7β) ἁρμονικῶν ὀργάνων τῶν
δύο κρασιῶν καὶ ἀφ' ὅτου
ἄρχισε διὰ τὴν ἐπέμβαση
τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν θέλω νὰ [illegible]
τὴν ἀφοσίωσή μου μὲ γενι-
κοὺς ὅρους. Θὰ ἤθε-
λα τοῦτο νὰ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ὁρισμένες
καὶ συγκεκριμένες δεήσεις. Δὲν
θέλω εἰς [illegible]
νὰ γίνη [illegible] τοῦ
[illegible] τὴν [illegible] τὸ
ἐπὶ [illegible] τοῦ [illegible]
ἢ ἀπὸ [illegible]
[illegible] Σεφ.

8) Φοβοῦμαι ὅτι ἡ [illegible]
[illegible] συνομοσπονδία
θὰ ἀπορροφήσῃ τελικῶς,
ὥσπερ πάντοτε ἀντιθέτους προσ-
ωπικότητας, τοὺς δύο ἄνδρας,
ὅπως ἡ ἀρχαία Ρώμη τοὺς
τοὺς δύο ὑπάτους, καὶ δὲν
θὰ ὑπάρξῃ ποτὲ ὁ ἕνας τοῦ
ὁποίου θὰ δημιουργοῦν νὰ θε-
μελιώσουν οἱ δύο κοινότητες
τὸ ἀνεξάρτητον κράτος, καὶ
νὰ ἐπιτύχει μόνον ~~[illegible]~~ διὰ
[illegible]

Ἐὰν ποτὲ ἡ κοινὴ γνώμη
ἐπιθυμῇ — ὅπως τὸ θέλω
θὰ ἐπιτύχῃ νὰ ἕνα [illegible]
[illegible] τὸ [illegible] —

[23.10]

9

κινηματογραφικού θεάματος – τότε
θα φέρουν την παράλληλα σε
τον κανονικό θεατή. Και τι
έχει να προσφέρουν στον ση-
μερινό ~~θεατή~~ οι κινηματογραφιστές
ειδικευμένο θέαμα;
Διά τον θεατήν το κινη-
ματογραφικό θέαμα ενδιαφέρει
συγκρίνεται με ένα γνωστό
θέατρο. Δι' αυτό και ~~θα~~ δύσκολα
θα παραδεχθούν επαφή του
θα κατανοούν αυτή τη
κινηματογραφική ~~[illegible]~~ γλώσσα.
Πάντως και επειδή σήμερα
μιλάμε τονίζοντας ξανά
ολοκληρωτικά, έργα ή γραφές, και
ανεξάρτητα προσέλκουσα

ή ελληνική κοινή γνώμη!
ή, ακριβέστερα, να προσπαθή-
σει από τούδε η κοινή γνώμη
στο και δημοσιογραφία του [illegible]
[illegible] και όχι της γνώμης,
τόσο από πλευράς αντιπολίτευ-
σης ή ελληνική τάση, όσο
και από πλευράς Μακαρίου

~~[illegible]~~ Να γεν ο [illegible]
[illegible] το Κυπριακό κα-
ινα [illegible] με [illegible] συ-
μβασο, όχι όχι και τόσο
[illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ πόλη να [illegible]
[illegible], οι σχέσεις ίδιες του
[illegible] [illegible]

[23,12]

11

Άρθρα δημοσιευόμενα στό
ξένο τύπο και διοχετευόμενα
διά τού Δημ. Γρανιτσα
εδώ θά έρθουν

α/ νά ενισχύσουν τον κίν-
δυνον της επ' αύριον αναμφι-
σβητήτου και με ~~την~~ τήν Ελλάς
και με τήν Κύπρο — κινδύνους
φτώ! σοβαρευόμενοι

β/ να εξάψουν τα αισθήματα
της διεθνούς γνώμης, εφ' ότι
ή αναπόφευκτη αποσυνδεσμική
καταστάσεις αναγκαίως

γ/ να εξαρθώσιν οι αντιλήψεις ~~μετριοπαθείς~~
μετριοπαθείς
(εσωτερικώς των εγκληματικών
των εγκληματικών γνωμ

δ/ νά ενισχυθούν οι αντιλήψεις

μιᾶς οἰκονομικῆς καταρρεύσεως τῶν Κυπρίων καὶ στὶς δύο μεριὲς ἂν δὲν συμφωνηθεῖ ἀμέσως πολιτικὴ συνεννόησις.

Ὁ σημερινὸς κυβερνητικὸς κύκλος δὲν ξέρει ἂν εἶναι πρόθυμος νὰ βοηθήσῃ.—

Ὁ Μακάριος, ὅσο καὶ ἂν γνωρίζει τὰ πράγματα καὶ ὅλοι καὶ ἡ κυβέρνησι, κινοῦνται ὅμως σύμφωνα μὲ τὴ δημοσιότητα.

Πάντως πιστεύω ὅτι αὐτὸ τώρα πρέπει νὰ σταματήσει πρῶτα ἡ κοινὴ γνώμη, ὥστε νὰ μὴν πορεύονται νὰ τὴν ξεσηκώνουν οἱ δημοσιογράφοι. Διότι ἀλλιῶς ἡ κοινὴ γνώμη θὰ εἶναι

[23.14]

13

ευχαρίστως και αξιοπρεπέ-
στα.

Έτσι εγώ τελειώνοντας το
Κυπριακό για να πω κάτι
καθολικό. Το ζήτημα είναι
ένα πολύ δύσκολο πρόβλημα.
Αλλά ίσως τώρα να μη θελήσουν
οι Τούρκοι να το λύσουν
[illegible]
δύο μεγάλα [illegible]
αλλιώς. Θα μας κάνουν οι
ξένοι με την [illegible]
των [illegible] και δεν δίνουν το
[illegible] ως [illegible]

Για μένα το ίδιο [illegible]
όπως είναι η [illegible] της
Θράκης. Εκεί [illegible]

[23.15]

14

<u>Σκοτεινός</u> και <u>άφαντος</u>

σιμά μέτρον. Τα στρατιώ-
τικα γύρω προλάδι. Ο νομάρχης
είναι <u>άρρωστος</u> και δε γνωρίζει
τίποτα. Αλλά αυτό δεν αρκεί. Χρειά-
ζονται και χρήματα. και μέτρα
απορρυθμισμένα από το Κέντρο
Κάτι θα γίνει η <u>ομορφιά</u> του
...του Πάτρα Βορειο-
Ελλάδος

Δέν γνωρίζω γιατί οἱ Κύπριοι καί πολλοί ἐδῶ ἀποδοκιμάζουν σήμερα πιά τήν διζωνική λύση καί προτιμοῦν τήν λύση τῶν καντονίων. Σήμερα πιά ἡ σκέψη διά τῶν περισσοτέρων καντονίων νά ἐξασφαλισθῆ ἡ μεγαλυτέρα ἑνότης τῆς κυπριακῆς πολιτείας ἔχει ἐκλείψει. Ἐπίσης νομίζω ὅτι εἶναι φρούδη ἡ ἐλπίς τῆς ἐπεκτατικῆς διεισδύσεως τῶν ἑλληνοκυπρίων μέ τό πολυζωνικό σύστημα. Ἀντιθέτως τό τελευταῖο αὐτό θά ἔδινε ἀφορμή σέ διαρκεῖς προστριβές πού θά εἶχαν ἀντίκτυπο στίς ἑλληνοτουρκικές σχέσεις.

Ἄν αὐτές οἱ σκέψεις εἶναι ὀρθές, ἄν μάλιστα τό διζωνικό σύστημα πρέπει νά θεωρηθῆ ὡς ἕνα ἀνέκκλητο τετελεσμένο γεγονός, τότε τό κύριο θέμα εἶναι: ἡ ἔκταση καί ἡ οἰκονομική ἀξία τῆς ἑλληνοκυπριακῆς ζώνης πού θά πρέπει νά καταστήση βιώσιμο οἰκονομικῶς τό ὁμόσπονδο ἑλληνοκυπριακό κρατίδιο.

Πολύ δευτερεῦον εἶναι οἱ ἐξουσίες τῆς ὑποτιθεμένης κεντρικῆς ἐξουσίας, πού θά εἶναι ὁπωσδήποτε περιωρισμένη ἐκεῖ πού ὑπάρχει συμφωνία τῶν δύο κυβερνήσεων τῆς νήσου. Οἱ Τοῦρκοι, ἔχοντας τό ἴδιο πρόβλημα τῆς βιωσιμότητος τοῦ δικοῦ των κρατιδίου δέν θά δεχθοῦν τήν λύση τοῦ 18% - πού ἀντιστοιχεῖ στόν ἀριθμό τῶν τουρκοκυπρίων. Ἡ Μάχη θά δο-

./.

θῆ ἀπό ἀπόψεως ἐκτάσεως μεταξύ 18ο/ο καί 27ο/ο. Φυσικά, ὅσο τό ἔδαφος πού θά ἐπιδικασθῆ στούς ἑλληνοκυπρίους καί γενικώτερα ἡ οἰκονομική του σημασία εἶναι μεγαλυτέρα τόσο μέσα στά πλαίσια αὐτά μποροῦμε νά εἴμαστε ἐνδοτικώτεροι.

Ἔκαναν ἆρα-γε οἱ ἑλληνοκύπριοι ἀκριβεῖς οἰκονομικές μελέτες μέ στόχο : ποῖα ἐδάφη, λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς των σημασίας, πρέπει ὁπωσδήποτε νά συμπεριληφθοῦν στήν ἑλληνοκυπριακή ζώνη ὥστε νά ἔχῃ αὐτή τόν ἀπαραίτητο ζωτικό χῶρο;

Ποιός ἀπό τούς δικούς μας θά παρακολουθήσῃ καί θά ἐλέγξῃ αὐτές τίς μελέτες, ὥστε σέ μιά ὥρα διαπραγματεύσεων νά εἴμαστε τεχνικῶς ἕτοιμοι;

Ὅσο γιά τήν κεντρική ἐξουσία αὐτή θά ὑπάρχῃ ὅπου ὑπάρχει ὁμοφωνία : καί δή:

α) ἕνα ἀόριστο περίγραμμα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς -

1) Ἡ ἀναγνώριση τῶν ἀρχῶν τοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

2) Ἡ μή συμμετοχή εἰς τούς δύο συνασπισμούς.

3) Πλῆθος δευτερευόντων διεθνῶν συμβάσεων - μή πολιτικοῦ χαρακτῆρος - δι'ἅς θά ὑπάρχῃ ὁμοφωνία.

Δέν νομίζω ὅτι θά ὑπάρχῃ δυνατή κοινή διπλωματική ἐκπροσώπησις. Θά ὑπάρχῃ ἁπλῶς κοινή ἐξωτερική πολιτική ὅπου

μπορεῖ νά ὑπάρξη.

Μόνον εἰς ἐξαιρετικάς περιστάσεις θά ἦτο δυνατόν νά συμφωνηθῆ κοινή ἐκπροσώπησις βάσει AD HOC συμφωνίας τῶν δύο κρατιδίων.

Ἡ δύσμορος αὐτή λύσις, φοβοῦμαι ὅτι εἶναι ἡ μόνη δυνατή κακή λύσις, διότι καλή καί λογική δέν ὑπάρχει.

β) Στήν ἐσωτερική πολιτική θά ὑπάρχουν συμφωνίαι ἀπαραίτητοι σέ θέματα συγκοινωνίας, ὑγείας, δημοσίας ἀσφαλείας, τηλεπικοινωνιῶν. Ὡς πρός αὐτά θά ἱδρυθοῦν συντονιστικά ὄργανα, ἁρμόδια διά τήν σχετικήν νομοθετική ρύθμισιν ἡ ὁποία θά τυγχάνη τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν δύο κρατῶν καί ἄλλα ὄργανα ἁρμόδια διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω.

Δέν βλέπω ὡς δυνατήν τήν ὁμοσπονδίαν μέ ἕλληνα μονίμως πρόεδρον. Θά ἠδύνατο τοῦτο νά προκαλέση καί συνεχεῖς διενέξεις. Δέν βλέπω ὡς δυναμένην νά γίνη δεκτή ἀπό τούς Τούρκους τήν ἐκλογήν τοῦ ἑνός προέδρου ἀπό τόν λαόν ἤ ἀπό ἕνα ἑνιαῖον ἀντιπροσωπευτικόν Σῶμα.

Φοβοῦμαι ὅτι ἡ χαλαρώτατη κυπριακή συνομοσπονδία θά ἐκπροσωπηθῆ τελικῶς, παρά πᾶσαν ἀντίθετον προσπάθειαν, ἀπό δύο ἄνδρας, ὅπως ἡ ἀρχαία Ρώμη ἀπό τούς δύο ὑπάτους, διότι δέν θά εὑρεθῆ ποτέ ὁ ἕνας τόν ὁποῖον θά θελήσουν νά θεωρήσουν

./.

οἱ δύο κοινότητες ὡς ἀνώτατον ἄρχοντα, ἔστω καί ἄν ἐπέχει μόνον θέσιν συμβόλου.

Ἐάν αὐτή ἡ κακή λύση ἐπιτευχθῆ - λύση πού ὅμως θά ἐπιτρέψη νά εἶναι βιώσιμον οἰκονομικῶς τό ἑλληνοκυπριακόν κρατίδιον - τότε θά ἔχωμεν τήν καλλιτέραν ἐκ τῶν κακῶν λύσεων. Ἀλλά τί ἄλλο νά περιμένωμε εἰς ὅ σημεῖον οἱ ἑλληνοκύπριοι ὡδήγησαν τά πράγματα; Διά τούς Τούρκους τό τουρκοκυπριακόν κρατίδιον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θά εἶναι μόνιμον βάρος. Δι' αὐτό καί δύσκολα θά παραχωρήσουν ἐδάφη πού θά κάνουν βιώσιμον τό ἑλληνοκυπριακόν τμῆμα.

Πάντως καί ἐπειδή πρός μίαν τοιαύτης μορφῆς λύσιν ὁδεύομεν, ἀργά ἤ γρήγορα, εἶναι ἀνάγκη νά προετοιμασθῆ ἡ ἑλληνική κοινή γνώμη, ἤ, ἀκριβέστερα, νά προστατευθῆ <u>ἀπό τοῦδε</u> ἡ κοινή γνώμη ἀπό τήν δημοκοπίαν πού θά ξεσπάση τήν ὥρα τῆς λύσεως, τόσον ἀπό πλευρᾶς ἀντιπολιτεύσεως καί ἑλληνικοῦ τύπου, ὅσον καί ἀπό πλευρᾶς Μακαρίου.

Ναί μέν ὁ κόσμος βαρέθηκε τό Κυπριακό καί εἶναι ἕτοιμος γιά κάποιον συμβιβασμό, ἀλλά ὄχι καί τόσο ἀνθεκτικός ὥστε νά μήν ξεσηκωθοῦν πάλι οἱ παληές ἰδέες του ἀπό τούς λαοπλάνους.

Ἄρθρα δημοσιευόμενα στόν ξένο τύπο καί διοχετευόμενα

./.

[24.5]

διά τοῦ 'Αθηναϊκοῦ Πρακτορείου ἐδῶ θά ἔπρεπε :

α) νά ἐπισημαίνουν τούς κινδύνους τῆς ἐπ'ἄπειρον ἐκκρεμότητος καί γιά τήν 'Ελλάδα καί γιά τήν Κύπρο - κινδύνους φεῦ πραγματικούς.

β) νά ἐξηγήσουν τά πλεονεκτήματα τῆς διζωνικῆς λύσεως, ἐφ'ἧς ἡ οὐσιαστική ὁμοσπονδίασις κατέστη ἀνέφικτος.

γ) νά ἐξηγηθοῦν οἱ δυνατότητες οἰκονομικῆς ἐπιβιώσεως τῶν ἐλληνοκυπρίων στήν ἑλληνοκυπριακή ζώνη.

δ) νά ἐπισημανθοῦν οἱ δυνατότητες μιᾶς οἰκονομικῆς ἐπικρατήσεως τῶν 'Ελλήνων καί στίς δύο ζῶνες ἄν δημιουργηθῆ κλῖμα πολιτικῆς ἐμπιστοσύνης.

'Ο πενιχρός κυβερνητικός τύπος δέν ξέρω ἄν ἦταν πρόθυμος θά βοηθήση.

'Ο Μαῦρος, ὅσο καί ἄν γνωρίζη τά πράγματα καί ὅ,τι καί ἄν ὑποσχεθῆ, τελικῶς θά συρθῆ πρός τήν δημοκοπίαν.

Πάντως αἰσθάνομαι ὅτι ἀπό τοῦδε πρέπει νά ἑτοιμασθῆ σιγά - σιγά ἡ κοινή γνώμη, ἔτσι πού νά μήν μπορέσουν νά τήν ξεσηκώσουν οἱ δημοκόποι. Διότι ἄλλως ἡ κοινή γνώμη θά ἐδέχετο εὐχαρίστως κάθε ἀξιοπρεπῆ λύση.

"Εως ἐδῶ ἀπεμόνωσα τό Κυπριακό γιά νά τό ἐκθέσω καθαρώτερα. Τό αἰγαιϊκό εἶναι ἕνα πολύ βαθύτερο πρόβλημα. Ἀλλά ἴσως τώρα νά μήν θελήσουν οἱ Τοῦρκοι νά τό προβάλουν ὡς

[24.6]

πρός τά ὑποτιθέμενα πετρέλαια, δύο γάϊδαροι μαλώνανε σέ ξένον ἀχυρῶνα. Θά μᾶς κάνουν οἱ ξένοι μία ἑλληνοτουρκική ἑταιρεία καί θά δίνουν τοῦ καθενός ἕνα κόκκαλο.

Γιά μένα τό πιό ἐπίφοβο ὅπλο εἶναι ἡ μειονότης τῆς Θράκης. Ἐκεῖ χρειάζονται επειγόντως καί ἀφανῶς σειρά μέτρων. Τά περισσότερα ἔχουν προταθῆ. Ὁ νομάρχης εἶναι ἄριστος καί τά γνωρίζει. Ἀλλά αὐτό δέν ἀρκεῖ. Χρειάζονται καί χρήματα καί μέτρα ἀποφασιζόμενα ἀπό τό Κέντρο.

Αὐτή θά ἦτο ἡ κυρία ἀπασχόλησις τοῦ Ὑπουργοῦ Βορείου Ἑλλάδος.-

[25.1]

Πολιτικό κείμενο
(σωματεία, συνδικάτα)

Χωρίς ημερ. —

Μετά το 1975;

Δ. Μαγγον μεσα το 1975 — 5 — [25.2]

Εἰς ἀπάντησιν τῶν σημερινῶν ἀνακοινώσεων τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου

Ἐπιδίωξις τῆς Ἀριστερᾶς, μέ τήν ἀνεπιφύλακτον συνδρομήν τοῦ Κέντρου, εἶναι νά μετακυλήσῃ τό Κέντρον βάρους τῆς πολιτικῆς δυνάμεως ἀπό τά ὑπό τοῦ Συντάγματος καθιερωμένα ὄργανα (Βουλή, Κυβέρνησις κ.τ.λ.) εἰς ποικίλους ἄλλους φορεῖς, καί δή τά ὄργανα τῆς αὐτοδιοικήσεως καί ποικίλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματεῖα, συνδικᾶτα κ.τ.λ. Αὐτό ἀποτελεῖ δολίαν ἀλλοίωσιν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Πρέπει διά τῶν τηλεοπτικῶν μέσων (π.χ. διά συνεντεύξεων ἐπιστημόνων) καί δοθείσης εὐκαιρίας δι'ἐπισήμων χειλέων νά ἐπισημανθῇ αὐτή ἡ ἀλλοίωσις ὥστε νά καταστῇ συνείδησις τοῦ εὐρυτέρου κοινοῦ.

Τό βασικό ἐπιχείρημα εἶναι τό ἀκόλουθον :

Ὅλοι αὐτοί οἱ ὀργανισμοί ἱδρύθησαν διά νά ἐκπληρώσουν μιάν ὡρισμένην προδιαγεγραμμένην ἀποστολήν. Ἀναγνωρίζονται ἀπό τόν νόμον μόνον διά τήν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς. Μόνον ἐν τῷ πλαισίῳ αὐτῷ λειτουργοῦν νομίμως. Ὅταν κάθε τέτοιος ὀργανισμός ἀσχολεῖται μέ τήν γενικήν πολιτικήν, πού εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς καί τῆς Κυβερνήσεως, τότε δέν ἔχομε Κοινοβουλευτικήν δημοκρατίαν ἀλλά Σοβιέτ. (Αὐτά πού ὁ Λένιν ἀπεκεφάλισε γιά νά φύγῃ ἀπό τό χάος καί νά πάῃ στήν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου).

Αὐτή ἡ ἀρχή ἰσχύει γιά τούς Δήμους καί Κοινότητας, γιά τούς φοιτητικούς Συλλόγους, γιά τά Ἐπιμελητήρια, γιά τούς ἐπιστημονικούς συλλόγους, γιά τά συνδικᾶτα, τούς συνεταιρισμούς κ.τ.λ.

..//..

[25.3]

Τά σωματεῖα πού ἐξέρχονται αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ πρέπει νά διαλύωνται, κατά τόν ἀστικόν κώδικα. 'Ανάλογοι κυρώσεις πρέπει νά ἐπιβάλλωνται στούς ἄλλους ὀργανισμούς.

'Η ἀρχή αὐτή οὐδαμῶς παραβιάζει τήν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἤ τήν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως. Οὐδείς ἐμποδίζεται νά ἱδρύσῃ κόμμα ἤ πολιτικήν ἕνωσιν, ὁπότε ὡς τοιαύτη θά ἐκφράζῃ τάς πολιτικάς γνώμας τῶν μελῶν της ἐλευθέρως, ἐφ'ὅσον δέν παραβιάζεται ὁ ποινικός νόμος. - 'Εάν π.χ. τό σύνολον τῶν τεχνικῶν ἤ τῶν ἰατρῶν ἤ τῶν φοιτητῶν θέλουν νά συμπήξουν ἕνα πολιτικόν κόμμα ἤ μιάν πολιτικήν ἕνωσιν εἶναι ἐλεύθεροι νά τό πράξουν καί ἐλευθέρως νά πολιτικολογοῦν. 'Αλλά δέν τούς ἀναγνωρίζει τότε ἡ πολιτεία τό δικαίωμα νά ὁμιλοῦν ὡς Τεχνικόν 'Επιμελητήριον ἤ ὡς 'Ιατρικός ἤ καί Παμφοιτητικός Σύλλογος. Εἶναι πολιτικές ὀργανώσεις εἰς τάς ὁποίας προσχωροῦν ὅσοι τεχνικοί, ἰατροί ἤ φοιτηταί θέλουν. Δέν εἶναι οὔτε δικαιοῦνται νά οἰκειοποιοῦνται τόν τίτλον, τό κῦρος καί τά δικαιώματα τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου ἤ τοῦ Πανελληνίου 'Ιατρικοῦ Συλλόγου ἤ τοῦ Παμφοιτητικοῦ (ΕΦΕΕ).

Δυοῖν θάτερον: ἤ δέν θά κάνουν πολιτική καί τότε θά δικαιοῦνται νά φέρουν τόν τίτλον καί νά ἔχουν τό κῦρος καί τά δικαιώματα μέ τά ὁποῖα ἐπιβάλλονται εἰς τήν κοινωνίαν, ἤ θά κάνουν πολιτική ὁπότε θά παραιτηθοῦν αὐτῶν τῶν πλεονεκτημάτων. 'Ο συνδυασμός τῶν δύο αὐτῶν δυνατοτήτων ἀποτελεῖ ἀπάτην καί παραβίασιν τοῦ Συντάγματος.-

1) Ἀρχιεπισκοπικό Συμβούλιο Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καί Ν. Ἀμερικῆς.
2) Ἐθνικό Συμβούλιο τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Ἑλληνορθοδόξων Κυριῶν Ἀμερικῆς.
3) Τάγμα Ἁγίου Ἀνδρέου (Ἡ ὀργάνωση τῶν ὀφφικιαλίων τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας).

Ἡ τακτική θερινή Σύνοδος τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συμβουλίου ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου. Ἡ Σύνοδος αὐτή συνεκλήθη στήν Ἀθήνα σάν ἐκδήλωση ἀγάπης πρός τήν γενέτειρα καί ἔμπρακτης συμβολῆς μας στήν προσπάθεια ἐνισχύσεως τοῦ Τουρισμοῦ. Ἐπίσης σάν ἀπόδειξη τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ἑλλάδα προσφέρεται σάν θαυμάσιος τόπος Τουρισμοῦ.

Κατόπιν πρωτοβουλίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί γιά νά ὑπογραμμισθοῦν ἀκόμα περισσότερα οἱ παραπάνω λόγοι, ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης καί τό Τάγμα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἀπεφάσισαν καί συγκροτοῦν τίς δικές τους συνεδριάσεις, σέ συνδυασμό μέ τήν συνεδρίαση τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συνεδρίου.

The Archdiocean Council
The National Board of the Ladies' Philoptochos Society
The Knights of St. Andrew

[27.I]

ιστορικός λογός κτ.
στην α' συνεδρίαση
Βουλής
(μετά τη δικτατορία)

[27.2]

Στὴν 1η βουλὴ μετὰ τὴν ἑπταετία τῆς δικτατορίας Παπαδ. + Ἰωαννίδη

Ὡς ὁ γηραιότερος βουλευτὴς προήδρευσε τότε 1974-, ἴσως καὶ τότε λόγοι σε ὁμιλία

Χαιρετίζω μέ συγκίνησιν τήν συγκέντρωση τῶν νομίμως ἐκλεγέντων ἀντιπροσώπων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὕστερα ἀπό μίαν 7ετῆ ἀπουσία καί μίαν 7ετη σκοτεινή περίοδον δοκιμασίας, ὅπου τό ἔθνος εἶχε στερηθῆ τοῦ δικαιώματος νά ἀποφασίζη ἐλευθέρως περί τῆς τύχης του.

Χαιρετίζω τήν ἐπί τό αὐτό συγκέντρωσιν ὅλων ἡμῶν εἰς τόν ἱερόν αὐτόν χῶρο. Ἠμπορεῖ νά ὑπάρχουν καί πρέπει νά ὑπάρχουν μεταξύ μας ἰδεολογικαί καί προγραμματικαί διαφοραί, Ἀλλά ὑπεράνω τῶν ἀντιθέσεων αὐτῶν, μᾶς ἑνώνει ὅλους κάτι ἰσχυρότερον ἀπό τάς ἀντιθέσεις μας, ἡ ἀγάπη τῆς ἐλευθερίας, ἡ πίστις εἰς τήν δημοκρατίαν, καί ἡ ἀναγνώρισις τῶν κοινοβουλευτικῶν ἀρχῶν τοῦ πολιτεύματος.

Μόνον ὅπου τά κόμματα διαφωνοῦν εἰς πολλά ἄλλα ἀλλά συγκλίνουν ὅλα πρός τούς ὀλίγους αὐτούς βασικούς κοινούς ~~καί~~ τελικούς στόχους, μόνον ἐκεῖ ἠμπορεῖ νά στερεωθῆ τό δημοκρατικόν πολίτευμα καί νά ἀποτρέπωνται ἐπιτυχῶς αἱ ἀπόπειραι ἀνατροπῆς του.

Εἰς τήν μακράν διαδικασίαν πρός πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς δημοκρατικῆς ὁμαλότητος, ἀποτελεῖ σημαντικόν σταθμόν ἡ ὥρα αὐτή καθ' ἥν ἡ Ἀντιπροσωπεία τοῦ Ἔθνους καλεῖται νά ἀποφανθῆ ἐπί τῶν προγραμματικῶν ἀρχῶν αἱ ὁποῖαι θά προσδιορίσουν τόν δημόσιον βίον εἰς τό μέλλον, ~~καί~~ δι' ὅσον χρόνον αὐτή τό θελήση.

Ἀφοῦ ἐπί ἑπτά ἔτη ὁ λαός ἐστερήθη τοῦ δικαιώματος νά ἐκλέγη τούς ἐκφραστάς τῆς βουλήσεώς του, τούς ἀντιπροσώπους του καί μέσῳ αὐτῶν τούς ὑπευθύνους διά τήν διακυβέρνησιν τῆς χώρας, ἤδη καλεῖται, διά τῶν ἀντιπροσώπων του νά ὁρίση ἐκείνους εἰς τούς ὁποίους θά ἐμπιστευθῆ τήν προστασία τῆς ἐθνικῆς του ἀσφαλείας

... / ...

καί τῶν ἐθνικῶν δικαιών, τήν στερέωσιν τῆς δημοκρατίας καί τήν ἀνοικοδόμησιν τῆς χώρας εις ὅλους τούς τομεῖς.

Τό ἔργον τό ὁποῖον καλούμεθα νά ἐκπληρώσωμεν, ὅλοι μαζί, πιστοί εις τήν λαϊκήν ἐντολήν δέν εἶναι ἔργον μιᾶς οἱασδήποτε Βουλῆς τῶν ὁμαλῶν περιόδων. Καλούμεθα ὅπως ἐντός τοῦ πλαισίου τό ὁποῖον ἀμετακλήτως καθώρισε τό διεξαχθέν δημοψήφισμα, νά ἀνασυγκροτήσωμεν πάντας τούς βασικούς κανόνας πού θά διέπουν τοῦ λοιποῦ τόν δημόσιον βίον μας.

Καλούμεθα ὕστερα ἀπό ἕν 7ετίας κενόν, ὄχι μόνον νά ἀποκαταστήσωμεν τήν δημοκρατικήν τάξιν, ἀλλά νά τήν ἀνανεώσωμεν, προσαρμόζοντας τούς συνταγματικούς θεσμούς εἰς τά νέας πολιτικάς καί κοινωνικάς ἀντιλήψεις καί εις ὅσα μᾶς ἐδίδαξε ἡ ἰδική μας πεῖρα τῶν τελευταίων ἐτῶν.

Ἀλλά καί πέραν τοῦ συντακτικοῦ μας ἔργου καλούμεθα νά ἀπαλλάξωμεν τόν ἑλληνικόν χῶρον ἀπό τά συσσωρευθέντα ἐρείπια ἐπιβάλλοντες εἰς τούς ὑπευθύνους δι' αὐτά πρωταιτίους τάς κατά νόμον κυρώσεις.

Οἱ τελικοί στόχοι εἶναι κοινοί, τά μέσα πρός ἐπιδίωξίν των τά ἀντιλαμβάνεται ἕκαστος κατά διάφορον τρόπον. Ὁ καλόπιστος διάλογος καί τελικά ἡ δημοκρατική ἀρχή τῆς πλειοψηφίας θέλω νά ἐλπίζω ὅτι θά δίδη ἑκάστοτε τάς προσφορωτέρας λύσεις.

Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι τό παρανοϊκόν ἐγχείρημα τῆς 18ης Ἰουλίου ἐν Κύπρῳ παρέσχε εἰς τούς Τούρκους τήν εὐκαιρίαν νά ἐπιτύχουν αὐτό τό ὁποῖον ἀπό μακροῦ ἐπεδίωκαν.

1) Θέσεις επί του Κυπριακού - καί έν συνεχεία

ή γενική έξωτερική πολιτική

2) Οίκονομική καί δημοσιονομική πολιτική

3) Κοινωνική πολιτική

3) Τέλος παιδεία καί Πολιτισμός

Διά τήν έπιτυχή έκτέλεσιν ένός τοιούτου προγράμματος είναι άνάγκη όλόκληρος ό κρατικός μηχανισμός νά τό έγκολπωθή καί νά τό πιστέψη. Μόνον ή συντονισμένη ένέργεια τοῦ συνόλου θά έπιτρέψη μέ γοργόν ρυθμόν νά άποδώσωμεν χρήσιμον έργον.

Ό,τι είναι δυνατόν νά γίνη διά τήν βελτίωσιν τῆς λειτουργίας τῆς διοικήσεως, θά γίνη.

Όσον άφορᾶ τάς Ένόπλους Δυνάμεις έπαναλαμβάνω τήν διαβεβαίωσίν ότι, μακράν τῆς πολιτικῆς, είναι άφοσιωμέναι είς τόν ύψηλόν έργον τῆς προασπίσεως τῆς έλευθερίας, τῆς άνεξαρτησίας καί τῆς άσφαλείας τῆς χώρας. Έν τῆ πιστῆ έκπληρώσει τοῦ έργου τους συμβάλλουν καί θά συμβάλουν σταθερῶς καί είς τό μέλλον είς τήν πολιτικήν σταθερότητα καί τήν τάξιν

—

Θέλω νά έλπίζω ότι ή άντιπολίτευσις θά συμμερισθῆ τήν άποψίν μας ότι ώρισμένα βασικά έξωτερικά θέματα ώς καί τό θέμα τῆς παιδείας καί τῆς πολιτιστικῆς προαγωγῆς καί προβολῆς τοῦ Έθνους μας πρέπει νά τεθοῦν ύπεράνω τῶν κατά άλλα θεμιτῶν κομματικῶν άντιθέσεων καί θά συνεξετάζωνται έν πνεύματι συνεργασίας όσον τοῦτο είναι δυνατόν, είς τρόπον ώστε αί τελικαί λαμβανόμεναι άποφάσεις νά μήν κινδυνεύουν νά άνατρέπωνται, μέ τάς συμπαρομαρτούσας έξ αύτοῦ ζημίας, όταν τυχόν θά άνατρέπεται τό έκάστοτε έν τῆ έξουσία κόμμα.

... / ...

('Επίλογος)

Αὐτά εἶναι τά πλαίσια ἐντός τῶν ὁποίων προτίθεται νά κινηθῆ ἡ Κυβέρνησίς μας ἐφ' ὅσον ἡ 'Εθνική 'Αντιπροσωπεία μᾶς περιβάλει διά τῆς ἐμπιστοσύνης της.

Χαιρετίζω ~~[illegible]~~ με συγκίνηση την συγκέντρωση των [illegible] συγγραφέων αντιπροσώπων της γενιάς μου, [illegible] από μια ζωή δοκιμασιών, ~~[illegible]~~ για μια ζωή [illegible] περίοδο δοκιμασίας, όπου το έθνος είχε στερηθεί του δικαιώματος να ~~[illegible]~~ αποφασίσει ελευθέρως για τη λύση του

[28.2]

Χαιρετίζω την ~~[illegible]~~ (εις το [illegible] σημειώματι) όσον

[illegible] η [illegible] [illegible] [illegible]

Προσφορά να υπάρχουν και

όρια να υπάρχουν μεταξύ

της Ακαδημίας ή [illegible]

και διαφοράς. Αλλά υπάρχουν

των αντιλήψεων αυτών, της

ενότητος όρους και ισορροπ-

(από τις αντιλήψεις μας)
ία της γνώσεως, η οποία

ας την διαφοράν, και η

αναγνώρισις του [illegible]

[illegible] αρχών του [illegible]

Μόνον όπου η [illegible]

διαφωνούν εις πολλά αλλά [illegible]

(τους ορισμούς βασικούς αυτούς)
[illegible] [illegible] όρους κοινούς [illegible]

[illegible] [illegible], μόνον [illegible]

[28,3]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Εἰς τὴν μακρὰν διαδρομὴν
τοῦ [illegible] [illegible] τῆς
[illegible] [illegible],
~~[illegible]~~ ἐπάλληλοι [illegible] σταθμοὶ ἢ
ὧραι [ἐποχῆς] καὶ ἥν ἡ [illegible]
τοῦ Ἔθνους [illegible] νὰ ἀπο-
φανθῇ ἐπὶ τῶν [illegible]
καὶ ἔργων ~~[illegible]~~ αἱ ὁποῖαι θὰ προσ-
διορίζουν ~~τὸ [illegible]~~ τοῦ
δημοσίου βίου [illegible] δι' ὅσον
χρόνον [illegible] τὸ [illegible].
Ἀφοῦ ἦσαν [illegible] ὁ λαὸς τοῦ
ρυθμὸς τοῦ [illegible] νὰ
[illegible] τοὺς [illegible] τῆς του
[illegible] του, τοὺς [illegible]
σου [του] καὶ μετὰ [illegible] τοὺς
[illegible] διὰ τὴν [illegible].

κάνουν την ψυχή, ή την καρδιά
διχ[α] ~~αυτό~~ (αντιπροσωπεύοντας) να ορίσει εκείνους τ'
τους οποίους θα [illegible] την
προτίμηση της εθνικής του ~~[illegible]~~ [illegible]
και [illegible] τη δημοκρατία
και την [illegible] της
ψυχής [illegible] τους [illegible]

Το έργο το οποίο [illegible]
[illegible] να [illegible] [illegible]
της [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] του [illegible]
[illegible] [illegible] ~~και~~ όσον
[illegible] του [illegible] το οποίο
[illegible] [illegible] το
[illegible] δημοκρατία, κι' αυτ
[illegible] [illegible] τους
βασιλ-[illegible] [illegible] δίκαιον του
[illegible] τα [illegible] [illegible]

τυπικό [illegible] [illegible]

καρουζέλα νόημα από το
κακό όχι μόνον να αποκαλύ-
ψη την δημοσιογραφική
λέξη, αλλά να την αναπτύ-
ξει, προσαρμόζοντάς τούς
αντιλαμβάνονται [illegible] εις
εις τα [illegible] ποιήματα και ποιήματα [illegible]
~~εις τα [illegible] ποιήματα [illegible]~~
και εις όσα [illegible] [illegible]
ίδιος [illegible] του [illegible] [illegible]
Αλλά και [illegible] τα αντίκει-
μενα [illegible] άλλα καρουζέλα [illegible]
[illegible] την [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
παραβάλλοντας εις τούς [illegible] [illegible]
[illegible] εις [illegible] [illegible] [illegible]

Εγώ δε, [illegible] ~~[illegible]~~ τοι [illegible] ~~[illegible]~~
λίγ[illegible]

[28.7]

[28.8]

Οι Αιγύπτιοι σήμερα είναι
κοινοί, τα μέσα προς επιβίωση
τον τα αντιμετωπίσουν [illegible]
κατά διαφόρους τρόπους. Ο ~~[illegible]~~
παραπάνω διάλογος και τ[illegible]
μικρή ~~διαφορά~~ διαφοροποίηση [illegible]
[illegible] να φωτίσει
[illegible]
προσφορά [illegible]

Όσοι γνωρίζουμε τη Αί-
γυπτο [illegible] τη
~~20ης~~ 18ης [illegible] Κύπρο [illegible]
[illegible]
[illegible] τόσο [illegible]
[illegible] ~~200~~ [illegible]

[illegible]

~~[illegible]~~ Όπως [illegible]
Κυπρίων – και [illegible]

γενικά
3 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Διὰ τὴν κατοχὴ ἐκείνου
τοῦ τόσου [illegible] ἀφορίσματος
εἶναι ἀνάγκη [illegible] ὁ
πρακτικὸς μηχανισμὸς νὰ τὸ
[illegible] καὶ νὰ τὸ [illegible]
Ὅπως ὁ συντακτικὸς [illegible]
τοῦ [illegible] τὰ [illegible]
[illegible] [illegible] καὶ [illegible]-
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
Ὅτι [illegible] [illegible] νὰ μὴν
διὰ τὴν [illegible] τῆς [illegible]
τῆς [illegible], [illegible] μὴν

[28.10]

Όσον αφορά της Ένωσης
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ότι, γιατί
της [illegible], και [illegible], και
[illegible] το [illegible] [illegible] της [illegible]-
[illegible] της [illegible], της [illegible]-
[illegible] και της [illegible] της
[illegible] και [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] του [illegible] του, [illegible]-
[illegible] και [illegible] [illegible] [illegible]
και [illegible] το [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] και [illegible]
[illegible] [illegible]

[28.11]

Θέλω να γράψω ότι η [illegible] της αγγε-
λίας των [illegible] μας ότι ~~τα~~ η υπέροχη βασιλ[illegible]
~~Θα~~ [illegible] δημόσια η και το [illegible] της
[illegible] και της αγωνιστικής προσφοράς ~~το~~
~~[illegible]~~ και προσβολής το Έθνος μας της [illegible]
(υπεράνω) του κατά τα άλλα [illegible] μεγάλων [illegible]
και της [illegible], εν ανάγκη [illegible]
σαν τούτο ένα δυνατόν, εις τρόπον αι [illegible]
[illegible] να μην [illegible]
να διατηρούνται, με τη μορφή [illegible]
[illegible], όταν λέγω να διατηρούνται το
[illegible] εν τη [illegible] [illegible]

[28.12]

(Σοφία)

Αυτά είναι τα σημεία επάνω των οποίων προτίθεται να μιλήσει η Κυβέρνηση για ~~τη~~ τη Σύνοδο της Εθνικής Αντιπροσωπείας για την [illegible] δια την προετοιμασία της

[29.Γ]

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Ἀρχομένων τῶν ἐργασιῶν τῆς Α΄ Συνόδου τῆς Ε΄ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1974 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11.00 πρωϊνὴν καθ᾽ ἣν θέλει λάβει χώραν ἡ ὁρκωμοσία τῶν κ. κ. Βουλευτῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμάς ὅπως παραστῆτε εἰς ταύτην.

Ἀθῆναι τῇ 2 - 12 - 1974

Ο
ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΣ

[29.2]

PAR AVION
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ

11 XII 74. 23

Mrs D. C. Mylonas
326, Lloyd Avenue
Providence, Rhode Island. 02906
U.S.A

[illegible] 1974-75

[68.4]

[29.3]

Μία ἱστορική συνεδρίασις

Κατά τήν συνεδρίασιν τῆς Δευτέρας ἡ Ἑλληνική Βουλή δέν ὡμίλησε διά τούς Ἕλληνας πολίτας, ὡμίλησε διά τούς πολίτας ὅλου τοῦ κόσμου. Διά στόματος τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὡμίλησε πρός ὅλον τόν κόσμον μέ σαφήνειαν, μέ σταθερότητα καί μέ γενναιότητα. Διά στόματος τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὡμίλησε ἡ ψυχή τοῦ Ἔθνους.

Ὑπῆρξε σκληρός χωρίς νά προκαλέσῃ. Δριμύς χωρίς νά εἶναι ἄδικος. Καί πρό παντός ὑπῆρξε ἐποικοδομητικός. Εἰς τούς ἀντιπάλους λαούς περιελθόντας εἰς ἀδιέξοδον ἔδωσε τιμίας διεξόδους. Ἄν θελήσουν νά κινηθοῦν μέ καλήν πίστην, ἄν θελήσουν νά ἴδουν τό πραγματικόν τους συμφέρον καί ὄχι ὅ,τι τούς ἀναγκάζει νά πράττουν εἰς βάρος τοῦ συμφέροντος των, οἱ ἄφρονες τῶν τριόδων, τότε δέν θά ἀφήσουν νά χαθῇ ἡ εὐκαιρία . Θά τήν ἁρπάξουν ἀπό τά μαλλιά καί θά ἀνταποκριθοῦν εἰς τήν σωφροσύνην τοῦ Ἕλληνος Πρωθυπουργοῦ μέ χειρονομίας, αἱ ὁποῖαι θά ὁδηγήσουν ἐπ' ἀγαθῷ καί τῶν δύο λαῶν, εἰς λογικάς λύσεις.

Πρέπει νά ὁμολογηθῇ ὅτι καί οἱ λοιποί ἡγέται ἐφρόντισαν νά ὑπογραμμίσουν τήν ἑνότητα ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἄν τυχόν συνέβαινε ἡ χώρα νά ὑποστῇ ἐπίθεσιν ἀπό τουρκικῆς πλευρᾶς.
Κατά τά ἄλλα τά κόμματα διετύπωσαν ἰδίας γνώμας. Αἱ γνῶμαι τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἐλάχιστα ἀπέχουν ἀπό τίς θέσεις πού ἀνέπτυξε ὁ Πρωθυπουργός, παρά τήν καταβληθεῖσαν προσπάθειαν νά ἐμφανισθοῦν ὡς σοβαραί διαφοραί. Αἱ γνῶμαι τοῦ ΠΑΣΟΚ, γνωσταί ἤδη ἐκ προηγουμένων δηλώσεων, αὗται πράγματι διΐστανται. Δέν νομίζομεν ὅμως ὅτι εἶναι ἐνδελεχῶς μελετημέναι καί σαφεῖς. Εἶναι μᾶλλον διακηρύξεις τάς ὁποίας ἀκινδύνως δύναται νά διατυπώνῃ, ὅπως ἐτόνισεν ὁ Πρωθυπουργός, μία ἀντιπολίτευσις, ἀλλά τάς ὁποίας οὔτε νά υἱοθετήσῃ οὔτε νά διακηρύξῃ δύναται ὁ ὑπεύθυνος Κυβερνήτης. Καί πρέπει νά ὁμολογηθῇ- καί νομίζομεν ὅτι ὁμολογεῖται καί ἀπό τούς ἀντιπάλους του-, ὅτι ὁ Κωνστ. Καραμανλῆς ἐνεδείχθη καί κατά τήν συζήτησιν τῆς Δευτέρας ὁ ὑπεύθυνος ἡγέτης καί κυβερνήτης

ὁ ὁποῖος ἔχει ξεπεράσει τὴν ζώνην τῆς δημοκοπίας καί τῶν προσωρινῶν σκοπιμοτήτων, καί ἵσταται ὑπεράνω τῆς καθημερινότητος, θεωρός ἀντικειμενικός τῶν κρισίμων προβλημάτων πού μαστίζουν αὐτήν τήν δοκιμαζομένην πατρίδα μας.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ ΤΣΑΤΣΟΥ ΣΤΗΝ ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Παρασκευή 8.11.1974

Ἡ ἀποψινή συνεστίασις κ. Πρόεδρε, εἶναι μία ὡραία καί εὐχάριστη παρένθεσις σ'ἕνα τραχύ ἀγῶνα. Εἶμαι εὐγνώμων διότι τήν διωργανώσατε καί εὐχαριστῶ ὅλους τούς παρόντας πού εἶχαν τήν καλωσύνην νά προσέλθουν καί νά μοῦ ἐπιτρέψουν νά πῶ μερικές σκόρπιες σκέψεις γιά μερικά θέματα ἀπό ἐκεῖνα πού δέν μπορῶ νά θίξω ἀπό τά μπαλκόνια καί πού ἐδῶ σ'αὐτή τήν ὁμήγυρη ἔχω τήν δυνατότητα μέ κάποια ἄνεση νά ἐκφράσω. Δέν θά εἶναι ὁ λόγος μου λόγος τραπεζορήτορος. Θά κάνω μία ἁπλῆ κουβέντα μέ πολλούς φαντάζομαι συναδέλφους, δικηγόρους μέ ἐκλεκτούς ἄλλους ἐπιστήμονας. Θά σᾶς πῶ πρῶτα γιά ἕνα θέμα πού δέν πρέπει σ'ἐμᾶς τούς παλαιούς ἀγωνιστάς ὑπό τήν σημαίαν ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ νά διαφεύγῃ. Ὁ Καραμανλῆς ὅταν ἦλθε ἐδῶ καί ἵδρυσε τήν ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ μποροῦσε πολύ καλά νά ἀναλάβῃ καί πάλι τήν παλαιάν σημαίαν τῆς Ε.Ρ.Ε. Δέν τό ἔκανε. Δέν τό ἔκανε διότι ἤθελε νά δώσῃ ἕνα νέο περιεχόμενο στούς πολιτικούς του ἀγῶνες στίς πολιτικές του ἐπιδιώξεις καί γι'αὐτό ἤθελε νά δώσῃ σ'αὐτό τό νέο περιεχόμενο καί ἕνα νέο τίτλο καί βρῆκε τόν τίτλο τῆς ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ. Ἡ ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ πρῶτα-πρῶτα ἔχει πίσω της 7 χρόνια ἀπό τότε πού ἡ Ε.Ρ.Ε. ἔπαυσε νά ὑπάρχῃ ὡς ἀγωνιζόμενος ὀργανισμός σέ ἐλεύθερο πολίτευμα.

Πολλά προβλήματα ἐγεννήθησαν ἔκτοτε καί στήν Εὐρώπη καί στήν Ἑλλάδα. Πολλά προβλήματα ἐπεσώρευσε ἡ Δικτατορία καί ἐπομένως τό σύνολον τῶν θεμάτων μέ τά ὁποῖα θά ἔχῃ νά ἀγωνισθῇ ὁ αὔρια-

./..

νός πολιτικός εἴτε εἶναι συμπολίτευσις εἴτε εἶναι ἀντιπολίτευσις εἶναι ἐντελῶς διαφορετικά ἀπό ἐκεῖνα πού γνωρίσαμε στίς βουλές τοῦ 61 ἤ τοῦ 63 ἤ τοῦ 64. Ἔχομε νά τά ἀντιμετωπίσουμε, μέ τήν συνδρομή ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι στά νέα αὐτά θέματα συμμερίζονται τάς ἀπόψεις μας, τίς νέες θέσεις μας, καί συμμερίζονται τά ἰδανικά μας. Ἀνοίξαμε ἕνα μεγαλύτερο μαγαζί, καί καλέσαμε πολλούς ἄλλων παρατάξεων ἀγωνιστάς οἱ ὁποῖοι πολλά καί αὐτοί ἐδιδάχθησαν αὐτά τά χρόνια καί ἔκριναν ὅτι ἡ καλλίτερη λύσις εἶναι αὐτή τήν ὁποίαν χαράζει ἡ ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Ἀπό ὅλους αὐτούς ἄλλοι εἶναι παλαιοί ἀγωνισταί ἄλλων παρατάξεων, ἄλλοι εἶναι ἐντελῶς νέοι. Ἀπό τούς 300 ὑποψηφίους τῆς ὅλης ἐπικρατείας ἔχομε 180 νομίζω νέους διά πρώτην φοράν πολιτευομένους. Ἡ ἀνανέωσις ἦτο μεγάλη, ὑπῆρξε πράξις σκληρά, διότι χάριν αὐτῆς ἐστερήθημεν τῆς συνεργασίας πολυτίμων παλαιῶν συναγωνιστῶν, καί ὀφείλω νά εἴπω ὅτι οἱ παλαιοί αὐτοί οἱ ὁποῖοι ἐθυσιάσθησαν, κατά τήν συντριπτικήν των πλειοψηφίαν, ἔδειξαν μίαν ἀνωτερότητα ἡ ὁποία τούς κατέστησε ἀξίους ἰδιαιτέρας μνείας καί ἰδιαιτέρας τιμῆς. Διότι ἐστάθησαν σχεδόν ὅλοι εἰς τό πλευρόν μας. Δέν θέλω νά ἀναφέρω ὀνόματα, ἀλλά εἶναι γνωστά ὀνόματα πολλῶν ἐξ αὐτῶν καί ἐδῶ εἰς τήν πόλιν σας. Ἡ Παλαιά φρουρά πού ἀπέμεινε ὑποδέχεται τούς νέους, τούς νέους τήν ἡλικίαν, τούς νέους εἰς τήν πολιτικήν σταδιοδρομίαν, τούς ὑποδέχεται μέ τιμήν καί ἀγάπην καί αὐτός εἶναι λόγος τόν ὁποῖον λέγω κατ'ἐντολήν τοῦ ἀρχηγοῦ. Ὅλοι οἱ ὑποψήφιοι ὅλων τῶν συνδιασμῶν εἶναι ἀπέναντι τοῦ ἀρχηγοῦ ἰσότιμοι καί ἰσοδύναμοι. Δέν ὑπάρχει κανένας ὑποψήφιος ἔχων τάς προτιμήσεις τοῦ ἀρχηγοῦ, δέν ὑπάρχει κανένας ὑποψήφιος, ὁ ὁποῖος ἔχει προνόμια ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Εἶναι ὅλοι ἴσοι, ἀπό ὁπουδήποτε καί ἄν προ-

έρχονται, όλοι ίσοδύναμοι. 'Ο ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ δέν έχει ούτε ίδιαιτέρους φίλους, ούτε κάν συγγενεῖς. Έχει υποψηφίους τούς όποίους τιμᾶ έξ ίσου, τιμᾶ έξ ίσου χωρίς καμμίαν άπολύτως διάκρισιν.

Τώρα θά πηδήξω σ'ένα άλλο θέμα. Τό θέμα τοῦ στρατοῦ. Στόν κόσμο τόν δικό μας, όλα αύτά τά χρόνια έπειδή έκεῖνοι οί όποῖοι έκαναν τήν ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ, προήρχοντο άπό τόν στρατόν, ήταν συνταγματάρχαι, όπως λέμε, έδημιουργήθηκε κάποια άπόστασις, κάποια κρυάδα άνάμεσα στό λαό καί στό στρατό. Τραγικόν γεγονός, γιά έναν τόπο αί ένοπλοι δυνάμεις, ό ένοπλος λαός νά εἶναι ψυχραμένος άπέναντι τοῦ άόπλου καί ό άοπλος έναντι τοῦ ένόπλου. Αύτό τό γεγονός ό ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ θέλει νά τό καταργήσουμε. Λαός καί Στρατός εἶναι ένα. Τιμῶμεν τούς άξιωματικούς τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ, οί όποῖοι μέ τήν συντριπτικήν πλειοψηφίαν τους ίστανται πιστοί είς τό καθῆκον τους, φύλακες τῶν συνόρων μας φύλακες τῆς έθνικῆς τιμῆς καί άξιοπρεπείας. Τούς τιμῶμεν καί χωρίζομεν τούς έλαχίστους τούς όποίους θά παραδώσουμε είς τάς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης. 'Επομένως μπορεῖ καί ό λαός νά έμπιστεύεται είς στόν στρατό, άλλά μπορεῖ καί ό στρατός νά έχῃ άπόλυτον έμπιστοσύνη ότι τά δικαιώματά του, τή λειτουργία του τήν άποστολή του ό,τι εἶναι καί ό,τι πρέπει νά εἶναι σ'ένα τόπο στρατός, αύτά όλα θά τά προστατέψῃ καί θά τά κατοχυρώσῃ ή ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ".

Θά σᾶς πῶ δυό λόγια τώρα γιά τό κυπριακό. Τό Κυπριακό θέμα εἶναι ένα άπό τά τραγικώτερα τῆς 'Ελληνικῆς ίστορίας. 'Απηργάσθησαν, δέν θέλω νά πῶ ποιοί, άπό 20ετίας τήν καταστροφήν τῆς Κύπρου. Αύτό εἶναι ή άλήθεια ή πραγματική άλήθεια τήν όποίαν κάποτε θά γράψῃ ή ίστορία καί τό μόνον φωτεινόν σημεῖο τῶν τελευ-

./..

ταίων 20 αὐτῶν ἐτῶν, τό μόνον πάνω στό ὁποῖον μποροῦσε νά στηριχθῆ μία ἐλπίς ὅτι θά ἔβρισκε δικαίαν λύσιν τό κυπριακόν, ἦταν αἱ συνθῆκαι ἐκεῖναι τάς ὁποίας τόσον ἐπολέμησαν οἱ ἀντίπαλοί μας, αἱ συνθῆκαι τοῦ ΛΟΝΔΙΝΟΥ καί τῆς ΖΥΡΙΧΗΣ. Τώρα κοιτάζουμε σάςν ἰδανικά συμεῖα, ἀνέφικτα ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἐπέτυχε τότε ὁ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ καί τά ὁποῖα ἄν ὑπῆρχε σύνεσις σωφροσύνη καί αὐτοπειθαρχία θά μποροῦσαν νά εἶχαν βελτιωθῆ καί νά φτάσουν σέ ἀποτελέσματα τά ὁποῖα θά ἦταν τόσο εὐτυχῆ ὥστε δέν θέλω αὐτή τήν στιγμή κἄν νά τά ἀναφέρω.

Τώρα ὕστερα ἀπό τῆς παρανοϊκῆς διάβημα, διότι δέν μπορῶ ἄλλοιῶς νά τήν ὀνομάσω, τῆς ἀποπείρας δολοφονίας ἀρχηγοῦ, ἑνός κράτους ἀπό ἀξιωματικούς τῆς ἐθνικῆς φρουρᾶς, ὕστερα ἀπό αὐτό τό παρανοϊκό διάβημα παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία εἰς τήν ΤΟΥΡΚΙΑΝ νά πράξῃ αὐτά τά ὁποῖα ἐγκληματικῶς ἔπραξε εἰς τήν ΚΥΠΡΟΝ κατά τούς τελευταίους αὐτούς μῆνας. Ἐμεῖς τούς ἐδώσαμε τήν εὐκαιρία νά ἐγκληματήσουν καί ἐγκλημάτησαν. Σήμερα ἕνα ἔχω νά πῶ γιά τό κυπριακό, αὐτή τή στιγμή, νά μή ν αὐταπατώμεθα, ἡ λύσις τοῦ Κυπριακοῦ εἶναι λύσις μακρᾶς πνοῆς, θά χρειασθῆ πολύ ἐπιμονή, πολύς χρόνος, πολύ μεγάλη ἀντίστασις γιά νά φθάσουμε σέ μιά ἀξιοπρεπῆ ἐθνικῶς λύσιν. Ἡ Κυβέρνησις τῆς ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ αὐτή πού θά συγκροτηθῆ μετά τάς ἐκλογάς εἶναι ἀποφασισμένη νά ἔχῃ καί τήν ὑπομονήν καί τήν ἐπιμονήν καί τήν δύναμιν ἀντιστάσεως ὥστε καί μέ θυσίας οἰκονομικάς. Ὥστε νά φθάσουμε σέ μίαν λύσιν ἐξιοπρεπῆ.

Εἰς τό ἐσωτερικόν ἐκεῖνο τό ὁποῖον προέχει καί ἐπείγει εἶναι πρῶτα-πρῶτα ἡ σύνταξις ἑνός νέου κράτους, δέν ἔχουμε τίποτε οὔτε σύνταγμα, οὔτε ὀργάνωσιν κράτους. Ἐπείγει καί μέ ταχύτατον ρυθμόν, θά ἐπιδιώξῃ ἡ ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ τήν ψήφισιν νέου

./..

συντάγματος. Καλοῦνται καί οἱ ἀντίπαλοί μας, νά ἀγωνισθοῦν καί αὐτοί εἰς τόν ἴδιον αὐτόν στῖβον, διότι καί αὐτοί ἔχουν συμφέρον νά ἀποκτήσῃ ὁ τόπος αὐτός ἕνα μόνιμον καταστατικόν χάρτην. Τούς καλοῦμε ἀπό καιρό εἰςτήν συνεργασίαν αὐτήν, ὅπως καί εἰς τήν συνεργασίαν γιά πολλά ἄλλα κεφαλαιώδη ζητήματα. Ἀκούσατε πρό ὀλίγου τόν κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ νά λέγῃ ὅτι θά κάνῃ διακομματικήν πολιτικήν εἰς τήν Παιδείαν. Αὐτό προϋποθέτει ἕνα κλῖμα μετριοπαθείας καί ἠπιότητος. Ἀπό πολύν καιρό ὄχι σάν πολιτικός, ἀλλά σάς δάσκαλος, λέω ὅτι ἡ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ βεβαίως ταυτίζεται μέ τήν ἔννοιαν τῆς ἐλευθερίας, ἀλλά ταυτίζεται καί μέ μίαν ἄλλην ἔννοιαν ἐξ ἴσου, τήν μετριοπάθεια καί τήν πραότητα. Ὅπουδέν ὑπάρχουν ἤθη ἤπια ὅπου δέν ὑπάρχῃ πραότης ὅπου δέν ὑπάρχῃ πολιτισμένη σχέσις τῶν κομμάτων καιτῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐκεῖ νά μή περιμένετε ὅτι θά ὑπάρχῃ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ἀπό κάπου θά ξετρυπώσῃ ὁ Δικτάτωρ.

Ἐκάναμε ὅτι μπορούσαμε γιά νά ὑπάρξῃ αὐτό τό κλῖμα τῆς ἠπιότητος, τῆς πραότητος. Ἴσως μερικοί ἐκ τῶν ἀντιπάλων μας νά τό ἐξετίμησαν, δυστυχῶς ὄχι ὅλοι. Καί βλέπουμε μερικούς ἐξ αὐτῶν νά ὁμιλοῦν τήν γλῶσσαν 1963 καί 1964 τήν γλῶσσαν τοῦ λεγομένου ἀνένδοτουάγῶνα. Λυπᾶμαι ὅτι τά 10 αὐτά χρόνια δέν τούς ἐσωφρόνησαν, δέν τούς ἔδωσαν νά καταλάβουν ὅτι μέ αὐτά τά μέσα δέν θεμελιώνεται ἡ δημοκρατία. Μέ τά ΖΗΤΩ δέν γίνεται ἡ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, γίνετια μέ τήν σοβαρότητα καί τόν πολιτισμό.

Θά παρατηρήσητε τελευταῖα ἕνα φαινόμενο ἀνησυχαστικόν εἰς αὐτό τό θέμα τό ὁποῖον καί σᾶς ἐπισημαίνω αὐτήν τήν στιγμήν. Ἀρχίζουν ἀπό τώρα καί λένε μερικοί ὅτι οἱ ἐκλογές θά δώσουν

./..

νόθον ἀποτέλεσμα διότι ἔγιναν προώρως, διότι δέν ἔχει γίνει ἀποχουντοποίησις, διότι ὁ στρατός ἐπεμβαίνει, κ.π.λ. Ἀπό τώρα ἑτοιμάζουν τήν νέαν αὐτήν ἐκστρατείαν περί βίας καί νοθείας τοῦ 61. Διερωτῶμαι τόση πιά ἔλλειψις σωφροσύνης ὑπάρχει σ'αὐτόν τόν τόπο, ὄχι σέ μᾶς πού δέν φοβόμαστε νά τίς χάσουμε τίς ἐκλογές, ἀλλά γι'αὐτούς, πού ἀφοῦ ἔπαθαν αὐτά πού ἔπαθαν, ἀφοῦ καί αὐτοί σάν καί ἐμᾶς ἐδιώχθησαν, ἐτιμωρήθησαν ὑπέστησαν τά ὅσα ὑπέστησαν ἀπό τήν δικτατορίαν, πάλι τά ἴδια θά ξαναρχίσουμε μέ τό κοινοβούλιο ἐκεῖνο τό ὁποῖον, πολλοί, παλαιοί συνάδελφοι ἐδῶ τό γνώρισαν καί ὅλοι ντρεπώμασθε νά λέγουμε ὅτι ὑπήρξαμε μέλη του.

Πάλι θά πέσουμε σ'αὐτό τό ἐπίπεδο τῆς πολιτικῆς ζωῆς, ὅταν ἔρχεται ἕνα ἄνθρωπος καί τούς λέει. Θέλω πραότητα. Θέλω ἠπιότητα. Θέλω συνεργασία. Θέλω διακομματική πολιτική σέ βασικά θέματα. Σᾶς ἐπιτρέπω νά κάνετε χρῆσιν τῆς ἐλευθερίας πού σᾶς ἔδωσα πρῶταπρῶτα ἐναντίον μου. Ἔχετε δῆ ποτέ ἴσαμε τώρα εἰς τήν Ἑλλάδα ἐκλογάς ὅπου τό κομμουνιστικό κόμμα, τό ΠΑΣΟΚ ἤ οἰοδήποτε ἄλλο, νά ἐμφανίζωνται ἐν ἰσοτιμίᾳ μέ τό κόμμα τό ὁποῖον θά εἶχε τήν δύναμιν αὐτήν τήν στιγμήν, ἄν ἤθελε νά ἐκυριάρχει σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα. Τούς παρέχουμε ὅλα τά δικαιώματα, ὅλες τίς εὐκαιρίες καί δέν καταλαβαίνουν τί ἀξία ἔχει αὐτή ἡ παροχή. Αὐτό εἶναι πού μέ ἀνησυχεῖ. Εἴμεθα ὄχι σέ ἀναζήτησι φίλων, ἀγαπητοί κύριοι, εἴμεθα σέ ἀναζήτησι καλῶν ἀντιπάλων καί δέν τούς βρίσκουμε.

Φαντασθῆτε, φαντασθῆτε ἐάν αὔριο τό ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν ἦταν ὄντως τό ἀποτέλεσμα τῶν τελευταίων προεδρικῶν ἐκλογῶν στήν Γαλλία. Μέσα σέ 25.000.000 ψήφους, ἐπῆρε ὁ Ζισκάρ Ντεσταίν 400.000, 450.000 ψήφους παρά πάνω ἀπό τόν Μετεράν. Τί θά ἐγίνετο ἄν κατ'ἀναλογίαν ἀριθμῶν ἔπαιρνε τό κόμμα μας 50.000 ψήφους παρα-

./..

πάνω άπό τό δικό τους. Είς τήν Ἑλλάδα τί περί βίας, τί περί νοθείας θά έλέγετο. Είςτήν Γαλλία ὁ Μιτεράν καί ὁλόκληρος τό τύπος καί ὁλόκληρο τό κομμουνιστικό κόμμα οὔτε λέξιν διαμαρτυρίας δέν διετύπωσαν. Ἐδέχθησαν τό ἀποτέλεσμα, γιά νά μήν ἀναφέρω τήν Ἀγγλία ὅπου κυβερνάει ἕνα κόμμα τό ὁποῖον ἔχει ὀλιγωτέρους ψήφους α ἀπό τήν ἀντιπολίτευσιν. Ἀλλά εἴπαμε ἡ Δημοκρατία θέλει ἤπιον κλῖμα καί πολιτισμένον ἀγῶνα πολιτικόν. Κι'αὐτά λείπουνε. Προσπαθοῦμε νά τά προσφέρουμε. Θά τά προσφέρουμε καί είς τό μέλλον καί θά δοῦμε ποιά θά εἶναι ἡ ἀνταπόκρισις, είς τό μέλλον. Ἕως τώρα δυστυχῶς δέν ἔχουμε τήν ἀνταπόκρισι πού θέλουμε. Τώρα μᾶς λέν καί λιγάκι ξεπερασμένους. Διαρκῶς βλέπετε λένε, σεῖς μέν εἶστε ἡ συντήρησις (ἡ ἀβροφροσύνη τούς ἐπιβάλει νά λένε ὅτι εἴμεθα ἡ συντήρησις), δηλ. ἐσεῖς εἶσθε ὀπισθοδρομικοί, ἐμεῖς εἴμεθα ἡ πρόοδος καί αὐτά τά λένε στά παιδιά τῶν 18 καί 19 ἐτῶν.

Καί λένε κοιτᾶξτε αὐτόν τόν Καραμανλῆ, αὐτός εἶναι ἡ συντήρησις., ἐμεῖς εἴμεθα ἡ πρόοδος τί προτιμᾶτε; Τί νά ἀπαντήση τό παιδί; Ὑπάρχει ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δέν θέλει τήν πρόοδο καί ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται τήν πρόοδο. Γιατί τώρα αὐτοί εἶναι ἡ πρόοδος καί ἐμεῖς ἡσυντήρησις, ἄς βάλουμε κάτω τά προγράμματά τους. Ἐάν ἔχετε τήν ὑπομονήν νά κάνετε μία τέτοια ἀντιβολή κειμένων, θά δῆτε ὅτι οὔτε κἄν διαφορές ἀποχρώσεων ὑπάρχουν.

Δέν μιλάω γιάτήν ἄκρα ἀριστερά, αὐτή ἔχει τά προγράμματά της, κι'αὐτή ἔχει ἀπολύτως τό δικαίωμα νά πῇ ὅτι ἔχει ἰδίαν πολιτικήν καί ὅτι εἶναι ἡ πρόοδος κατά τόν τρόπον πού ἀντιλαμβάνεται αὐτή τήν πρόοδο.

Ἀλλά οἱ ἄλλοι, ὅλοι αὐτοί οἱ προοδευτικοί κατά τί εἶναι προοδευτικοί δηλ. ἀπό ποῦ καί ὡς ποῦ ἐμεῖς θά πεισθῶμεν ὅτι αὐτοί εἶναι προοδευτικώτεροι από τόν ἄνθρωπο πού δημιούργησε τήν

θετίαν; Ἐμεῖς ἔχουμε καί κάποιο πιστοποιητικό προοδευτικότητος, βρήκαμε τόν τόπο σ'ἕνα σημεῖο Α καί τόν πήγαμε ὅπως ξέρετε πολύ πιό πέρα. Αὐτοί ἀκόμη δέν ἔρχονται μέ πιστοποιητικά προόδου ἐκ τοῦ παρελθόντος, αὐτοί ἔρχονται μέ προφητείας. Θά γίνουν λέφουν δημιουργοί νέων μεθόδων, νέων συστημάτων, κομμάτων ὀργανωμένων κατά τρόπον δημοκρατικόν καί οὕτω καθ'ἑξῆς. Ὅλα αὐτά θά τά κάνουν αὐτοί διότι εἶναι προοδευτικοί. Τά ἴδια πρόκειται νάκάνουμε καί ἐμεῖς. Οὕτω ἐσκέφθημεν, τί θά κάνουν καί αὐτοί, οὔτε μᾶς ἐνδιαφέρει τί θά κάνουν. Τό σύνθημα αὐτό τῆς προοδευτικότητος εἶναι ἁπλῶς καί μόνον ἕνα παιγνίδι λέξεων.

Μέσα στήν οἰκονομική ζωή τῆς Ἑλλάδος, μέσα στή ζωή τήν κοινωνική τῆς Ἑλλάδος, οἱ δυνατότητες τῶν ἀποχρώσεων εἰς τά προγράμματα εἶναι λίγες. Εἶναι τέτοια ἀκόμη ἠστάθμη τῆς ζωῆς μας ὥστε μέ γραμμές σαφεῖς μπορεῖ νά διακρίνη κανείς μόνον τό κομμουνιστικόν κόμμα.

Οἱ συντηρητικοί ποιοί εἶναι ; Οἱ κεφαλαιοκράτες: μάλιστα ἕνας ἐκ τῶν ἀντιπάλων ἀρχηγῶν μᾶς ὀνομάζει ὅλους κεφαλαιοκράτες, καί γυρεύω τούς κεφαλαιοκράτας ἐν Ἑλλάδι καί ψάχνω καί βρίσκω ὅτι ὑπάρχουν δύο τρεῖς, ὄχι φίλοι μας καί ἐξαὐτῶν ὁ μεγαλύτερος εἶναι ἡ ἐθνική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἡ ὁποία ἔχει δανίσει ὅλους τούς κεφαλαιοκράτας τῆς Ἑλλάδος καί διευθύνει τούς περισσοτέρους. Στήν Ἑλλάδα δέν ὑπάρχει πραγματικά μεγάλο κεφάλαιο. Ποτέ δέν ὑπῆρξε στήν Ἑλλάδα μεγάλο κεφάλαιο, μέ πολιτικήν ἰσχύν. Ὅλα αὐτά εἶναι παραμύθια. Ἐπαναλαμβάνονται ἐκεῖνα τά ὁποῖα μποροῦν νά λεφθοῦν στήν Νέα Ὑόρκη, εἰς τό Λονδῖνο ἀλλά δέν ἔχουν καμμιά σοβαρότητα ὅταν λέγονται στήν Ἑλλάδα.

Τώρα θά σᾶς πῶ ἕνα ἄλλο θέμα τό ὁποῖον ἐπίσης βλέπω σήμε

μερα νά τό θίγουν καί οἱ ἐφημερίδες. Πρέπει νά λυθῇ τό πολιτειακό μαζί με'τό πολιτικό καί ὁ Καραμανλῆς γιά νά ψηφοθηρήσῃ καί νά μή χάσῃ τάς ψήφους εἴτε τῶν δημοκρατικῶν εἴτε τῶν βασιλικῶν, δέν λέει ἄν εἶναι βασιλικός ἤ δημοκρατικός.

Ἀπήντησε ἤδη ὁ Καραμανλῆς. Ἀπήντησε ὅτι δέν θέλει νά νοθεύσῃ τήν κρίσιν ἐπί τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος. Τήν ἀπάντησιν τοῦ ἀρχηγοῦ θά τήν κάνω σαφέστερη μέ δύο παραδείγματα. Ὑποθέσετε ὅτι ἕνας ἐξ ἡμῶν εἶναι φανατικός βασιλόφρων, πιστεύει ὅμως ὅτι ἄξιος νά κυβερνήσῃ τό κόμμα εἶναι ὁ Α ὁ ὁποῖος εἶναι δημοκρατικός. Ἅμα θά πάῃ στήν κάλπη ὡς βασιλικός φανατικός δέν θά ψηφίσῃ ἐκεῖνον τόν ὁποῖον θεωρεῖ ἄξιον ἤ ἀξιώτερον νά κυβερνήσῃ τόν τόπον ἀλλά θά ψηφίσῃ κάποιον ἄλλον ἐπειδή εἶναι βασιλικός. Ἀντιστρόφως ἐάν εἶναι ἕνας φανατικός δημοκρατικός καί πιστεύει ὅτι ἀξιώτερος νά κυβερνήσῃ τόν τόπον εἶναι ἕνας βασιλόφρων τί θά κάνῃ; Χάριν τῆς Δημοκρατίας εἰς τήν ὁποίαν πιστεύει δέν θά ψηφίσῃ τόν ἀξιώτερον, τόν κατ'αὐτόν ἀξιώτερον, ἀλλά ἕνα δημοκρατικό τόν ὁποῖον δέν θεωρεῖ ἄξιον. Αὐτή εἶναι ἡ νοθεία ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νά ἐπέλθῃ ἐάν ἀνακατέψετε τό πολιτειακό καί τό πολιτικό. Πρῶτα θά διαλέξουμε τόν ἄξιο νά κυβερνήσῃ καί ὕστερα θά διαλέξουμε καί ἄν ἔχουμε βασιλευομένη δημοκρατία.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖον δέν ἀνακατεύουμε τά δύο αὐτά. Διότι θέλουμε νά ἀποφανθῇ ὁ λαόςπρῶτον ποῖος θά εἶναι ἄξιος νά κυβερνήσῃ καί ὕστερα νά κριθῇ τό θέμα τό ὁποῖον δέν εἶναι καί τό πλέον κρίσιμον, ἄν θά πρέπει νά εἶναι αἱρετός ἤ μή ὁ Ἀνώτατος Ἄρχων. Πολύ πιό πολύπλοκον εἶναι τό ἄλλο θέμα περί τοῦ ὁποίου δέν γίνεται λόγος. Ποῖα δικαιώματα κατά τήν κρίσιν

./..

τῶν Ἑλλήνων ψηφόφορων θά ἔχῃ ὁ Ἀνώτατος Ἄρχων. Θά ἔχῃ ηὐξημένα δικαιώματα ἤ μή ηὐξημένα δικαιώματα ὅπως εἶχαν ἄλλοτε οἱ συνταγματικοί Βασιλεῖς. Ὅλα αὐτά τά θέματα δέν μπορεῖ νά τά ἀνακατέψουμε μαζί χωρίς νά τά θαλασσοποίησουμε.

Καί τώρα μερικά λόγια γιά τούς νέους. Ἐδῶ βρισκόμαστε σέ πολύ δύσκολη θέσι, διότι δέν εἶναι σωστό οἱ γέροι νά μιλοῦν γιά τούς νέους παρά μόνον ὅταν πρόκειται νά τούς ἐπαινέσουν. Ἐγώ δέν θά τούς ἐπαινέσω. Ὄχι πού δέν ἀγαπῶ τά παιδιά, τά ἀγαπῶ καί τά λατρεύω, ἀλλά σάν δάσκαλος παλιός, θέλω πάντα νά τά ὁδηγῶ, νά τά καθοδηγῶ καί νά μή με καθοδηγοῦνε. Καί κάτι ἄλλο. Θέλω νά τά ἀνεβάζω, ἐκεῖ πού πιστεύω ὅτι πρέπει νά ἀνεβοῦν καί ὄχι νά κατεβαίνω ἐγώ ἐκεῖ πού βρίσκονται αὐτά. Στήν ἐποχή μας ἡ νεώτερη γενεά πέρασε μιά κρίσι, ὄχι μόνον στήν Ἑλλάδα, ἀλλά καί στήν Γαλλία, στήν Ἀμερική, στήν Ἰταλία, λιγώτερο στήν Ἀγγλία εἴχαμε κρίσι ἡ ὁποία δείχνει ὅτι περινοῦμε μία περίοδο ὅπου ἔχουν καταρεύσει ὅλες οἱ ἀπόλυτες ἀξίες τῆς ζωῆς. Δέν ὑπάρχει πιά βαθύ τό θρησκευτικό αἴσθημα, δέν ὑπάρχει πιά αἴσθημα πίστεως στό Ἔθνος, δέν ὑπάρχει προσήλωση στόν ἠθικό νόμο. Ἀπολύτως ὅλα αὐτά ἔχουν καταρεύσει καί ἔτσι τά παιδιά βρίσκονται ἀνυρμάτιστα σ'ἕνα κόσμο, ὁ ὁποῖος δέν ἔχει καθοδηγητικές δυνάμεις, καί ἔφθασαν στήν ἀπόγνωσι, βοηθημένα καί ἀπό ἄλλους παράγοντας. Καί ἡ ἀπόγνωσις τούςφέρνει στήν ἀνταρσία καί δημιουργεῖ μία γενική ἀναστάτωση στά Πανεπιστήμια, ἔξω καί ἐδῶ. Ἐδῶ ἀνακατώθηκε αὐτό τό γεγονός μέ τήν ἀντίστασι τῶν παιδιῶν κατά τῆς Δικτατορίας. Ὀφείλω νά εἴπω τοῦτο, ὅτι τό γεγονόςὅτι τά παιδιά μας , νέα παιδιά, ἀπέκτησαν πολιτική συνείδησι διωκόμενα, βασανιζόμενα ἀπό

ἀπό τούς τυράννους τῆς 7ετίας, ἀποτελεῖ μία μεγάλη εὐλογία. Τά παιδιά μας ὡρίμασαν, ἀπέκτησαν συνείδησι τοῦ καθήκοντος καί ἔχουν θέσι πλέον τά παιδιά μας εἰς τήν πολιτικήν ζωήν τοῦ τόπου μας.

Μάλιστα εἰς τό καταστατικόν τοῦ κόμματός μας θά κατεβάσωμεν τήν ἡλικίαν στά 18 ὥστε νά μποροῦν τά παιδιά ἀπό τότε νά συμμετέχουν μαζί μας ἐν ἰσοτιμίᾳ εἰς ὅλας τάς ὀργανωτικάς διαδικασίας τοῦ κόμματος. Αὐτό εἶναι ἡ ὡραία πλευρά. Ἔχουμε ἕνα ὡραῖο ἔμψυχο ὑλικό ζωντανό, μέ ἐθνική συνείδησι, μέ παλμό πού πρέπει νά τόν ἀγκαλιάσουμε ἀλλά πρέπει τά παιδιά νά τά σώσουμε ἀπό κακούς ἐπηρεασμούς. Τό παιδί ὄχι μόνον εἶναι, ἀλλά πρέπει νά εἶναι ἀκραῖον, νά θέλῃ τό ἀκραῖον, τά ἰδανικά, Τά τέλεια πράγματα αὐτά εἶναι πάντα συνδεδεμένα μέ κάποια ἀκρότητα. Ἡ ἀκρότης ταιριάζει στόν νέο, τοῦ ἁρμόζει. Πρέπει νά ἔχῃ ἀκρότητα, πρέπει νά θέλῃ τό ἀπόλυτο, τήν ἀπόλυτη ἐλευθερία, τήν ἀπόλυτη ἐξουσία, νά κυβερνᾷ τόν ἑαυτόν του, ὅλα τά θέλει ἀπόλυτα τό παιδί. Μόνον ὅταν σιγά σιγά ἀσπρίσουν τά μαλλιά καταλαβαίνουμε ὅτι τό ἀπόλυτον δέν εἶναι τοῦ κόσμου τούτου καί τότε μαζεύουμε τά λουριά μας καί προσπαθοῦμε νά κάνουμε τό ἄριστον ἐφικτόν. Ἀλλά ἀπό τό παιδί τῶν 18 χρονῶν δέν δικαιούμεθα νά τοῦ ζητήσουμε αὐτό ἐμεῖς. Πρέπει νά τό βοηθήσουμε ὅμως νά τό καταλάβῃ, καί θά τό καταλάβῃ, ἄν ὅλο τό πολιτικό κλῖμα τῆς χώρας φθάσῃ ἐκεῖ ὅπου θέλουμε νά τό πᾶμε στήν ἠπιότητα καί στήν μετριοπάθεια. Τότε καί τά παιδιά θά νουθετηθοῦν, θά φωτισθοῦν καί θά γίνουν γόνιμοι παράγοντες μέσα στήν κοινωνία. Δυστυχῶς πίσω ἀπό τά παιδιά αὐτά ὑπάρχει ἡ ἐμπορία τῆς νεότητος. Ἐμπορεύονται τόν νέο, τόν παρασύρουν ἀπό ἐδῶ καί ἀπό ἐκεῖ καί τόν προτρέπουν σέ ἀνάρμοστες πράξεις συχνά καί τάσπρώχνουν ἔξω ἀπό τόν δρόμο τους, ἔξω ἀπό τόν ἴσο δρόμο.

Ἔχουμε λοιπόν ἀγαπητοί φίλοι ὅλοι ὅσοι δέν εἴμαστε πιά παιδιά τό καθῆκον μαζί μέ τήν Κυβέρνησι, μαζί μέ τόν πολιτικό κόσμο μαζί μέ τούς καθηγητάς τοῦ Πανεπιστημίου, νά στρέψωμε στοργικό πό πνεῦμα μας πρός τά παιδιά αὐτά τά ὁποῖα καί ἄν σφάλουν, σφάλουν λόγῳ ἀρετῆς, ὄχι λόγῳ κακίας.

Τά παιδιάαὐτά στίς συγκεντρώσεις πού βρέθηκα ὡς τώρα φωνάζουν: "δῶσε τήν Χούντα στόν Λαό" καί ἀπάντησα καί χθές καί σήμερα ὅτι: ἡ ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ δέν θά δώση τήν χούντα στόν λαό, θά τήν δώση στήν Δικαοσσύνη.

Ἐμεῖς δέν ἤρθαμε νά καταλύσωμε τούς τυράννους γιά νά γίνωμε τύραννοι μέ τήν σειρά μας. Ἤρθαμε γιά νά ἐπιβάλλωμε Δημοκρατία, δημοκρατικά ἤθη, καί δημοκρατικάς διαδικασίας. Νά εἶσθε δέ βέβαιοι ὅτι ἡ δικαιοσύνη θά βρῇ τούς ἐνόχους καί ἡ ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ θά τήν ἀφήση ἀπολύτως ἐλεύθερη νά πράξη μέχρι τέλους τό καθῆκον της. Ἀπό ἐκεῖ καί πέρα ὅμως τίς κυρώσεις καί τίς διώξεις δέν θά τίς ἐμπορευθοῦμε γιά νά μαζέψουμε ψήφους. Οἱ κυρώσεις, αὐτού εἶναι ἔργο τῆς δικαιοσύνης. Εἶναι τό θλιβερό ἔργο τ τῆς Δικαιοσύνης. Δέν εἶναι κάτι γιά τό ὁποῖον πρέπει νά πανηγυρίζωμεν. Θά ἐπιβάλωμεν κυρώσεις ἕως ἐκεῖ πού πρέπει ἀλλά καί ἄν κάπου δέν πρέπει, ἀκόμη καί ἄν ἀρέση τό ἀντίθετο τό πλῆθος δέν θά τίς ἐπιβάλουμε. Δέν ἐπιβάλουμε τίς κυρώσεις γιά νά κερδίσουμε τίς ἐκλογές. Κερδίζουμε τίς ἐκλογές γιά νά ἐπιβάλουμε κυρώσεις καί πάντα διά μέσου τῆς Δικαιοσύνης.

[33.1]

Ε Υ Τ Υ Χ Ι Α   Κ Α Λ Υ Β Α

Ὕμνος πρός τήν Ἑλληνοπούλαν.

Τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Κωνστ. ΤΣΑΤΣΟΥ

Τοῦτο τό ἐπεισόδιο εἶναι πέρα ὡς πέρα ἀληθινό. Τό γράφω σάν ἕνα κομμάτι τῆς Σύγχρονης Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Γιά νά τό διαβάσουν οἱ ποιηταί καί νά τό τραγουδήσουν. Γιά νά τό διαβάσουν οἱ πολιτικοί μας ἄνδρες καί νά ἐμπνευσθοῦνε. Γιά νά τό διαβάσουν οἱ δυσφημηταί μας καί ν'ἀνέβη τῆς ντροπῆς τό ἐρύθημα στό πρόσωπό τους. Γιά νά τό διαβάση ὁ λαός μας, μά ὅλος ὁ λαός, καί νά ἀναγνωρίση τόν καλύτερον ἑαυτό του.

Αὐτά συνέβησαν στό Καλεσμένο. Εἶναι ἕνα μικρό χωριό, κρυμμένο σέ μιά βαθειά λαγκάδα τῶν Εὐρυτανικῶν βουνῶν, λίγες ὧρες ἔξω ἀπό τό Καρπενῆσι. Φτωχό ἀλλά εὐτυχισμένο ἄλλοτε χωριουδάκι μέ τούς δυό του σκόρπιους μαχαλάδες.

Ἕνα βράδυ, ἐδῶ καί λίγες ἡμέρες, μόλις σκοτείνιαζε, οἱ συμμορίτες ζῶσαν τό χωριό καί μπῆκαν στά σπίτια γιά νά ἁρπάξουν ὅ,τι βροῦν. Τρόφιμα, ζῶα, γυναῖκες καί πρό παντός παιδιά. Γέμισε ἡ λαγκαδιά ἀπό βογγητά, ἀπό οὐρλιάσματα καί ντουφεκιές. Ἔπεφτε ξύλο ἀλύπητα. Στήν ἄκρη τοῦ κάτω μαχαλᾶ κατοικοῦσε ἡ Εὐτυχία Καλύβα ὀρφανή κοπελλίτσα δεκαέξη χρονῶν. Ὁ πατέρας, εὔζωνας Ρουμελιώτης εἶχε σκοτωθῆ στό Ἀλβανικό. Ἡ μητέρα εἶχε πεθάνει στήν κατοχή ἀπό πεῖνα. Τό λίγο ψωμί πού τῆς εἶχε μείνει τό μοίρασε ἕνα πρωΐ στά παιδιά της, τά βλόγησε καί ἔσβυσε. Ἡ Εὐτυχία ἄκουσε τό χαλασμό πού γινόταν πιό πέρα καί κατάλαβε. Οἱ συμμορίτες ζύγωναν. Ἀπό στιγμή σέ στιγμή θά ἔφθαναν. Ξύπνησε τά παιδιά, τά σκέπασε μέ ὅ,τι εἶχε καί μισόντυτη καί αὐτή ὅπως βρέθηκε ἐκείνη τήν ὥρα ἔφυγε μαζί τους στό σκοτάδι. Ἤξερε βέβαια τά μονοπάτια. Ἀλλά ἦταν χιόνι, ἕνα μπόϊ χιόνι, ὅπως εἶναι σ'ἐκεῖνα τά μέρη. Ὁ δρόμος κλειστός ἀπό τόν ἐχθρό. Ἔπρεπε νά πάρη ἕναν κατσικόδρομο. Ὅταν βγῆκε στό ψήλωμα, τό χιόνι ἦταν τόσο ψηλό πού τά δύο ἀδελφάκια της δέν μπορουσαν νά προχωρήσουν. Τότε μπῆκε μπρός αὐτή καί μέ τό στῆθος

./..

της άνοιγε δρόμο. Βήμα μέ βήμα πάλευε γιά νά περπατήσουν τά μικρά. Όλη τή νύχτα προχωρούσε έτσι παλεύοντας. Άν ήθελε νά σωθῆ μοναχή της, θά σώζονταν εύκολα. Άλλά οἱ λησταί δέν ἀρπάξανε ἐκείνη τή νύχτα στό Καλεσμένο μόνο είκοσι κοπέλλες. Μάζευαν καί τά παιδιά. Καί ἡ Εὐτυχία ἦταν δεκαέξη χρονῶν, μητέρα καί ἀδελφή μεγάλη. Καί ἦταν Ρουμελιώτισσα ἑκατοντάδων ἐτῶν Ἑλληνοπούλα. Ἐπάλαισε στῆθος μέ στῆθος μέ τό χιόνι, μέ τόν ἐχθρό, μέ τήν μοῖρα, γιά νά σώση τήν κληρονομία τήν μοναδική τοῦ εὔζωνα τῆς Ἀλβανίας, τά δύο ἀδελφάκια της. Ἦταν κυνηγημένη. Ἔπρεπε πρίν ξημερώση νά φθάση ὡς τά μέρη πού φύλαγε ὁ στρατός μας.

Τά ἀχνάρια της στό χιόνι ἦταν κατακκόκινα. Στά στουρνάρια, στ'ἀγκάθια, στ'ἀγριοκλώναρα εἶχαν ξεσκισθῆ τά πόδια της, τά χέρια της, τά στήθη της. Δέν ἦταν γρατζουνίσματα, ἦταν πληγές. Ἔπρεπε ὅμως νά προχωρήση. Τά παιδάκια δέν θά ἄντεχαν περισσότερο μέσ'τό χιόνι. Θά πέθαιναν. Τραβοῦσε λοιπόν παλεύοντας μέσ'τό σκοτάδι. Ἴσως νά μή καταλάβαινε πόσο πονοῦσε. Ἀλλά τά μικρά τά ἀδελφάκια της θυμοῦνται τώρα τό λαχάνιασμά της, καί τό αἶμα της μέσα στό χιόνι.

Χάραζε μόλις, ὅταν ἔφθασε στό πρῶτο στρατιωτικό φυλάκιο ἔξω ἀπό τό Καρπενῆσι. Μέ τά ὅπλα ἕτοιμα πετιοῦνται οἱ φαντάροι νά δοῦν ποιός φθάνει. Μή βαρᾶτε, λέει μιά παιδική φωνή. Σέ λίγο ἦταν ἐκεῖ μπρός τους μαζί μέ τά ἀδελφάκια της.

Τά παιδιά! λέει στούς φαντάρους πού ἔβλεπαν τά κουρελιασμένα ροῦχα, τό μισόγυμνο κορμί της ὅλο αἵματα.

- Τά παιδιά!...

Ἄλλο τίποτε δέν εἶπε. Σωριάσθηκε χάμω καί ξεψύχησε. Ὅταν τό ξάπλωσαν χάμω στά σανίδια, μέσα στό φυλάκιο τό ὡραῖο κορμάκι τῶν δεκαέξη χρόνων, ἦταν ὁλόκληρο μιά πληγή.

Τά δυό παιδιά τά συνέφεραν καί βρίσκονται τώρα στό ἀναρρωτήριο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, στό Καρπενῆσι.

Σύρε στό καλό Εὐτυχία Καλύβα. Ὅ,τι θέλησες ὅλη ἐκείνη τήν τρομερή νύκτα θά γίνη. Τ'ἀδελφάκια σου θά ζήσουνε καί θἆναι

καί ἀδέλφια ὅλων μας. Καί ἡ παρθενιά σου θά μείνη καί αὐτή ἀμόλυντη σάν τό χιόνι πού χάραξες μέ τό αἷμα σου. Καί ἄν δέν ἀρραβωνιασθῆς πιά τό ὥμορφο παλληκάρι τοῦ χωριοῦ, θά εἶσαι ἡ ἀρραβωνιαστικιά τῆς Νίκης. Καί ἄν δέν στολίσης πιά μέ τά μυριστικά τήν αὐλή τοῦ φτωχικοῦ σου θά στολίζης στούς αἰῶνες τήν Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος. Μέ τήν Ἀντιγόνη, μέ τήν Ἠλέκτρα θά τήν στολίζης ἱερή ἀδελφή. Μέ τίς Μεσολογγιτοποῦλες, μέ τίς Σουλιώτισσες, μέ τῆς Πίνδου τίς γυναῖκες θά τήν στολίζης. Ρουμελιώτισσα λεβέντισσα Ἑλληνοποῦλα. Σῦρε στό καλό Εὐτυχία Καλύβα.-

---